

LEVÍTICO

Ya' Moisés xtz'ib'nhen te' syox hum ti'. Xhb'inahi ta tet heb' ya' yik'al ya' Leví x'alaxayoj te', haxkam ha' heb' ya' xmunla yinh sacerdotehal, yinh stanhen stzetetal te' Pat xikiltaj yeyi b'oj yijb'an heb' ya' konhob' Israel yinh shaq'en Komam Dios. Tx'ihal hej chejb'anile b'oj kuyb'anile ayayoj sat te', hej xahanb'al chakoj heb' ya' yet chanikoj heb' ya' smul, mato yet cha'ni heb' ya' yuch'antiyoxh tet Komam, tzet chuh yehik'oj heb' ya' b'oj yet anmahil b'oj hej q'inh yilal yek'tzen heb' ya'. Ha' versículo xhyeniloj yinh lemb'il tzet ayayoj yul hune' te' hum ti', ha' hune' ch'ilchakanh yinh Lv. 19:2, ta yilal spohniltoj sb'ah skonhob' Komam Dios yinh stx'ojal, haxkam mach ninnoj stx'ojal ch'ilchahiloj yinh Komam Yahveh. Yilal syeniloj heb' ya' ta skonhob' Komam Dios yeh heb' ya'. Yilal mach lahanoj sb'eyb'al heb' ya' b'oj yaq'b'ilxa konhob' ay sat tx'otx' tx'otx'.

Hej xahanb'al xnhuslaxkantoj sunil

1 ¹Xawtetoj Komam Yahveh ya' Moisés, yuh stzotel Komam b'oj ya' yul te' Pat xikiltaj yeyi, xalni Komam: ²«Tzotelanh tet heb' ya' israelita, kat hawalni tet heb' ya': Yet cheyinojtij hunuj heyofrenda tet Komam Yahveh, yilal heyinojtij hunuj no' wakax, mato hunuj no' kaneluh, mato hunuj no' kaplaxh. ³Ta wakax no' chenusu' yinh xahanb'al tu', yilal hunuj no' winaj wakax tz'ajanlahan yeh cheyaha'koj xahanb'alil. Hat cheyaha'koj no' xahanb'alil b'ay sti'

te' Pat xikiltaj yeyi, haktu' chuh schanoj Komam Yahveh hexahanb'al tu'. ⁴ Cheyaha'koj heq'ab' yib'anh swi' no' noq' ch'okoj xahanb'alil tu', haktu' chuh ya'laxoj nimank'ulal yinh hemul. ⁵ Lawitu' kat heyinojiltoj snuq' no' tzeh wakax tu' yinh sat Komam Yahveh, kat yinojtoj heb' ya' sk'ahol ya' Aarón sacerdote schik'il no', kat yanojkoj heb' ya' schik'il no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al b'oj smotxlaj b'ay ch'ahtoj xahanb'al b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi. ⁶ Naj heyet konhob' xnhhusnuj no' noq' tu' xahanb'alil, spatz'a'loj naj stz'umal no', kat sk'upnujajoj naj no'. ⁷ Heb' ya' sk'ahol ya' Aarón sacerdote ch'anojkoj q'a' q'a' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, ha' heb' ya' xhwatx'enojkoj te' si' yib'anh q'a' q'a' tu'. ⁸ Ha' heb' ya' sk'ahol ya' Aarón tu' xhwatx'enojatoj no' chib'e k'upb'ilxahayoj tu', swi' no', sxhepuhal no' yul sk'ul, kat yanojatoj heb' ya' no' yib'anh te' si' aykoj q'a' q'a' yinh, ayatoj yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ⁹ No' yul sk'ul b'oj no' sb'ul, stx'aha'loj naj tu' no' yinh ha' ha', kat snhusnujtuj ya' sacerdote sunil no' tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. Hune' ofrenda xnhhuslaxojkantoj sunil xol q'a' q'a' tu', kaw xuq' yahojapnoj sam tet Komam Yahveh. ¹⁰ Ta ay hunuj mak xnhhusnuj hunuj no' noq' xahanb'alil, mato kaneluh, mato kaplaxh, yilal hunuj no' tz'ajanlahan yeh chaha' xahanb'alil. ¹¹ Hat chiha'iltoj hune' mak tu' snuq' no' sq'axepal b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yetk'ulal norte yinh sat Komam Yahveh, kat yanojkoj heb' ya' sacerdote sk'ahol ya' Aarón schik'il no' noq' tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al b'oj sunil sq'axq'epal tu'. ¹² Lawitu' kat xk'upnujajoj hune' mak tu' no' swi' b'oj no'

sxhepuhal yul sk'ul, kat swatx'enojatoj ya' sacerdote hej no' chib'e tu' yib'anh te' si' aykoj yib'anh q'a' q'a' ayatoj b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ¹³Stx'aha' hune' mak tu' no' yul sk'ul b'oj no' sb'ul yinh ha' ha', kat yinojtij ya' sacerdote sunil no' tu', kat snhusnujtuj ya' no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, hune' xahanb'al xhnhuslaxkantoj sunil, kaw xuq' yahapnoj sam tet Komam Yahveh. ¹⁴Ta ch'ik no' chiha'tij hune' mak tu' xahanb'alil tet Komam Yahveh, yihab'tij hunuj no' muk', mato hunuj stz'ul hej no' palamuxh. ¹⁵Ya' sacerdote ch'inojtoj no' ch'ik tu' b'ay ch'ahtoj xahanb'al, chiha'iltoj ya' swi' no', kat snhusnujtuj ya' no' b'ay ch'ahtoj xahanb'al, kat syatz'laxoj schik'il no' sq'axepal b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ¹⁶Chiha'iltij ya' snet slob'eh no', yinojiloj ya' xil no', kat sb'ejnojtoj ya' hunq'ahan tu' sq'axepal b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yetk'ulal b'ay ch'ahiloj tz'ayik, b'ay xhb'ejlax tanh. ¹⁷Lawitu' kat spolnojajoj ya' sacerdote tu' xolb'al b'ay aykoj sxik' no' ch'ik tu', yaja' mach skab'nhe'ayoj ya' no'. Snhusu'tuj ya' no' ch'ik tu' b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yib'anh te' si' aykoj yib'anh q'a' q'a' tu'. Hune' ofrenda xhnhuslaxojkantoj sunil tu', kaw xuq' yahojapnoj sam tet Komam Yahveh.

Hej tajinh ofrenda

2 ¹»Yet ay hunuj mak ch'inojtij tajinh ofrenda, yofrendahoj tet Komam Yahveh, yilal yinojtij harina kaw kok' yofrendahoj, kat shamnojajoj te'

aceite yib'anh, kat yanojkoj incienso^a yinh ofrenda tu'. ²Lawitu' kat yilaxojtoj hunq'ahan tu' tet heb' ya' sacerdote sk'ahol ya' Aarón. Xol ixim tu' chiha'kanh ya' sacerdote hune' pul ixim kok'la harina aykoj yaceitehal b'oj aypaxkoj incienso xol, kat snhusnujtuj ya' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yunhe snalaxojtij b'ay ch'ahtoj xahanb'al. Xhnhuslaxojtoj xol q'a' q'a', kaw xuq' yahojapnoj sam hune' ofrenda tu' tet Komam Yahveh. ³Hunq'ahan xhto kanojkanoj yinh hunq'ahan ofrenda kaw xikiltaj yeh xhnhuslaxoj tet Komam Yahveh tu', ch'a'laxoj tet ya' Aarón b'oj tet sk'ahol.

⁴»Yet cheya'noj hunuj heyofrenda q'anb'inaj yul horno, ha' ixim torta watx'eb'il yinh ixim kok'la harina machkoj sipk'ab'anil somb'il b'oj te' aceite b'oj sxaj te' ázimo masb'ilkoj aceite yinh, ha' cheyaha' heyofrendahoj.

⁵»Yaja' ta cheyaha' hunuj heyofrenda watx'eb'il yul xhaltin, hune' ofrenda tu', yilal yinh ixim kok'la harina machkoj sipk'ab'anil somb'il b'oj te' aceite cheyaha' heyofrendahoj. ⁶Cheseq'a'ayoj ixim, kat heyanojtoj te' aceite yib'anh ixim, haxkam hune' ofrenda tu', ha' tajinh ofrenda.

⁷»Ta chawiha'tij hunuj hatajinh ofrenda watx'eb'il yul ch'en xih ch'en, hune' hawofrenda tu', yinh ixim kok'la harina chawatx'e' b'oj ch'okoj yaceitehal. ⁸Hunq'ahan ofrenda watx'eb'il yinh hunq'ahan tzetet tu', ha' chawiha'tij tet Komam Yahveh. Chawiha'tij tet ya' sacerdote, haxa ya' ch'inojtoj

^a2:1 incienso Yinh sq'olal te' te' kaw xuq' sam, hat watx'eb'il incienso ti'. Kalb'il b'oj te' aceite yet no' noq' mato yet te' te'; ha' yet ch'ok q'a' yinh, kaw xuq' sam.

b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ⁹ Chiha'kanh ya' sacerdote hanik'oj ofrenda tu', hune' ofrenda xhnanitij hej tzetet tu', kat snhusnujtuj ya' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. Hune' ofrenda xhnhuslaxoj tu', kaw xuq' yahojapnoj sam tet Komam Yahveh. ¹⁰ Hej ofrenda xhto kanojkanoj, ofrenda kaw xikiltaj yeh xhnhuslaxoj tet Komam Yahveh, yet-xa ya' Aarón yeh b'oj sk'ahol.

¹¹ »Sunil ofrenda sat hetz'unub' cheyiha'tij tet Komam Yahveh, mach ch'okoj sipk'ab'anil, haxkam yinh hej ofrenda xhnhuslaxoj xahanb'alil tu', mach chuh snhuslaxoj hej no' kab' mato hej tzetet ch'a'ni sipk'ahoj hunuj tzetet. ¹² Cheyiha'toj no' kab' tu' b'oj tzet ch'a'ni sipk'ahoj hej tzetet tu' tet Komam Yahveh, haka' ofrenda yinh b'ab'el sat hetz'unub', haktu' chuh heya'noj, yaja' mach cheyaha'toj yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al haka' ofrenda xuq' sam.

¹³ »Sunil hawofrenda yet sat hatz'unub' chawaha' tu', yilal hawanojkoj yatz'amil. Mach xhtoj nahul hawuh hawanojkoj yatz'amil, haxkam ha' hune' tu' hinlahk'ulal xin watx'e b'oj hex hayin hin heDiosal ti' han. Yuxin yinh sunil hawofrenda chawaha' tu', yilal hawanojkoj yatz'amil.

¹⁴ »Ta chawiha'toj hawofrenda yet b'ab'el sat hatz'unub' tet Komam Yahveh, yilal ixim ak'la trigo chawaha', xhkok'tzelaxoj ixim kat sq'antzelaxoj ixim xol q'a' q'a'. Hune' ofrenda tu', ha' b'ab'el sat hatz'unub'. ¹⁵ Chawaha'toj aceite yib'anh ixim, kat hawanojpaxtoj incienso yib'anh ixim, haxkam hune' ofrenda tu' ha' yet sat hatz'unub'. ¹⁶ Snhusu'tuj ya' sacerdote hanik'oj ixim ak'la trigo kok'tzeb'il tu', hun chuh snhusnujtuj ya' ixim b'oj sunil te' aceite

b'oj incienso. Hanik'oj ixim trigo tu', ha' xhnanojtij ta yet Komam Yahveh yeh hune' ofrenda tu'. Hune' ofrenda tu' xhnhuslaxoj tet Komam Yahveh.

Hej ofrenda yet aq'ank'ulal

3¹ »Ta ay mak ch'a'noj hunuj yofrenda yet aq'ank'ulal tet Komam Yahveh, ta wakax no' chaha'koj xahanb'alil, yilal hunuj no' winaj mato hunuj no' ix wakax tz'ajanlahan yeh chaha' tet Komam. ² Chaha'koj hune' mak tu' sq'ab' yib'anh swi' no' noq' chaha' yofrendahoj tu', kat spotx'laxoj no' sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi. Lawitu' kat yanojkoj heb' ya' sacerdote sk'ahol ya' Aarón schik'il no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al b'oj sunil sq'axq'epal b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ³ Hune' mak tu', chiha'toj yofrenda yet aq'ank'ulal, haka' ofrenda nhusb'il chuh ya'noj tet Komam Yahveh. Snhusu' sxhepuhal no' pichnhe no' stx'anhkantza' b'oj sunil sxhepuhal no' aykoj yib'anh no' yul sk'ul. ⁴ Skab'il yub'al no' b'oj sxhepuhal no' pichnhetoj yub'al no' tu', sxhepuhal no' xhpichni no' slomohal, sxhepuhal sasib' no', hun chuh yilaxojiloj hune' ti' b'oj yub'al no'. ⁵ Snhusu'tuj heb' ya' sk'ahol ya' Aarón sunil hunq'ahan no' ti' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yib'anh no' xhnhuslaxtoj xahanb'alil, no' ayatoj yib'anh te' si' aykoj q'a' q'a' yinh. Ha' hune' ofrenda ti' kaw xuq' sam yahapnoj tet Komam Yahveh. ⁶ Ta kaneluh no' chiha'toj hune' mak tu' yofrendahoj, yinh xahanb'al yet aq'ank'ulal, yilal ya'noj hune' no' winaj kaneluh, yok hune' no' ix kaneluh tz'ajanlahan yeyi. ⁷ Ta tzeh kaneluh no' chiha'toj yofrendahoj, yinh sat Komam Yahveh chaha'koj no'. ⁸ Chaha'koj hune' mak tu'

sq'ab' yib'anh swi' yofrenda tu', kat spotx'noj no' yinh sat te' Pat xikiltaj yeyi. Lawitu' kat yanojkoj heb' ya' sk'ahol ya' Aarón schik'il no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al b'oj yinh sunil sq'axq'epal. ⁹ Yet chanojkoj hune' mak tu' sxahanb'al yet aq'ank'ulal, chiha'tij ofrenda xhnhuslax yinh sat Komam Yahveh. Spartehal no' noq' xhnhuslaxoj tu' ha': sxhepuhal no', sunil snheh no', sxe' snheh no' stzok'laxojiltoj b'oj sxhepuhal no' pichnhe no' stx'anhkantza' b'oj sunil sxhepuhal no' aykoj yib'anh no' yul sk'ul. ¹⁰ Skab'il yub'al no', sxhepuhal no' aykoj yib'anh yub'al no', sxhepuhal no' aykoj yib'anh hej no' sasib', no' lomo, sxhepuhal no' xhpichni no' lomo tu', hun chuh yilaxojiltoj b'oj yub'al no'. ¹¹ Lawitu' kat snhusnujtuj ya' sacerdote sunil hunq'ahan tu' b'ay ch'ahtoj xahanb'al. Itah hune' tu', ha' ofrenda xhnhuslax xahanb'alil tet Komam Yahveh. ¹² Ta kaplaxh no' chaha' hune' mak tu' yofrendahoj, chiha'toj no' yinh sat Komam Yahveh. ¹³ Chaha'koj sq'ab' yib'anh swi' no', kat spotx'noj no' yinh sat te' Pat xikiltaj yeyi. Lawitu' kat yanojkoj heb' ya' sk'ahol ya' Aarón schik'il no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al b'oj yinh sunil sq'axq'epal tu'. ¹⁴ Yinh hune' ofrenda tu', snhusu' hune' mak tu' yofrenda tet Komam Yahveh. Spartehil no' snhusu' ha': sxhepuhal no' pichnhe no' stx'anhkantza' b'oj no' aykoj yib'anh no' yul sk'ul. ¹⁵ Skab'il yub'al no', sxhepuhal no' aykoj yib'anh yub'al no' tu', sxhepuhal no' aykoj yib'anh no' slomo b'oj hej no' yub'al. Hun chuh yinojiltoj hune' mak tu' yub'al no' b'oj sxhepuhal no' pichnhe no' sasib'. ¹⁶ Lawitu' kat snhusnujtuj ya' sacerdote sunil no' ti' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. Itah hune' ti',

ha' hune' ti' kaw xuq' sam xhnhuslaxoj ofrendahil tet Komam Yahveh. ¹⁷ Ha' hune' chejb'anile ti', xhkankanoj xol heyik'al xhto huluj yinh stohb'al q'inal, tzantik'a b'ay chex ehoy: Mach chelob' hej xhepuh b'oj chik'», kachinahoj, xhi Komam.

Xahanb'al ch'alaxkoj yuh mule

4 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam: ² Tzotelanh tet heb' ya' israelita, kat hawalni tet heb' ya': «Maktik'a mach yultik'ahoj sk'ul, kat yanojkoj smul yinh schejb'anil Komam Yahveh, yib'anhiloy hej tzetet mach yetwanoj ay yulaxi, kat yunujpax hune' mak tu':

³ »Ta ya' swi'al yinh heb' ya' sacerdote pohb'ililoy yuh smunla yinh smunil Komam, ha' ya' ch'anojkoj smul, yib'anh konhob' ch'ayk'ayoj smul ya' chaha'koj, yilal yinojtij ya' hunuj no' tzeh wakax tz'ajanlahan yeyi, kat yanojkoj ya' no' xahanb'alil tet Komam Yahveh yuh smul chaha'koj tu'. ⁴ Chiha'toj ya' no' ni'an tzeh wakax tu' yinh sat Komam Yahveh b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, kat yanojkoj ya' sq'ab' yib'anh swi' no', kat spotx'laxoj no' yinh sat Komam Yahveh. ⁵ Lawitu' kat yinojtij ya' sacerdote tu' ninoj schik'il no' tzeh wakax b'ay te' Pat xikiltaj yeyi. ⁶ Schak'an-nhe' ya' swi'al heb' ya' sacerdote tu' yiximal sq'ab' xol chik', kat stxihnojkoj ya' chik' tu' hujel el yinh sat b'ay ay Komam Yahveh, yetk'ulal q'ap velo aykanh b'ay xikiltaj yeyi. ⁷ Chaha'koj ya' swi'al heb' ya' sacerdote tu' chik' tu' stxikinb'al b'ay ch'ahtoj xahanb'al, ha' hunq'ahan haka' yuk'a' yekoj, hune' yet incienso kaw xuq' sam, ha' hune' aykoj yinh sat Komam Yahveh b'ay ay te' Pat

xikiltaj yeyi. Schik'il no' tzeh wakax tu' xhto kanoj, xhamlaxojayoj yich yoj b'ay xnhuslax xahanb'al tu', hune' b'ay ch'ahtoj xahanb'al ayayoj b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi. ⁸ Sunil sxhepuhal no' tzeh wakax x'ok xahanb'alil yuh mule tu', ch'ilaxojiloy hune' sxhepuhal no' xhpichni no' stx'anhkantza' b'oj sunil sxhepuhal no' aykoj yib'anh no' yul sk'ul ⁹ Skab'il yub'al no' b'oj sxhepuhal no' xhpichni no' yub'al tu', sxhepuhal no' xhpichni no' slomo b'oj sxhepuhal no' aykoj yib'anh sasib' no', hun chuh yilaxojiloy hune' tu' b'oj yub'al no'. ¹⁰ Haka' chuh yilaxiloy yet no' wakax ch'alaxkoj xahanb'alil tet Komam, ha' xahanb'al yet aq'ank'ulal, haktu' chuh yilaxojpaxiloy sxhepuhal no' ti', kat snhusnujtuj ya' sacerdote no' tu' yib'anh b'ay xnhuslaxkantoy sunil xahanb'al. ¹¹ Stz'umal no' tzeh wakax tu', sunil schib'ehal no', swi' no', yoj no', stx'anhkantza' no' b'oj stza' no'; ¹² chiha'iltoj ya' sunil no' wakax tu' yinhtaj b'ay ay te' Pat, b'ay tx'ahtx'eb'ilkanh, b'ay ch'a'lax tanh, hat xnhuslaxojtoj hunq'ahan tu' yib'anh te' si' xol q'a' q'a'.

¹³ »Yaja' ta sunil anma israelita, mach yultik'ahoj sk'ul kat yanojkoj smul, waxamkami ewan yeh hune' tu' yul sat konhob', yaja' xako'j smul yinh chejb'anile yet Komam Yahveh, yinh yuni hej tzetet mach yetwanoj ay yuni. ¹⁴ Yet ch'ohtajnhelaxojiloy hune' mule x'alaxkoj tu', chiha'tij konhob' hune' no' tzeh wakax, yuh yalaxojkoj no' xahanb'alil. Ch'ilaxojtoj no' yinh sat te' Pat xikiltaj yeyi. ¹⁵ Chaha'koj heb' ya' icham winaj ay yul konhob' tu' sq'ab' yib'anh swi' no' tzeh wakax tu' yinh sat Komam Yahveh, yinhtik'a sat Komam xhpotx'laxoj no'. ¹⁶ Lawitu' ya'

sacerdote pohb'ililøj yetoj Komam, ha' ya' ch'inojtoj schik'il no' tzeh wakax tu' b'ay ay te' Pat xikiltaj yeyi. ¹⁷ Schak'an-nhe' ya' sacerdote tu' yiximal sq'ab' xol schik'il no' tu', hujel el stxiha'koj ya' chik' tu' yetk'ulal q'ap velo aykanh yinh sat Komam Yahveh. ¹⁸ Chaha'paxkoj ya' chik' tu' stxikinb'al b'ay ch'ahtoj xahanb'al aykoj yinh sat Komam Yahveh b'ay ay te' Pat xikiltaj yeyi, yinh hunq'ahan haka' yuk'a' te' yekoj, lawitu' kat shamnojajoy ya' chik' xhto kanoj tu' yich yoj b'ay xhnhuslax xahanb'al, hune' aykoj b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi. ¹⁹ Chiha'loj ya' sunil sxhepuhal no', kat snhusnujtuj ya' no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ²⁰ Haka'tik'a ch'utelaxoj no' tzeh wakax ch'okoj xahanb'alil tu', hakpaxtu' ch'utelaxoj no' ti'. Chaha'koj ya' sacerdote no' xahanb'alil, haktu' chuh ya'laxoj nimank'ulal yinh heb' ya' israelita. ²¹ Ch'ilaxojiltij no' tzeh wakax tu' yinhtaj b'ay ch'ehajoy anma, kat snhuslaxojtoj no' haka'tik'a xuh snhuslaxtoj no' b'ab'el wakax. Ha' hune' xahanb'al tu' chaha'koj konhob'.

²² »Yet mach yultik'ahoj sk'ul hunuj naj ijb'alom, kat yanojkoj naj smul yinh hunuj chejb'anile yet Komam Yahveh sDiosal, kat yunuj naj hej tzetet mach yetwanoj ay yulaxi, yib'anh naj xhtojkanoj mule tu'. ²³ Yet ch'a'laxoj yohtajnhe' naj smul xakoj tu', yilal yinojtij naj yofrenda. Hunuj no' winaj kaplaxh tz'ajanlahan yeh chiha'tij naj yofrendahoj. ²⁴ Chaha'koj naj sq'ab' yib'anh swi' no' winaj kaplaxh tu', kat spotx'noj naj no' b'ay xhpotx'lax no' noq' xhnhuslax xahanb'alil yinh sat Komam Yahveh. Ha' hune' xahanb'al tu' ch'okoj, yuh ya'laxoj nimank'ulal yinh smul naj. ²⁵ Chiha'tij ya' sacerdote schik'il

no' tu' yuh yiximal sq'ab', hune' chik' x'alaxkoj xahanb'alil yuh mule, kat yanojkoj ya' chik' tu' yib'anh yuk'a' b'ay xhnhuslax xahanb'al tu'. Chik' xhto kanoj, shama'ayoj ya' yich yoj b'ay xhnhuslax xahanb'al. ²⁶ Sunil sxhepuhal no' tu' snhusu'tuj ya' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, haka' ch'utelax hej xhepuh xhnhuslaxtoj yinh xahanb'al yet aq'ank'ulal. Haktu' chuh yanojkoj ya' sacerdote tu' xahanb'al yuh smul naj ijb'alom tu', kat ya'laxojkanoj nimank'ulal yinh smul naj.

²⁷ »Ta ay hunuj mak ay yul konhob' tu' chaha'koj smul, yaja' mach yultik'ahoj sk'ul xanikoj hune' mule yinh hej schejb'anil Komam Yahveh, yinh hej tzetet mach yetwanoj ay yuni, xhtojkanoj mule tu' yib'anh. ²⁸ Yet ch'a'laxoj yohtajne'iloj smul xakoj tu', chiha'tij yofrenda, hune' no' kaplaxh tz'ajanlahan yeh chiha'tij yuh smul xakoj tu'. ²⁹ Chaha'koj sq'ab' yib'anh no' noq' chaha'koj xahanb'alil yuh smul tu', kat spotx'noj no' b'ay xhnhuslaxkantoj xahanb'al. ³⁰ Lawitu' kat yinojkanh ya' sacerdote chik' yuh yiximal sq'ab', kat yanojkoj ya' yinh stxikinb'al hune' b'ay ch'ahtoj xahanb'al xhnhuslax tu', ha' hunq'ahan haka' yuk'a' yekoj, wal yaq'b'ilxa chik' xhto kanoj, shama'ayoj ya' yich yoj b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ³¹ Lawitu' kat yilaxojiloj sunil sxhepuhal no', haka'tik'a xuh yilaxiloj sxhepuhal no' x'alaxkoj xahanb'alil yet aq'ank'ulal, kat snhusnujtuj ya' sacerdote no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, kat yahojapnoj sxuq'al sam no' tet Komam Yahveh. Haktu' chuh yanojkoj ya' sacerdote tu' xahanb'al yuh smul naj tu', kat ya'laxoj nimank'ulal yinh smul naj. ³² Ta chiha'tij naj hunuj no' kaneluh yuh yok no'

xahanb'alil yuh smul naj, yilal hunuj no' ix kaneluh tz'ajanlahan yeh chiha'tij naj. ³³ Chaha'koj naj sq'ab' yib'anh swi' no' chiha'tij yofrendahoj yuh smul tu', kat yinojiltoj naj swi' no' yuh ya'lax nimank'ulal yinh smul naj. Hat xhpotx'laxoj no' b'ay xhpotx'lax no' noq' xhnhuslaxkantoj sunil xahanb'alil. ³⁴ Lawitu' kat yinojkanh ya' sacerdote tu' schik'il no' x'alaxkoj xahanb'alil yuh mule tu' yuh yiximal sq'ab', kat yanojkoj ya' yinh stxikinb'al b'ay ch'ahtoj xahanb'al, ha' hunq'ahan haka' yuk'a' yekoj, kat sjob'nojajoy ya' yaq'b'ilxa chik' xhto kanoj tu' yich yoj hune' b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu'. ³⁵ Ch'ilaxojiloy sunil sxhepuhal no', haka'tik'a xuh yilaxiloj sxhepuhal no' kaneluh x'ok xahanb'alil yet aq'ank'ulal; lawitu' kat snhusnujtuj ya' sacerdote no' tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yib'anh b'ay xnhuslax ofrenda tet Komam Yahveh. Haktu' chuh yanojkoj ya' sacerdote tu' xahanb'al yuh hune' mule tu', kat ya'laxoj nimank'ulal yinh hune' anma tu'.

Nanan-nhe smajanil mule

5 ¹ »Ta ay hunuj mak ch'awtelax yuh yalnihiloy hunuj tzetet xila mato xab'e, yaja' mach xsjeh yala'iloj; chaha'koj smul, yib'anh xhtojkanoj mule tu'. ² Mato ta ay hunuj mak stzab'ni hej tzetet kistal yeyi: haka' no' kamnaj noq' kistal yeyi, ta xol-nhahil noq' mato machoj, mato hunuj no' kamnaj noq' kistal yeh shatxk'oj sb'ah; waxamkami mach yohtajoj hune' mak tu', yaja' kistal chub'kanoj kat stojkanoj mule tu' yib'anh. ³ Ta ay hunuj mak mach yohtajoj, kat stzab'noj hunuj tzet skistalil aykoj yinh hunuj anma, tzantik'a tzet skistalil;

hune' mak stzab'noj tu', kistal chub'kanoj; yaja' yet chohtajnhenoj stzujanilxa, xhtojkanoj hune' tu' yib'anh. ⁴Ta ay hunuj mak xhta'wenkoj yul sti' yuni hunuj stx'ojal mato yuni hunuj sk'ulal yinh kaw lemb'ilnhenahi, yaja' mach stxum hune' tzetet tu'; yet stxumnujiloj stzujanilxa, yib'anh xhtojkanoj tzetet tu', tzantik'a b'aytet xol hunq'ahan tzetet ti'. ⁵Yet ay hunuj mak ch'anojkoj smul yinh hunq'ahan tzetet ti', yilal yalnojiloj tzet b'ay xakoj smul tu'. ⁶Chiha'toj hune' mak tu' yofrenda xahanb'alil tet Komam Yahveh yuh smul chaha'koj tu'. Chiha'toj hunuj no' ix kaneluh aykoj xol skaneluh, mato hunuj no' ix kaplaxh, kat yanojkoj ya' sacerdote no' tu' xahanb'alil yuh smul. ⁷Yaja' ta matzet kaw tx'ihal aykoj yul sq'ab' naj tu' yinh sloq'ni no' kaneluh tu', yinh haktu' chiha'tij naj kak'onhoj no' nixhtej muk' mato kak'onhoj no' nixhtej stz'ul no' palamuxh tet Komam Yahveh, yuh yokoj no' xahanb'alil yuh smul naj xakoj tu'. Hune' no' ch'a'laxoj yuh mule, yok hune'xa no' xhnhuslaxojkantoj sunil xahanb'alil. ⁸Chiha'toj naj no' tu' tet ya' sacerdote. No' ch'ik ch'okoj xahanb'alil yuh mule tu', ha' no' b'ab'el chaha'koj ya' xahanb'alil. Stx'umlaxojiltoj snuq' no', yaja' mach palanoj chuh stx'oklaxojiltoj swi' no' tu'. ⁹Stxihlaxojkoj schik'il no' x'a'lax xahanb'alil yuh mule tu' yinh hune' smotxlaj b'ay ch'ahtoj xahanb'al; hantajto schik'il no' xhkanojkanoj, xhyatz'laxojajoj yich yoj b'ay ch'ahtoj xahanb'al. Ha' hune' xahanb'al ti' ch'alaxojkoj yuh ya'lax nimank'ulal yinh mule. ¹⁰No' skab' ch'ik, xhnhuslaxojtoj no' xahanb'alil haka' yalni chejb'anile. Hakti' chuh yanojkoj ya' sacerdote no' tu' xahanb'alil yuh smul hune'

anma tu', kat ya'laxoj nimank'ulal yinh. ¹¹ Ta mach xhloq'cha kak'onhoj no' nixhtej muk' yuh hune' mak x'anikoj smul tu', mato mach xhloq'cha kak'onhoj no' nixhtej stz'ul no' palamuxh tu' yuh, chiha'toj kanheb'oj libra ixim kok'la harina, ha' chaha' yofrendahoj yuh smul tu'. Haxkam yuh ya'lax nimank'ulal yinh mule yuxin ch'alaxojkoj hune' ofrenda tu', yuxin mach ch'okoj yaceitehal ixim b'oj mach ch'okojpax incienso yib'anh ixim. ¹² Ch'ilaxojtoj hune' xahanb'al tu' tet ya' sacerdote, kat yinojkanh ya' hune' pul ixim harina, ha' hune' tu' xhnanojtij hej tzetet, kat snhusnujtuj ya' ixim harina tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, hun chuh snhusnujtuj ya' ixim b'oj hej xahanb'al xhnhuslax tet Komam Yahveh. Ha' hune' xahanb'al ti' ch'alaxojkoj yuh ya'laxoj nimank'ulal yinh mule. ¹³ Hakti' chuh yanojkoj ya' sacerdote tu' xahanb'al yuh hunuj mule ch'alaxojkoj tu', kat ya'laxoj nimank'ulal yinh hej mule tu'. Hunq'ahan xhto kanoj, yet-xa ya' sacerdote yeyi, haka'tik'a ch'utelax yinh tajinh ofrenda», xhi Komam.

Ofrenda yuh ya'lax paxoj shelel hej tzetet

¹⁴ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ¹⁵ «Ta ay hunuj anma ch'ayk'ay yinh hunuj mule, yaja' mach yultik'ahoj sk'ul xinikanoj hej tzetet pohb'ilxahiloj wet hayin Yahveh hin ti' han, yuh tzet xuh tu', chiha'tij yofrenda wet hayin Yahveh hin ti' han: chiha'tij hunuj no' winaj kaneluh tz'ajanlahan yeyi, yuh yokoj no' xahanb'alil yuh tzet xuh hune' anma tu'. Lahan stohol hune' no' chiha'tij tu' b'oj ch'en melyuh ch'a'lax b'ay xikiltaj yeyi. Ha'

hune' xahanb'al tu' ch'alaxojkoj yuh ya'laxoj paxoj shelel hej tzetet. ¹⁶ Hune' mak x'anikoj smul yinh hunq'ahan tzetet pohb'ilxahiloj tu', yilal ya'noj paxoj shelel tzetet tu', kat-to stz'ajb'anojpaxkoj yib'anh tzet chaha' tu', kat ya'noj tet ya' sacerdote. Haktu' chuh yanojkoj ya' sacerdote tu' no' winaj kaneluh xahanb'alil yuh smul hune' mak tu', kat ya'laxoj nimank'ulal yinh smul.

¹⁷ »Ta ay hunuj mak mach yultik'ahoj sk'ul kat yanojkoj smul yinh hej tzetet mach yetwanoj ay yulaxi haka' yalni hincejb'anil hayin Yahveh hin ti' han, ch'okojkanoj smul tu' yib'anh, kat stanhtzenoj smul tu'. ¹⁸ Hune' mak x'anikoj smul tu', chiha'toj hunuj no' winaj kaneluh tz'ajanlahan yeh tet ya' sacerdote, yaja' lahan stohol no' chiha'toj b'oj hune' ofrenda ch'alaxkoj yuh mule. Haktu' chuh yanojkoj ya' sacerdote xahanb'al yuh mule mach yultik'ahoj sk'ul hune' anma tu' xanikoj, kat ya'laxoj nimank'ulal yinh. ¹⁹ Ha' hune' xahanb'al tu' ch'alaxojkoj yuh tzet xuh hune' anma tu', haxkam yinh kaw yeli, wet xakoj hune' mak tu' smul hayin Yahveh hin ti' han», xhi Komam.

6 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam: ² «Ta ay hunuj mak ch'anojkoj smul, kat yunuj hunuj stx'ojal winh hayin Yahveh hin ti' han, kat sub'nuj hunuj yet anmahil yinh hunuj tzetet x'alaxkoj yul sq'ab', mato chelq'a'loj hunuj tzetet tu', kat yinojiloj tzet ay tet hune' yet anmahil; ³ mato hunuj tzetet k'aynajtoj yuh hunujxa maka, kat yi'cha hune' tzetet tu' yuh hune' mak tu', lawitu' kat yalni ta matzet ib'il yuh, mato xhleq'ti'wi yinh sunil hunq'ahanxa tzetet b'ay jichan chakoj anma

smul; ⁴ yinh haktu', xhtojkanoj mule tu' yib'anh hune' mak tu', kat ya'noj paxoj shelel tzet xchilayoj yelq'aniloj tet anma, mato hune' tzetet xeb'ahayoj tu', mato hune' tzetet xakoj yetoj tu', mato hune' tzetet tonhe x'alaxkanoj sk'ub'a', mato hune' tzetet xsik'a, yaja' xala ta matzet ib'il yuh; ⁵ mato yinh hunujxa tzetet b'ay xakoj hune' mak tu' leq'ti'al. Yilal ya'noj paxoj sunil hej tzetet tet naj ay yet, kat-to stz'ajb'anojpaxkoj yib'anh hunq'ahan tzet chaha' tu' yinh stz'ayikal b'ay ch'okoj xahanb'al yuh ya'laxoj paxoj shelel hej tzetet yuh naj x'anikoj smul tu'. ⁶ Yet ch'alaxojkoj xahanb'al yuh stanhoj smul hune' mak tu', chiha'tij hune' no' winaj kaneluh tz'ajanlahan yeh wet hayin Yahveh hin ti' han, no' kaw k'ul yeh aykoj xol skaneluh ha' no' chiha'tij. Ha' hune' tu' sthol chaha' yuh smul chaha'koj wet han. Chaha' hune' anma tu' no' tet ya' sacerdote; ⁷ ha' ya' sacerdote tu' ch'anojkoj no' xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han, yuh smul xakoj tu'. Tzantik'a hej smul hune' mak tu', ch'a'laxojkanoj nimank'ulal yinh sunil hej tzetet b'ay xakoj smul», xhi Komam.

Hej tzetet xhnhuslaxkantoj sunil

⁸ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam: ⁹ «Al tet ya' Aarón b'oj tet heb' ya' sk'ahol, ta ha' hunq'ahan ti' chejb'anile yib'anhiloj hej xahanb'al xhnhuslaxkantoj sunil: Hune' xahanb'al xhnhuslaxojkantoj tu', xhnhuslaxojtoj yib'anh q'a' q'a' b'ay ch'ahtoj xahanb'al; sunilb'al aq'b'al xhnhuslaxojtoj, masanto yinh sab'sahk'alil, hat stz'a'ojkantoj yib'anh q'a' q'a' tu'. ¹⁰ Chaha'koj ya' sacerdote xil sq'ap lino yinh, kat smajchenojtoj ya'

snimanil yinh hej calzoncillo lino. Yet xax tz'akantoj hune' xahanb'al tu', kat skutxb'anojkanh ya' hej tanh yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, hat chaha' ya' tanh tu' skawilal b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu'. ¹¹ Lawitu' chiha'loj ya' sacerdote hune' xil sq'ap tu' yinh, kat yanojkoj ya' hunujxa xil sq'ap yinh, kat yinojtoj ya' hunq'ahan tanh tu' yinhtaj b'ay ch'ehayoj anma. Hat chaha' ya' tanh tu' b'ay lugar tx'ahtx'eb'ilkanh. ¹² Mach xhb'utlaxoj q'a' q'a' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu'. Hunun-nhetik'a tz'ayik yanojkoj ya' sacerdote te' si' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu'; swatx'e'koj ya' hune' xahanb'al xhnhuslaxkantoj sunil tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, kat snhusnujtuj ya' sxhepuhal no' ch'okoj xahanb'alil yinh ofrenda yet aq'ank'ulal. ¹³ Tzujlinajnhetik'a q'a' q'a' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu', mach chuh sb'utlaxoj q'a'.

Tajinh ofrenda

¹⁴ »Ha' hune' ti' chejb'anile yib'anhiloj tajinh ofrenda: Heb' ya' sk'ahol ya' Aarón, ha' heb' ya' ch'inojtij ofrenda tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. ¹⁵ Chiha'kanh ya' sacerdote tu' hunuj pul ixim harina x'a'lo ofrendahil tu' b'oj te' aceite b'oj sunil hej incienso xuq' sam aykoj yib'anh ofrenda tu', kat snhusnujtuj ya' hunq'ahan tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, haka' hunuj ofrenda xhnanojtij xuq'al sam wet hayin Yahveh hin ti' han. ¹⁶ Hantajto xhkanojkanoj, slob'toj ya' Aarón b'oj heb' ya' sk'ahol. Xhlolaxojtoj hunq'ahan tu' yinh machkoj sipk'ab'anil, hat xhlolaxojtoj b'ay hunuj lugar xikiltaj yeyi, b'ay

yamaq'il te' Pat xikiltaj yeyi. ¹⁷ Mach stxiklaxoj b'oj sipk'ab'anil tu', haxkam ha' hunq'ahan tu' xhwa' tet heb' ya' han, yinh hej xahanb'al xhnhuslax wet han. Kaw xikiltaj yeh hune' tu', lahan xikiltajil yeh b'oj xahanb'al ch'alaxkoj yuh stanh mule b'oj xahanb'al ch'alaxkoj yuh ya'lax paxoj shelel hej tzetet yuh mak ch'anikoj smul. ¹⁸ Sunil heb' naj winaj aykoj xol yik'al ya' Aarón, chuh slonoj heb' naj hunq'ahan ti'. Ch'ehojk'oj hune' chejb'anile ti' yinh stohb'al q'inal xol heyik'al, yinh hej ofrenda xhnhuslax wet hayin Yahveh hin ti' han. Sunil tzet stzab'noj hunq'ahan ofrenda ti', pohb'ililøj chub'kanoj», xhi Komam.

Yofrenda heb' ya' sacerdote

¹⁹ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam: ²⁰ «Ha' ti' ofrenda chiha'tij ya' Aarón b'oj heb' ya' sk'ahol wet hayin Yahveh hin ti' han, yinh stz'ayikalil b'ay ch'ahojtoj te' aceite yinh swi' heb' ya': Chiha'tij heb' ya' kanheb' libra ixim kok'la harina wet han, haka' ofrenda ch'a'lax yinh hej tajinh ofrenda. Yiktaj ofrenda tu' ch'a'laxoj yinh sahk'alil, yok yiktajxa ch'a'laxoj sk'ejb'alil. ²¹ Yul xhaltin xhwatx'elaxoj b'oj te' aceite. Somlaxoj, kat ya'laxoj ofrendahil hej pedazo q'antzeb'ilxa tu', haka' ofrenda kaw xuq' sam ch'ahapnoj wet hayin Yahveh hin ti' han. ²² Haktik'apaxti' ofrenda chiha'tij ya' swi'al yinh heb' ya' sacerdote wet han, ya' ch'okoj shelb'aloj ya' Aarón, yinh xoltik'a yik'al ya' Aarón tu', ya' ch'ahojtoj te' aceite yinh swi'. Ha' hune' chejb'anile ti' ch'ok-kanoj yinh stohb'al q'inal. Xhnhuslaxojkantoj sunil hune' ofrenda ti'. ²³ Mach

chuh slolaxojtoj sunil ofrenda yet heb' ya' sacerdote tu', xhnhuslaxojkantoj sunil», xhi Komam.

Xahanb'al ch'alaxkoj yuh stanh mule

²⁴ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam: ²⁵ «Al tet ya' Aarón b'oj tet heb' ya' sk'ahol, ta ha' hune' ti' chejb'anile yib'anhi loj xahanb'al ch'alaxojkoj yuh mule: B'ay xhpotx'lax no' noq' xhnhuslax xahanb'alil, hat xhpotx'laxojpax no' ch'alaxojkoj ofrendahil yuh mule. Yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' xhpotx'laxoj no' han. Kaw xikiltaj yeh hune' tu'. ²⁶ Ya' sacerdote ch'anojkoj hune' xahanb'al yuh mule tu', ha'tik'a ya' xhlonojtoj hune' xahanb'al tu'. Hat slob'toj ya' b'ay hunuj lugar xikiltaj yeyi, yamaq'il te' Pat xikiltaj yeyi. ²⁷ Pohb'ililoj chub'kanoj sunil tzet stzab'noj schib'ehal no' noq' ch'alaxojkoj xahanb'alil tu'. Taka ch'okoj tixhna schik'il no' tu' yinh hunuj xilq'ape, yilal stx'ahlaxoj hune' xilq'ape tu' b'ay lugar xikiltaj yeyi. ²⁸ Xhmaq'laxojpohoj tx'otx' xih b'ay stxiklaxoj hune' xahanb'al tu'. Yaja' ta yul hunuj ch'en xih watx'eb'il yinh ch'en bronce b'ay stxiklaxoj no', tonhe kaw k'ul chuh snhijlaxoj ch'en, kat stx'ahlaxoj ch'en yinh ha' ha'. ²⁹ Sunil heb' naj winaj aykoj xol heb' ya' sacerdote tu' xhlonoj, haxkam kaw xikiltaj yeh yinh machnhe hanik'oj. ³⁰ Yaja' sunil ofrenda ch'alaxojkoj yuh mule, kat yilaxtoj schik'il b'ay te' Pat xikiltaj yeyi, yunhe yalaxojkoj xahanb'alil b'ay lugar xikiltaj yeyi, mach chuh slolaxojtoj; xhnhuslaxojtoj hune' xahanb'al tu' xol q'a' q'a'.

Xahanb'al yuh ya'lax paxoj shelel hej tzetet

7 ¹»Ha' hune' chejb'anile ti' yib'anhiløj xahanb'al ch'alaxkoj, yuh ya'lax paxoj shelel hej tzetet; kaw xikiltaj yeh hune' xahanb'al ti'. ²B'ay xhpotx'lax no' noq' xhnhuslax xahanb'alil, hat ch'ilaxojpaxiltoj swi' no' ch'okoj xahanb'alil yuh ya'laxoj paxoj shelel hej tzetet, kat shamlaxojkoj schik'il no' shoyanil b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ³Lawitu' kat yalaxojkoj sunil sxhepuhal no' xahanb'alil, snheh no' b'oj sxhepuhal no' aykoj yib'anh stx'anhkantza' no'. ⁴Skab'il yub'al no' b'oj sxhepuhal no' aykoj yib'anh yub'al tu', sxhepuhal no' aykoj yib'anh no' slomo b'oj hune'xa majan no' aykoj yib'anh no' sasib', hun chuh yilaxojiløj hunq'ahan tu' b'oj yub'al no'. ⁵Lawitu' kat snhusnujtuj ya' sacerdote no' tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, haka' ofrenda xhnhuslax wet hayin Yahveh hin ti' han. Ha' hune' xahanb'al ti' ch'a'lax yuh stanh mule. ⁶Sunil heb' naj winaj aykoj xol heb' ya' sacerdote, chuh slonøj heb' naj no'. Hat xhlolaxojtoj no' b'ay lugar xikiltaj yeyi, haxkam kaw xikiltaj yeh hune' tu'.

⁷»Haka' chejb'anile yib'anhiløj xahanb'al ch'alaxojkoj yuh stanhoj mule, hakpaxtu' chejb'anile yib'anhiløj xahanb'al ch'alaxojkoj yuh ya'laxoj paxoj shelel hej tzetet yuh mule. Ya' sacerdote ch'anojkoj no' noq' tu' xahanb'alil, ha' ya' xhkanøjkanøj yinh no'. ⁸Ya' sacerdote ch'anojkoj xahanb'al xhnhuslaxkantoj sunil yet hunuj maka, xhkanøjpax ya' yinh stz'umal no' noq' snhusu'tuj xahanb'alil tu'. ⁹Hakpaxtu' sunil ofrenda xhwatx'elax yul horno b'oj

sunil tzet xhwatx'elax yul xhaltin mato yul xih ch'en, yet ya' sacerdote tu' yeyi, haxkam ha' ya' ch'anikoj ofrenda tu' xahanb'alil. ¹⁰ Yaja' sunil tajinh ofrenda, mato somb'il b'oj te' aceite, yet sunil heb' ya' sk'ahol ya' Aarón yeyi.

Xahanb'al yet aq'ank'ulal

¹¹ »Ha' hune' chejb'anile ti' yib'anhiloz tzet chuh ya'laxoj ofrenda yet aq'ank'ulal wet hayin Yahveh hin ti' han: ¹² Ta yuh ya'laxoj yuch'antioxh, yuxin ch'alaxojkoj xahanb'al tu', yinh haktu', ch'a'laxojpax ixim pan machkoj sipk'ab'anil somb'il b'oj te' aceite yinh hune' xahanb'al tu' b'oj ixim nixhtej tz'ulik pan machkoj sipk'ab'anil masb'ilkoj te' aceite yinh b'oj ixim kok'la harina watx'eb'il yinh tortahil somb'il b'oj te' aceite. ¹³ Hun chuh ya'laxoj hunq'ahan tu' b'oj ixim torta aykoj sipk'ab'anil ch'a'lax xahanb'alil yuh ya'lax yuch'antioxh b'oj xahanb'al yet aq'ank'ulal. ¹⁴ Yinh sunil hej ofrenda ti', yilal ya'laxoj hune' majan wet hayin Yahveh hin ti' han. Ha' hune' tu' ch'a'laxoj tet ya' sacerdote x'anikoj schik'il hej xahanb'al yet aq'ank'ulal tu' yinh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ¹⁵ No' chib'e x'alaxkoj xahanb'alil yet aq'ank'ulal tu' yuh ya'lax yuch'antioxh, yinhtik'a hune' tz'ayik b'ay x'alaxkoj no' xahanb'alil tu', hat xhlolaxojtoj no'; matxa no' ch'ilaxojkanoj yinh hunxa tz'ayik.

¹⁶ »Yaja' ta yuh yijni sb'ah hunuj tzetet ta'web'ilkoj yib'anh hunuj maka, yuxin xa' hune' yofrenda tu', mato ta xwayitij yinh yanma ya'ni, yilal slolaxojtoj no' yinh hune' tz'ayik b'ay ch'alaxojkoj no' xahanb'alil tu'. Ta ayto no' xhkanoy yinh hune'

tz'ayik, chuh slolaxojtoj no' yinh hunxa tz'ayik.

¹⁷ Hantajtotik'a no' chib'e tu' xhkanojkanoj yinh no' x'alaxkoj xahanb'alil tu', xhnhuslaxojkantoj no' xol q'a' q'a' yinh syox tz'ayik. ¹⁸ Yaja' ta xhlolaxojtoj no' chib'e yet xahanb'al yet aq'ank'ulal tu' yinh syox tz'ayik, matzet ch'oknojkoj hune' xahanb'al tu' b'oj mach xhchalaxoj, haxkam kistalxa yetoj no' chib'e tu'. Maktik'a xhlonojtoj hune' no' chib'e tu', ch'ek'oj ya' yanma yuh mule xhtojkanoj yib'anh.

¹⁹ »No' chib'e ch'okoj yinh hunuj tzetet kistal yeyi, mach xhlolaxojtoj no', xhnhuslaxojtoj no' xol q'a' q'a'. Sunil mak tx'ahtx'eb'il sb'ah yuh, chuh slonoj no' chib'e tu'.

²⁰ »Ta ay hunuj mak kistal yeyi, kat slonojtoj no' chib'e x'alaxkoj xahanb'alil yet aq'ank'ulal tu', ch'ilaxojiloy xol skonhob', haxkam wet yeh hune' xahanb'al tu' hayin Yahveh hin ti' han.

²¹ »Ta ay hunuj mak stzab'ni tzantik'a hej tzetet kistal yeyi, hej tzetet kistal yeh yinh anma, mato hunuj no' noq' kistal yeyi, mato hunuj tzetet kaw kistal yekantoj, lawitu' kat slonojpax no' chib'e x'alaxkoj xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han; hune' mak tu', ch'ilaxojiloy xol skonhob'», xhi Komam.

Tzet mach yetwanoj ay yulax yinh hej xhepuh b'oj hej chik'

²² Xtzotelpax Komam Yahveh tet Moisés, xalni Komam tet ya': ²³ «Al tet heb' ya' israelita: Mach chuh helonoy sxhepuhal no' wakax, no' kaneluh mato no' kaplaxh. ²⁴ Mach chuh helonoy sxhepuhal no' noq' kamnaj, mato no' xitb'ilkamoj yuh no' howla

noq'; chuh yoknojkoj xhepuh tu' heyuh yinh hunujxa tzetet, yaja' mach chuh helonoj.

²⁵ »Sunil mak xhlonojtoj sxhepuhal no' noq' xhnhuslaxoj xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han, ch'ilaxojiloj xol skonhob'. ²⁶ Tzantik'a b'ay chex ehøj, mach chuh helonoj xhepuh b'øj hej chik'; yala'tik'a ta schik'il no' ch'ik mato schik'il hunujxa no' noq', yaja' mach chuh helonoj. ²⁷ Sunil mak xhlonoj tzantik'a tzet chik'al, ch'ilaxojiloj xol skonhob'», xhi Komam.

Hej tzet ch'a'laxoj tet heb' ya' sacerdote

²⁸ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ²⁹ «Al tet heb' ya' israelita: Maktik'a ch'anojkoj hunuj xahanb'al yet aq'ank'ulal wet hayin Yahveh hin ti' han, yilal yinojtij yofrenda yet xahanb'al tu' yinh hinsat han. ³⁰ Chiha'paxtoj hej ofrenda xhnhuslaxoj wet hayin Yahveh hin ti' han. Chiha'tij no' sxhepuhal b'øj no' stxam sk'ul yinh hinsat han, yunhe sb'atxb'elaxojkanh no' stxam sk'ul tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han.

³¹ Snhusu'tuj ya' sacerdote tu' sxhepuhal no' tu' b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yaja' wal stxam sk'ul no', tet ya' Aarón b'øj tet heb' ya' sk'ahol ch'a'laxoj no'. ³² Yinh hej xahanb'al yet aq'ank'ulal, ch'a'laxoj no' sb'ul smatanoj ya' sacerdote, no' aykoj yinh swatx'. ³³ Ya' sacerdote ch'anojkoj schik'il no' tu' b'øj sxhepuhal no' tu' xahanb'alil, tet ya' ch'a'laxoj no' sb'ul aykoj yinh swatx'. ³⁴ Haxkam yinh hej xahanb'al yet aq'ank'ulal cha' heb' naj hawet konhob' israelita ti' wet han, hayin xin pohiloj stxam sk'ul no' tu' han b'øj sb'ul no', yuh ya'lax no' smatanoj ya'

Aarón sacerdote b'oj tet heb' ya' sk'ahol. Ha' hune' chejb'anile ti' ch'ok-kanoj xol heb' ya' hawet konhob' israelita ti' yinh stohb'al q'inal», xhi Komam.

³⁵ Yinh hej ofrenda xnhuslax tet Komam Yahveh, ha' hune' majan xahanb'al tu' pohb'ililoj tet ya' Aarón b'oj tet heb' ya' sk'ahol, yinhtax stz'ayikalil b'ay xpohlaxiloj heb' ya' yuh yok heb' ya' sacerdotehoj Komam Yahveh. ³⁶ Yinhtax stz'ayikalil b'ay xpohlaxiloj heb' ya' yuh Komam Yahveh, hataxtu' xchej Komam heb' ya' israelita ya'ni hune' majan xahanb'al ti' tet heb' ya'. Ha' hune' chejb'anile ti' xkankanoj xol yik'al heb' ya' israelita tu' yinh stohb'al q'inal.

³⁷ Ha' ti' chejb'anile yib'anhiloj xahanb'al xnhuslaxkantoj sunil, hej tajinh ofrenda ch'a'laxi, hej xahanb'al ch'alaxkoj yuh stanh mule, xahanb'al yuh ya'lax paxoj shelel hej tzetet, hej xahanb'al ch'alaxkoj yet xhpohlaxiloj hunuj maka yuh yok sacerdotehal b'oj hej xahanb'al yet aq'ank'ulal. ³⁸ Ha' hunq'ahan chejb'anile ti' xa' Komam Yahveh tet ya' Moisés yul desierto Sinaí, yinh stz'ayikalil yet xchejni Komam heb' ya' israelita ta cha' heb' ya' yofrenda tet Komam Yahveh yul desierto Sinaí.

Xpohlaxiloj ya' Aarón b'oj heb' ya' sk'ahol

(Éx. 29:1-37)

8 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ² «Chawiha'tij ya' Aarón b'oj heb' ya' sk'ahol, kat hawinojtij hej xilq'ape chakoj heb' ya' sacerdote yinh, te' aceite ch'ahtoj yinh swi' hunuj maka yet ch'ok-kanoj hinsacerdotehoj han. Chawiha'tij no' tzeh wakax ch'okoj xahanb'alil yuh

mule, no' kak'onh kaneluh winaj b'oj hune' motx ixim pan machkoj sipk'ab'anil, ³ kat hayamb'anojkoj sunil anma b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi», xhi Komam.

⁴ Haktu' xuh syijyen ya' Moisés yuni tzet xchej Komam Yahveh yub'. Xyamb'akoj ya' sunil anma b'ay sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi. ⁵ Xalni ya' tet anma yamankoj tu': «Ha' ti' schej Komam Yahveh jub'», xhi ya'.

⁶ Lawitu' xalni ya' ta xhitzkoj ya' Aarón b'oj sk'ahol sk'atanh ya', x'ok ya' smixnhenoj heb' ya' yinh ha' ha'. ⁷ Xanikoj ya' xil sq'ap ya' Aarón, stx'anhb'al ya' yiktaj, scapa ya'; yib'anhxa tu' xakoj ya' q'ap efod, xkawxenkov ya' q'ap yuh stx'anhb'alil q'ap efod tu', kaw k'ul xuh skawxenkankoj ya' q'ap yinh ya' Aarón. ⁸ Lawitu' xanikoj ya' q'ap pectoral yib'anh xil sq'ap ya' Aarón tu'; yib'anhxa q'ap ti' xakoj ya' ch'en Urim b'oj ch'en Tumim.^b ⁹ Lawitu' xanikoj ya' Moisés tu' q'ap mitra haka' boina yinh swi' ya' Aarón; yib'anhxa q'ap mitra tu', yinh sataj q'ap, hat xakoj ya' hune' placa oro haka' diadema, ha' xhyeniloj ta pohb'ilxahiloj ya' Aarón tu'. Haka' xuh schejni Komam Yahveh ya' Moisés tu', haktu' xute ya'.

¹⁰ Lawitu' xinitoj ya' Moisés te' aceite ch'ahtoj yinh swi' hunuj mak ch'ok sacerdotehoj Komam, xshamnikoj ya' te' yinh te' Pat xikiltaj yeyi b'oj yinh sunil stzetetal te' ayiktoj yul te' tu', yuh spohlaxkaniloj tet Komam Yahveh. ¹¹ Hujel el stxihkoj ya' Moisés te' aceite tu' yinh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, xshamnihatoj ya' te' yib'anh b'ay ch'ahtoj

^b8:8 Urim b'oj ch'en Tumim Ilwejk'anab' yinh Éx. 28:30 hat ayayoj tzet yeh ch'en Urim b'oj ch'en Tumim ti'.

xahanb'al b'oj yinh sunil stzetal b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu' b'oj yinh hune' tx'ahb'al q'ab'e b'oj yoj sb'atxob'al hune' tx'ahb'al q'ab'e tu', yunhe spohlaxkaniloj tet Komam Yahveh.

¹²Lawitu' xanihatoj ya' te' aceite tu' yinh swi' ya' Aarón, haktu' xuh spohlaxkaniloj ya' Aarón, x'ok-kanoj ya' sacerdotehoj Komam. ¹³Lawitu' xalnipax ya' Moisés ta shitztij heb' ya' sk'ahol ya' Aarón tu' sk'atanh ya', xanipaxkoj ya' xil sq'ap heb' ya', stx'anhb'al heb' ya', xwatx'enkoj ya' q'ap tiara yinh swi' heb' ya', haka' xute Komam Yahveh ya'ni schejb'anil ya'.

¹⁴Xa'ni tij ya' Moisés tu' no' tzeh wakax ch'okoj xahanb'alil yuh mule. Xanikoj ya' Aarón tu' sq'ab' yib'anh swi' no', haktu' xutepax heb' ya' sk'ahol ya', ¹⁵xiniloj ya' Moisés tu' swi' no'. Xinikanh ya' schik'il no' yuh yiximal sq'ab', xmasnikoj ya' yinh stxikinb'al b'ay ch'ahtoj xahanb'al, hunq'ahan haka' yuk'a' yekoj b'oj shoyanil b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yunhe stx'ahtx'en ya' hune' tu'; xshamnihayoj ya' yaq'b'ilxa chik' yich yoj b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu'. Haktu' xuh spohnikaniloj ya' b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yunhe chuh yokoj xahanb'al yib'anh, kat ya'laxoj nimank'ulal yinh mule.

¹⁶Lawitu' xinikanh ya' Moisés tu' sunil no' sxhepuhal pichnhe no' yul sk'ul, sxhepuhal no' sasib' b'oj skab'il yub'al no' b'oj sxhepuhal no' yub'al no' tu', xnhusnitoj ya' sunil no' tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ¹⁷Yaja' wal yaq'b'ilxa spartehal no' tzeh wakax tu': stz'umal no', schib'ehal no' b'oj stza' no', hat xnhestuj ya' yinhtaj b'ay ch'ehayoj heb' ya' haka' xute Komam Yahveh ya'ni schejb'anil ya' Moisés.

¹⁸ Xa'nipax tij ya' Moisés tu' no' ni'an winaj kaneluh xnhhuslaxojkantoj xahanb'alil, xanipaxkoj ya' Aarón tu' sq'ab' yib'anh swi' no' b'oj heb' ya' sk'ahol.

¹⁹ Lawitu' xpotx'ni ya' Moisés tu' no', xtxihnikoj ya' schik'il no' yinh hej smotxlaj b'ay ch'ahtoj xahanb'al.

²⁰ Xk'upnihayoj ya' no', xnhusnitoj ya' swi' no' b'oj nixhtej sk'upb'enal no' b'oj sxhepuhal. ²¹ Lawi stx'ahni ya' no' yul sk'ul b'oj no' sb'ul, xnhusnikantoj ya' sunil no' winaj kaneluh tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, haka' hunuj xahanb'al xnhhuslaxkantoj sunil yinh kaw xuq' sam tet Komam, haka' hunuj ofrenda xnhhuslax tet Komam Yahveh. Haka' xuh ya'ni Komam schejb'anil ya' Moisés, haktu' xute ya'.

²² Lawitu' xa'nipax tij ya' Moisés tu' hunxa no' winaj kaneluh, no' ch'a'laxi yet xhpohlaxkaniloj hunuj maka, yuh yok-kanoj sacerdotehoj Komam. Xanipaxkoj ya' Aarón tu' sq'ab' yib'anh swi' no' kaneluh tu' b'oj heb' ya' sk'ahol, ²³ xpotx'ni ya' Moisés tu' no'. Lawitu' xinikanh ya' ni'an schik'il no' winaj kaneluh tu', xanikoj ya' yinh stxikin ya' Aarón, yinh stxikin ya' aykoj yinh swatx'; xanipaxkoj ya' Moisés tu' hune' chik' tu' yinh hune' yiximal sq'ab' ya' Aarón, hune' q'a' nimejal yinh aykoj yinh swatx' ya' b'oj yinh hune' yiximal yoj ya' q'a' nimejal yinh aykoj yinh swatx'. ²⁴ Lawitu' xalni ya' ta xhitzkoj heb' ya' sk'ahol ya' Aarón tu', xmasnikoj ya' chik' tu' yinh stxikin heb' ya' aykoj yinh swatx' b'oj yinh yiximal sq'ab' heb' ya' q'a' nimejalto yinh aykoj yinh swatx' b'oj yinh yiximal yoj heb' ya' q'a' nimejalto yinh aykoj yinh swatx'. Lawitu' xtxihnikoj ya' chik' tu' yinh smotxlaj b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu'.

²⁵ Lawitu' xinikanh ya' sxhepuhal no' winaj kaneluh tu', snheh no', sunil sxhepuhal no' pichnhe no' yul sk'ul, hunxa majan no' aykoj yib'anh no' sasib', skab'il yub'al no', sxhepuhal yub'al no' b'oj sb'ul no' aykoj yinh swatx', ²⁶ xinihatij ya' ixim pan yul te' ni'an motx b'ay ch'aytoj ixim pan machkoj sipk'ab'anil, ixim ch'ay yinh sat Komam Yahveh, xinihatij ya' hune' ixim pan machkoj sipk'ab'anil tu' yul te' motx tu', xihtij ya' hune' ni'an tz'ulik pan haka' galleta, yok hune' ixim pan torta aykoj yaceitehal, xanikoj ya' ixim yib'anh sxhepuhal no' tu' b'oj yib'anh sb'ul no' aykoj yinh swatx'. ²⁷ Lawitu' xanik'oj ya' sunil hunq'ahan tu' yul sq'ab' ya' Aarón b'oj yul sq'ab' heb' ya' sk'ahol ya' Aarón tu', xchejni ya' heb' ya' tu' sb'atxb'enojkanh hunq'ahan tu' haka' ofrenda xhb'atxb'elaxkanh yinh sat Komam Yahveh. ²⁸ Lawitu' xiniloj ya' Moisés hunq'ahan tu' yul sq'ab' heb' ya' tu', xnhusnitoj ya' hun b'oj xahanb'al lanhan snhuslaxtoj yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al, haka' hunuj xahanb'al kaw xuq' sam xnhuslax tet Komam Yahveh yet xhpohlaxkaniloj hunuj maka, kat yok-kanoj sacerdotehoj Komam.

²⁹ Haktu' xuh yinikanh ya' Moisés tu' no' stxam sk'ul, xb'atxb'enkanh ya' no' haka' ofrenda xhb'atxb'elaxkanh yinh sat Komam Yahveh. Ha' hune' majan no' tu' pohb'ililoj, yet ya' Moisés yeh no', haka' xuh yanitij Komam schejb'anil ya'.

³⁰ Xinipaxkanh ya' Moisés tu' te' aceite ch'oknikoj yet xhpohlaxkaniloj hune' mak tet Komam b'oj chik' ayatoj yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu'; xtxihnikoj ya' hunq'ahan tu' yib'anh ya' Aarón, yib'anh xil sq'ap ya' Aarón tu', yib'anh heb' ya'

sk'ahol ya' b'oj yib'anh xil sq'ap heb' ya'. Haktu' xuh spohnikaniloj ya' Moisés tu' ya' Aarón, heb' ya' sk'ahol ya' b'oj hej xil sq'ap heb' ya', yuh yok-kanoj heb' ya' sacerdotehoj Komam.

³¹ Lawitu' xalni ya' Moisés tet ya' Aarón b'oj tet heb' ya' sk'ahol: «Txikwej no' chib'e tu' sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, kat helonitoj no' b'et tu' b'oj ixim pan ayaytoj yul motx pohb'ililoj yuh Komam tet mak ch'ok sacerdotehal, chelob'toj hunq'ahan tu' haka' xuh ya'ni Komam hinchejb'anil han, yet xalni Komam: “Ha' ya' Aarón b'oj hej sk'ahol xhlonojtoj hunq'ahan ti'”, xhi Komam. ³² Chenhusu'tuj no' chib'e b'oj ixim pan xhto kanoj. ³³ Hat chex kanojkanoj sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, yulb'al hujeb' tz'ayik, masantotik'a ch'apnoj stz'ayikalil b'ay xhtanhk'ohoj b'ay chepoho'iloj heb'ah, haxkam hujeb' tz'ayik steye' b'ay chepoho'iloj heb'ah, kat heyokojkanoj sacerdotehoj Komam. ³⁴ Ha' Komam Yahveh xin chejni wub' hune' ti' teyinh ti'nanh han, yunhe ya'laxkanoj nimank'ulal yinh hemul. ³⁵ Yuxin tz'ayik aq'b'al yilal hekanojkanoj sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, chex kanojkanoj yulb'al hujeb' tz'ayik, yilal heyijyenoj yinh sat Komam Yahveh, yunhe mach chex kamoj, haxkam hakti' xutetij Komam hinchejb'anil han», xhi ya' Moisés.

³⁶ Haktu' xuh syijyen ya' Aarón b'oj heb' ya' sk'ahol yuni hej chejb'anile xal Komam Yahveh tet ya' Moisés.

X'ichikoj ya' Aarón smunla yinh sacerdotehal

9 ¹ Yinh swaxajeb' tz'ayik, xawte ya' Moisés ya' Aarón, heb' ya' sk'ahol ya' b'oj heb' ya' icham

winaj yet konhob' Israel. ²Xalni ya' tet ya' Aarón tu': «Itij hunuj no' ni'an tzeh wakax, yuh yok no' xahanb'alil yuh stanh mule, yok hunuj no' ni'an winaj kaneluh tz'ajanlahan yeyi, yunhe snhuslaxojkantoj no' xahanb'alil tet Komam Yahveh. ³Lawitu' kat hawalni tet heb' ya' israelita, ta chitij heb' ya' hunuj no' winaj kaplaxh yuh snhuslaxojtoj no' xahanb'alil yuh stanh mule. Chiha'paxtij heb' ya' hunuj no' tzeh wakax yok hunuj no' tzeh kaneluh hune' hab'il sq'inal tz'ajanlahan yeyi, yunhe snhuslaxojtoj no' xahanb'alil. ⁴Chiha'paxtij heb' ya' hunuj no' toro yok hunuj no' winaj kaneluh, yuh spotx'laxoj no' yinh sat Komam Yahveh, ha' no' ch'okoj yinh xahanb'al yet aq'ank'ulal, kat yinojpaxtij heb' ya' tajinh ofrenda somb'il b'oj te' aceite, haxkam syeb'kanh sb'ah Komam Yahveh teyet ti'nanh», xhi ya' Moisés.

⁵Haktu' xuh yinitoj heb' ya' israelita sunil tzet xchej ya' Moisés yiha'toj heb' ya' b'ay te' Pat xikiltaj yeyi. X'apni sunil heb' ya' israelita tu', x'ah linhnoj heb' ya' yinh sat Komam Yahveh. ⁶Lawitu' xalnipax ya' Moisés tet ya' Aarón: «Ha' hune' ti' xchej Komam Yahveh heyub', uwej, yunhe syenojkanh sb'ah sq'aq'al smay Komam Yahveh teyet», xhi ya'.

⁷Lawitu' xalnipax ya' Moisés tet ya' Aarón: «Hitzanhkoj b'ay ch'ahtoj xahanb'al, kat hawanikoj xahanb'al yuh stanh mule b'oj xahanb'al xhnhuslaxkantoj sunil, yunhe ya'laxoj nimank'ulal yinh hamul b'oj yinh smul heb' ya' jet konhob' israelita. Chawiha'paxtij yofrenda heb' ya', yuh ya'laxoj nimank'ulal yinh smul heb' ya', haka' kaw xute Komam Yahveh yalni», xhi ya'.

⁸Haktu' xuh shitzkoj ya' Aarón b'ay ch'ahtoj xahanb'al, xpotx'ni ya' no' ni'an tzeh wakax tu', yuh yanikoj ya' no' xahanb'alil yuh stanh smul ya'.

⁹Lawitu' xinitoj heb' ya' sk'ahol ya' Aarón chik' tet, xlab'an ya' yiximal sq'ab' xol chik' tu', xmasnikoj ya' yinh stxikinb'al b'ay ch'ahtoj xahanb'al, hunq'ahan haka' yuk'a' yekoj; hantajto chik' xto kani, xshamayoj ya' yich yoj b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ¹⁰Lawitu' xnhusnitoj ya' sxhepuhal no' ni'an tzeh wakax tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al: skab'il yub'al no' b'oj sxhepuhal sasib' no' noq' xnhuslaxtoj yuh stanh mule, haka' xuh ya'ni Komam Yahveh schejb'anil ya' Moisés. ¹¹Wal schib'ehal no' tu' b'oj stz'umal no', hat xnhustuj ya' yinhtaj b'ay ch'ehayoj heb' ya' tu'.

¹²Lawitu' xpotx'nipax ya' Aarón no' xnhuslaxkantoj sunil xahanb'alil, xinitoj heb' ya' sk'ahol ya' schik'il no' tet, xshamnikoj ya' Aarón tu' schik'il no' yinh sunil smotxlaj b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ¹³Lawitu' hununtajnhe xuh yalaxik'toj hej sxitb'enal no' tet ya', x'alaxpaxik'toj swi' no' tet ya', xnhuslaxtoj sunil no' tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ¹⁴Xtx'ahniloj ya' no' yul sk'ul b'oj no' sb'ul, lawitu' x'ok ya' snhusnujtuj no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al; yib'anh schib'ehal no' xnhuslaxkantoj sunil, hat xahtoj ya' no'.

¹⁵Xipaxtoj ya' Aarón tu' no' winaj kaplaxh, ha' yofrenda konhob', yuh yanikoj ya' no' xahanb'alil yuh stanh smul heb' ya' yet konhob' ya' tu'. Xpotx' ya' no', xanikoj ya' no' xahanb'alil yuh stanh mule, haka' xute ya' no' b'ab'el. ¹⁶Lawitu' xnhusnitoj ya' no' noq' xnhuslaxkantoj sunil xahanb'alil. Haka' yetwanoj ay snhuslax no', haktu' xute ya' yanikoj

no' xahanb'alil. ¹⁷ Xipaxtoj ya' ixim tajinh ofrenda, xinikanh ya' hune' pul ixim, xnhusnitoj ya' ixim yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. Nantik'a yepax no' noq' xnhuskantoj ya' sunil xahanb'alil yinh sab'sahk'alil.

¹⁸ Xpotx'nipax ya' Aarón tu' hune' no' toro b'oj hune' no' winaj kaneluh, ha' no' x'ok xahanb'alil yuh konhob', ha' xahanb'al yet aq'ank'ulal. Xinitoj heb' naj sk'ahol ya' Aarón tu' schik'il no' tet ya', xtxihnikoj ya' Aarón tu' schik'il no' yinh hej smotxlaj b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ¹⁹ Xinipaxkanh ya' sxhepuhal no' toro b'oj sxhepuhal no' winaj kaneluh: sxhepuhal no' yul sk'ul, yub'al no' b'oj sxhepuhal no' sasib' b'oj sxhepuhal snheh no' winaj kaneluh tu'. ²⁰ X'alaxatoj sxhepuhal no' tu' yib'anh no' stxam sk'ul xnhuslaxojtoj yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ²¹ Xb'atxb'enkanh ya' Aarón hunq'ahan no' tu' yinh sat Komam Yahveh, no' stxam sk'ul b'oj no' sb'ul aykoj yinh swatx', haka' hunuj ofrenda xhb'atxb'elaxkanh yinh sat Komam Yahveh, haka' kaw xute Komam yalni tet ya' Moisés.

²² Lawi yanikoj ya' Aarón xahanb'al yuh stanh mule tu', xahanb'al yet no' noq' xnhuslaxkantoj sunil b'oj xahanb'al yet aq'ank'ulal, xleb'ankanh ya' sq'ab' yib'anh heb' ya' yet konhob' israelita, xtxahyen ya' heb' ya', xshek'niloj sb'ah ya' b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ²³ Lawitu' x'oktoj ya' Moisés b'oj ya' Aarón tu' yul te' Pat xikiltaj yeyi. Yet x'eliloj heb' ya', xtxahyen heb' ya', heb' ya' yet konhob' tu', lawitu' xyenikanh sb'ah sq'aq'al smay Komam Yahveh yinh sat sunil konhob'. ²⁴ X'eliloj q'a' q'a' b'ay ay Komam Yahveh, xnhusnikantoj q'a' sunil xahanb'al tu'. Hun

xuh snhusmukantoj b'oj hej xhepuh ayatoj yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu'. Yet xilni sunil heb' ya' israelita hune' ti', xayanxanhe heb' ya' yawi yuh tzalalal, x'ay jahnoj heb' ya', x'aykanoj spalanh heb' ya' sat tx'otx'.

Xakoj naj Nadab b'oj naj Abiú smul

10¹ Xitoj naj Nadab b'oj naj Abiú sk'ahol ya' Aarón hunun netb'al b'ay ch'aytoj incienso, xanihaytoj heb' naj tzaq'a' yul, yib'anhxa tu' xaytoj heb' naj incienso, xanikoj heb' naj yinh sat Komam Yahveh. Xakoj heb' naj hune' q'a' q'a' mach yetwanoj ay yanikoj, haxkam mataj Komam xchejni heb' naj yanojkoj hune' q'a' q'a' tu'.² Yuxin x'eliloj hune' q'a' q'a' b'ay ay Komam Yahveh, xnhusmukantoj heb' naj yuh q'a', haktu' xuh skam heb' naj yinh sat Komam Yahveh.

³ Lawitu' xalni ya' Moisés tet ya' Aarón:

«Ha' hune' ti' xoche Komam Yahveh yala' yet xalni Komam:

»“Chin yeb' xikiltajil weh tet maktik'a xhitzojkoj hink'atanh han,
kat hinyenoj sq'aq'al hinmay yinh sat sunil konhob' han,
yunhe yanojkoj hinmay han”», xhi Komam.

Matxa tzet xal ya' Aarón.

⁴ Lawitu' xawtentij ya' Moisés tu' naj Misael b'oj naj Elzafán sk'ahol ya' Uziel, stío ya' Aarón tu', xalni ya' Moisés tu': «Hitzanhwejtij, kat heyiniltoj heb' naj heyuxhtaj b'ay xikiltaj yeh ti'; iwejliltoj heb' naj yinhtaj b'ay chonh ehayoj», xhi ya'.

⁵ Xitzkoj heb' naj tu', xinihaltij heb' naj snimanil heb' naj tu' yinhtaj b'ay ch'ehayoj heb' ya'. Yinh xil sq'ap heb' naj kamomxa tu' x'ok tzab'noj heb' naj, haka' xuh ya'ni ya' Moisés schejb'anil heb' naj.

⁶ Lawitu' xalni ya' Moisés tet ya' Aarón b'oj tet sk'ahol, ha' naj Eleazar b'oj naj Itamar: «Mach chewejb'atoj xil hewi', mach chetzililoj xil heq'ap teyinh yuh heyeni ta b'isk'ulal heyeyi, yunhe mach chex kamoj b'oj mach xhtij lemna chil Komam Yahveh yib'anh sunil konhob' ti'. Xhtakoj sk'ul heb' naj juxhtaj israelita ti' yuh q'a' q'a' xtzujb'a Komam Yahveh ti'. ⁷ Mach chex hitziloj b'ay sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeh yinh hunq'ahan tz'ayik ti', yunhe mach chex kamoj, haxkam xax alaxatoj te' aceite yet Komam Yahveh yinh hewi', xax hex pohlaxiloj tet Komam Yahveh», xhi ya'.

Haka' xute ya' Moisés tu' yalni, haktu' xuh syijyen heb' naj.

⁸ Lawitu' xtzotel Komam Yahveh tet ya' Aarón, xalni Komam tet ya': ⁹ «Mach chuh hawuk'nuj vino b'oj hej tzetet k'uhinajxa b'oj hawuninal, yet chex okojtij b'ay te' Pat xikiltaj yeyi; haxkam ta mach cheyijye', chex kamoj. Ch'ok-kanoj hune' chejb'anile ti' xol heyik'al yinh stohb'al q'inal, ¹⁰ yunhe chuh heyilnoj b'aytet xikiltaj yeyi b'oj b'aytet mach xikiltajoj yeyi; b'aytet kistal yeyi b'oj b'aytet mach kistaloj yeyi, ¹¹ haximwal chuh hekuynuj sunil heb' ya' israelita, yinh hunq'ahan chejb'anile xwakanoj tet ya' Moisés, hayin Yahveh hin ti' han», xhi Komam.

¹²Lawitu' xalni ya' Moisés tet ya' Aarón, tet ya' Eleazar b'oj tet ya' Itamar, ha' heb' ya' kawanh sk'ahol ya' Aarón xto kani.

«Iwejkanh tajinh ofrenda xto kankanøj yinh hunq'ahan ofrenda xnhuslax tet Komam Yahveh, kat helonitoj yinh machkoj sipk'ab'anil; hat chelob'toj yich yoj b'ay ch'ahtoj xahanb'al, haxkam kaw xikiltaj yeh hunq'ahan tu'. ¹³Hat chelob'toj b'ay lugar xikiltaj yeyi, haxkam haktu' yetij hinchejb'anil han. Hawet yeh hunq'ahan ti' b'oj hawuninal yinh stohb'al q'inal. Ha' hunq'ahan ofrenda ti' xnhuslax tet Komam Yahveh. ¹⁴Kat helonojpaxtoj no' stxam sk'ul xhb'atxb'elaxkanh yinh sat Komam b'oj no' sb'ul pohb'ililoj, haxkam heyet yeh hunq'ahan majan no' tu' b'oj heyuninal, yinh hej xahanb'al yet aq'ank'ulal; hat chelob'toj no' tu' b'ay hunuj lugar tx'ahtx'eb'ilkanh. ¹⁵Hun chuh heyanojkoj no' sb'ul b'oj no' stxam sk'ul xahanb'alil b'oj ofrenda yet xhepuh, yunhe heya'noj no' ofrendahil tet Komam Yahveh haka' ofrenda xhb'atxb'elaxkanh yinh sat Komam. Cheyijye' hune' chejb'anile ti' yinh stohb'al q'inal b'oj heyik'al, haka' xute Komam Yahveh yalni», xhi ya'.

¹⁶Lawitu' xq'amb'en ya' Moisés tu' yib'anhiloj no' winaj kaplaxh x'a'lax xahanb'alil yuh stanh mule, yaja' xax nhusmukantøj no'. Yuxin xtit showal ya' yinh ya' Eleazar b'oj ya' Itamar, heb' ya' kawanh sk'ahol ya' Aarón ti' xto kani, xalni ya' tet heb' ya':

¹⁷—¿Tzet yuh mach xelotoj no' x'ok xahanb'alil yuh stanh mule ti' b'ay lugar xikiltaj yeyi? Kaw xikiltaj yeh hune' xahanb'al ti'; x'a'lax no' teyet yuh heyiniloj smul konhob' ti' b'oj yuh ya'lax nimank'ulal

yinh smul, kat skan k'ulal yul sat Komam Yahveh.
¹⁸ Ilwejk'anab'i mach x'ilaxiktoj schik'il no' tu'
 b'ay xikiltaj yeyi, yuxin yetwanoj ay xuh helonitoj
 ofrenda tu' b'ay lugar xikiltaj yeyi, haka' xwute
 wa'ni hechejb'anil han, xhi ya'.

¹⁹ Xta'wi ya' Aarón tu' tet ya' Moisés, xalni ya':
 Ilk'anab'i, xakoj heb' naj xahanb'al yinh sat
 Komam Yahveh ti'nanh yuh stanh smul heb' naj, b'oj
 xnhuspax heb' naj xahanb'al yinh sat Komam, ha'
 hune' xahanb'al b'ay xhnhuslaxkantoj sunil; yaja'
 ilk'anab'i, x'ek'paxtoj hunq'ahan huchan ti' winh
 han. Ta xin lopaxtoj hunq'ahan xahanb'al x'ok yuh
 stanh mule ti' han, ¿taxka k'ul tzet xwupax tu' yul
 sat Komam Yahveh han?, xhi ya'.

²⁰ Yet xab'en ya' Moisés spaj stzoti' ya' Aarón ti',
 kaw x'aq'lokanh sk'ul ya'.

Chejb'anile yib'anhiloj no' noq' kistal yeyi b'oj no' mach kistaloj yeyi

11 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés b'oj tet
 ya' Aarón, xalni Komam tet heb' ya': ² «Alwej
 tet heb' ya' israelita ta ha' hunq'ahan no' noq' ti'
 chuh helonoj xol sunil hej no' noq' ay sat tx'otx'
 tx'otx': ³ Hej no' noq' skayeb'nhen slob'eh b'oj xachan
 yeh yisk'aj. ⁴ Ay no' noq' ti' skayeb'nhen slob'eh,
 yaja' mach xachanoj yeh yisk'aj no', mach chuh
 helonoj no' tu': No' camello, skayeb'nhe no' slob'eh,
 yaja' mach xachanoj yeh yisk'aj no'; kistal chub'kuj
 no' teyet. ⁵ Hakpaxtu' no' conejo, skayeb'nhepax
 no' slob'eh, yaja' mach xachanoj yeh yisk'aj no';
 kistal chub'paxkoj no' teyet. ⁶ No' xol-telajil conejo,
 waxamkami chuh skayeb'nhen no' slob'eh, yaja'

mach xachanoj yeh yisk'aj no'; kistal chub'paxkoj no' teyet. ⁷No' txitam, xachan yeh yisk'aj no', yaja' mach skayeb'nhe no' slob'eh; kistal chub'paxkoj no' teyet. ⁸Mach chuh helonoj schib'ehal hunq'ahan no' noq' ti', mach chuh hetzab'noj pax snimanil no' yet kamnajxa no'. Kistal chub'paxkoj no' teyet.

⁹»Yinh sunil hej no' noq' ay yul ha' ha', yul ha' mar, yul ha' niman, chuh helonoj no' ay sxik' b'oj no' aykoj smelyuh. ¹⁰Sunil no' mach sxik' b'oj no' machkoj smelyuh ay yul ha' mar, yul hej ha' niman, sunil no' shatxk'oj sb'ah, no' yet ha' ha' yeyi, kistal chub'kuj no' teyet. ¹¹Kistal chub'kuj no' ti' teyet, mach chuh helonoj schib'ehal no' b'oj kistal chub'kuj snimanil no' kamnajxa teyet. ¹²Sunil no' noq' ay yul ha' ha', ta mach sxik' no' b'oj ta machkoj smelyuh no', kistal chub'kuj no' teyet.

¹³»Ha' no' ch'ik ti' mach chuh helonoj, kistal chub'kuj no' teyet: No' t'iw, no' quebrantahuesos,^c no' t'iw yet ha' ha', ¹⁴no' gallinazo, sunil smajanil no' t'iw milano sb'ih, ¹⁵sunil smajanil no' hoh;^d ¹⁶no' avestruz, no' kuhnoq', no' gaviota, sunil smajanil no' k'uk'um; ¹⁷no' aq'b'al noq', no' avetoro, no' cisne ¹⁸no' calamón, no' pelícano etza lahan b'oj no' saj homan, no' buitire etza lahan b'oj no' usmij, ¹⁹no' cigüeña etza lahan b'oj no' saj homan, sunil smajanil no' saj homan, no' sotz' b'oj no' abubilla.

²⁰»Sunil no' nixhtej noq' ay sxik' b'oj no' nixhtej kanheb' yoj ch'ek' sat tx'otx', kistal chub'paxkoj no' teyet. ²¹Yaja' ay no' nixhtej noq' ay sxik' tu' b'oj xhb'elwi yinh skanheb'al yoj tu' chuh helonoj;

^c11:13 *quebrantahuesos* Etza lahan no' ti' b'oj no' usmij.

^d11:15 *hoh* Ha' no' cuervo.

no' ay sb'ul, tz'ulik yinh nixhtej yoj, yunhe chuh stz'itwikanh sat tx'otx'. ²² Chuh helonoj sunil smajanil no' langosta, no' txulik b'oj no' tziltzil.

²³ Yaja' hunq'ahanxa no' ay sxik' b'oj xhb'elwi yinh skanheb'al yoj, kistal chub'kuj no' teyet.

Chejb'anile yib'anhiloj hej skistalil

²⁴ »Ha' hunq'ahan ti' chex kistalnhenojtoj:

»Sunil mak stzab'noj no' kamnaj noq' ti', kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi.

²⁵ »Sunil mak ch'inojkanh schib'ehal no' kamnaj noq' ti', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi.

²⁶ »Sunil no' noq' ay yisk'aj, yaja' ta mach xachanoj yeh yisk'aj, b'oj ta mach skayeb'nhe no' slob'eh, kistal chub'kuj no' teyet. Maktik'a stzab'noj no' tu', kistal chub'kanoj.

²⁷ »Yinh sunil no' noq' xhb'elwi yinh skanheb'al yoj, kistal chub'kuj no' teyet. Maktik'a stzab'noj no' noq' kamnajxa tu', kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi. ²⁸ Maktik'a ch'inojkanh schib'ehal hunuj no' kamnaj noq' tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi. Kistal chub'kuj hunq'ahan no' noq' ti' teyet.

²⁹ »Yinh hej no' noq' shatx'oj sb'ah sat tx'otx' tx'otx': no' sahb'in, no' tx'ow, sunil smajanil no' pahtza', ³⁰ no' tx'ix utxum, no' cocodrilo, no' lagarto, no' intam, no' pitzin, no' camaleón.

³¹ »Ha' hunq'ahan no' ti' kistal chub'kuj teyet xol sunil no' shatx'oj sb'ah. Maktik'a stzab'noj no' kamnaj noq' yinh no' ti', kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi.

³²»Sunil hej tzetet b'ay ch'okoj hunq'ahan no' kamnaj noq' ti', kistal chub'kanoj: haka' hej tzetet watx'eb'il yinh te' te', xilq'ape, tz'um, koxhtal, mato hunuj ch'en munlab'al ch'en. Ta ch'okoj no' kamnaj noq' tu' yinh hunq'ahan tzetet ti', ch'alaxojaytoj xol ha' ha', kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi, kat-to sajb'ojpax hunekxa.

³³»Yaja' ta ch'ayk'ayojtoj hunuj no' kamnaj noq' tu' yul hunuj tx'otx' xih, sunil tzet ayaytoj yul tx'otx' tu', kistal chub'kanoj; yilal smaq'laxojpohoj tx'otx'.

³⁴Sunil hej tzetet xhlolax b'ay ch'ayoj yal hune' tx'otx' xih tu', kistal chub'kanoj; kistal chub'paxkanoj sunil hej tzet ch'uk'lax ayaytoj yul hune' tx'otx' xih tu'. ³⁵Sunil tzetet b'ay ch'ayk'ayojtoj hunq'ahan no' kamnaj noq' tu', kistal chub'kanoj. Ta yib'anh hunuj horno, mato yib'anh hunuj ni'an horno, yilal stixhlaxojayoj, haxkam xkistalb'itoj, yilal kistal chub'paxkoj teyet.

³⁶»Hanhe nixhtej snuq' ha' ha' b'oj hej oq' b'ay xhkutxb'alax ha' ha', ha'nhe mach xhkistalb'ojtoj; yaja' maktik'a stzab'noj hunq'ahan no' kamnaj noq' tu', kistal chub'kanoj.

³⁷»Ta ch'ayk'aytoj hunuj no' kamnaj noq' tu' yib'anh ixim hinhat stz'unlaxoj, mach xhkistalb'ojtoj ixim. ³⁸Yaja' ta xhchak'an-nhelaxoj ixim hinhat tu' xol ha' ha', kat yayk'ayoj hunuj no' kamnaj noq' tu' yib'anh ixim, kistal chub'kanoj ixim.

³⁹»Ta xhkamoj hunuj no' noq' k'uxb'ehal yeh teyet, maktik'a stzab'noj no' kamnaj noq' tu', kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi.

⁴⁰Maktik'a xhk'uxnujtuj schib'ehal no' kamnaj noq' tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kistal chub'kanoj,

masanto yet ch'ayoj numnahi. Maktik'a ch'inojkanh snimanil no' kamnaj noq' tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap; kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi.

⁴¹ »Sunil hej no' noq' shatxk'oj sb'ah, kistal yeh no', mach chuh helonoj no'.

⁴² »Sunil hej no' noq' shatxk'oj sk'ul, no' kanheb' yoj, mato q'a' tx'ihalto yoj, mato no' shatxk'oj sb'ah sat tx'otx' tx'otx'; mach chuh helonoj no', haxkam kistal yeh no'. ⁴³ Mach cheb'aka'toj heb'ah yinh hej no' noq' shatxk'oj sb'ah tu', mach chekistalnhe'toj heb'ah yinh no', haxkam kistal yeh hunq'ahan no' noq' tu'. ⁴⁴ Hayin ti' Yahveh hin heDiosal han, pohwejiloj heb'ah yinh hunq'ahan no' noq' kistal yeh shatxk'oj sb'ah sat tx'otx' tx'otx' tu', haxkam hayin ti' han, xikiltaj weh han. ⁴⁵ Hayin ti' Yahveh hin han, hayin xex wiltij b'et Egipto han yunhe wok heDiosaloy han. Pohwejiloj heb'ah yinh hej stx'ojal, yinh hej skistalil, haxkam hayin ti' han, xikiltaj weh han.

⁴⁶ »Ha' hunq'ahan chejb'anile ti' yib'anhiloj hej no' xol-telajil noq', no' ch'ik, sunil hej no' itzitzal yeh ay xol ha' ha' b'oj sunil hej no' shatxk'oj sb'ah sat tx'otx' tx'otx', ⁴⁷ yunhe chuh hetxumnuj no' noq' kistal yeh xol no' mach kistaloy yeyi; b'oj yuh hetxumnuj no' noq' chuh helonoj b'oj no' mach chuh helonoj», xhi Komam.

Tzet chuh stx'ahtx'en sb'ah ix ix xhpitzk'a yunin

12 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya', ² ta chal ya' tet heb' ya' israelita: «Ix ix xhkan yinh tzet yeyi, kat spitzk'a hunuj ni'an swinaj unin ix, kistal chub'kanoj ix

yulb'al hujeb' tz'ayik, haka'tik'a yet lanhan stx'ahwi snimanil ix. ³ Waxajeb'xa tz'ayik spitzk'a yunin ix, kat ya'laxoj circuncidar.^e ⁴ Yilal syijyenoj ix mi'e tu' 33 tz'ayik, yuh stx'ahtx'enoj sb'ah ix yuh hej chik' ch'eloy yinh. Mach chuh stzab'noj ix hunuj tzetet xikiltaj yeyi b'oj mach chuh yuluj ix b'ay kaw xikiltaj yeyi, masantotik'a xhtanhk'ohoj stz'ayikal b'ay stx'ahtx'e' sb'ah ix.

⁵ »Ta ix hunuj ni'an yunin ix xhpitzk'ahoj, kistal chub'kanoj ix kab' semanahil, haka'tik'a yet lanhan stx'ahwi snimanil ix; 66 tz'ayik stx'ahtx'e' sb'ah ix yuh chik' ch'eloy yinh.

⁶ »Yet stz'ajnahoj stz'ayikal b'ay stx'ahtx'e' sb'ah ix, ta winaj, mato ix ni'an yunin ix xpitzk'a tu', chiha'tij ix hunuj no' ni'an tzeh kaneluh hune' hab'il sq'inal, yuh snhuslaxojkantoj no' sunil xahanb'alil, kat yinojpaxtij ix hune' no' ni'an palamuxh, mato hunuj no' ni'an muk', yuh yokoj no' xahanb'alil kat stx'ahtx'elaxoj hej skistalil tu'; hat ch'ilaxojtoj no' tet ya' sacerdote sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi. ⁷ Haxa ya' sacerdote tu' ch'anojkoj no' xahanb'alil yinh sat Komam Yahveh, yunhe stx'ahtx'elaxoj ix yuh hej skistalil tu'. Haktu' chuh stx'ahtx'elaxojkanoj ix yuh chik' x'el yinh.

»Ha' hune' chejb'anile ti' yib'anhiloy hune' ix ix xhpitzk'a swinaj unin, mato yix unin. ⁸ Yaja' ta mach xhk'uxan-ni smelyuh ix sloq'ni hunuj no' ni'an tzeh kaneluh, chiha'tij ix kak'onhoj no' nixhtej muk', mato kak'onhoj no' nixhtej stz'ul no' palamuxh. Hune' no' xhnhuslaxojkantoj sunil xahanb'alil, yok hune'xa

^e12:3 *circuncidar* Ha' yet xhk'uplaxiltoj stz'umal swi' sch'ik nixhtej winaj unin, mato heb' naj winaj.

no' ch'alaxojkoj xahanb'alil yuh stx'ahtx'elaxoj hej skistalil x'el yinh ix ix tu'. Haktu' chuh yanojkoj ya' sacerdote tu' xahanb'al yuh stx'ahtx'elaxoj ix ix tu', kat sajb'ojkanoj ix», xhi Komam.

Chejb'anile yib'anhiloj hej yab'il yinh snimanil anma

13¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés b'oj tet ya' Aarón, xalni Komam tet heb' ya':² «Yet ay hunuj mak xhmalojkanh stz'umal, mato ch'ahoj xopnahi, mato ch'ahojiloj kepna hunuj yab'il sajnhe tzanhtzo yinh stz'umal kat yahojkaniloj yab'il yinh snimanil, yilal yilaxojtoj tet ya' Aarón sacerdote, mato tet hunuj heb' ya' sk'ahol ya' aykoj yinh sacerdotahal.³ Ha' ya' sacerdote tu' ch'ilnoj tzet yeh hune' yab'il ayatij yinh snimanil tu'. Ta sajxa yilot xil snimanil b'ay ayatij hune' yab'il tu', b'oj ta q'a' xax k'ob'chatoj snimanil, ta matxa stxumlax snimanil yuh yab'il tu'; tx'oj hune' yab'il tu',^f chuh stoh leb'ohi. Lawi yilnoj ya' sacerdote hune' anma tu', ha' ya' ch'alnoj ta kistalxa yeyi.

⁴»Ta ayxa hunuj kepan yab'il saj yilot aykoj yinh stz'umal hune' anma tu', yaja' maxhto kaw xhk'ob'chatoj snimanil b'oj ta maxhto sajoj yilot xil snimanil; yinh haktu', smajche' ya' sacerdote hune' mak tu' yulb'al hujeb' tz'ayik.⁵ Yinh shuj tz'ayik, chila'pax ya' sacerdote hanik' yekoj yab'il tu' yinh snimanil; ta hune'nhetik'a yeyi b'oj ta maxhto xhtoh leb'oh yab'il yinh snimanil, smajche'pax ya' sacerdote hunekxa yulb'al hujeb' tz'ayik.⁶ Yinh shuj tz'ayik, kat yilnoj pax ya' sacerdote tzet yekoj yab'il;

^f13:3 tx'oj hune' yab'il tu' Ha' ch'al-lax leprahil.

ta mach xtoh leb'ohi, ta xq'atxmohi, ha' ya' sacerdote tu' ch'alnoj ta sajb'ojkanoj hune' anma tu'. Komon yab'ilnhe hune' tu', tonhe x'ah xopnahi, yuxin stx'aha' hune' mak tu' xil sq'ap, kat sajb'ojkanoj.

⁷ »Ta q'a' xtoh leb'oh hune' yab'il tu' yinh stz'umal hune' mak tu', yet lawi sb'eyk'oj syenoj sb'ah tet ya' sacerdote yunhe yilni ya' ta xsajb'ikanoj, yilal stojpax syenoj sb'ah hunekxa tet ya'. ⁸ Yet chilnoj ya' sacerdote tu' ta xax toh leb'oh yinh yah xopna hune' yab'il tu' yinh stz'umal, ha' ya' ch'alnoj ta kistalxa yeh hune' anma tu' yuh hune' yab'il tx'oj ayatij yinh snimanil.

⁹ »Yet ayatij hunuj yab'il yinh snimanil hunuj anma, yilal yilaxojtoj tet ya' sacerdote. ¹⁰ Ha' ya' ch'ilnoj hune' yab'il tu'. Ta xax malkanh snimanil hune' mak tu' yuh yab'il, ta sajxa yilot xil snimanil b'oj ta xah il-laxatij schib'ehal, ¹¹ yab'il tx'oj ayatij yinh snimanil. Ya' sacerdote ch'alnoj ta kistalxa yeh hune' mak tu'. Matxa yexhtohoj xhmajchelaxoj, haxkam ohtajb'ilxa ta kistalxa yeyi.

¹² »Ta xax tokanoj leb'oh hune' yab'il tu' yinh sunil snimanil hune' anma tu', ch'ichitij yinh yoj masanta yinh swi', b'ay xhk'oji ya' sacerdote yilni, ¹³ ya' sacerdote xhpich'noj hune' mak tu'. Ta xax pichkantoj hune' yab'il tu' sunil snimanil hune' mak tu', chala' ya' sacerdote tu' ta saj yeh hune' mak tu'. ¹⁴ Yaja' yet ch'apnoj stz'ayikal b'ay xah il-laxojatij schib'ehal yuh yab'il tu', kistal chub'kanoj. ¹⁵ Ya' sacerdote xhpich'noj schib'ehal k'ultu yeyi, ha' ya' ch'alnoj ta kistalxa yetoj schib'ehal hune' mak tu', haxkam kistalxa yetoj schib'ehal, ayxahatij yab'il yinh snimanil.

¹⁶»Yaja' yet shelnoj sb'ah yilot schib'ehal hune' mak tu', kat sajb'ojiløj, xhtoj tet ya' sacerdote, ¹⁷ha' ya' xhpich'noj hune' anma tu'. Ta xax sajb'iloj yilot hune' yab'il tu', ha' ya' sacerdote ch'alnoj ta sajb'ojkanoj hune' mak aytik'ahatij yab'il yinh tu', kat sajb'ojkanoj.

¹⁸»Yet ay hunuj anma ayatij tx'ak yinh snimanil, lawitu' kat yanhchahi, ¹⁹yaja' ta b'ay ayatij hune' yab'il tu', xhmalkanojkanh, kat saj chukaniloj, kepan chukankoj tzet saj yinh, kat kajsulsunhe chukaniloj, yinh haktu', ch'ilaxojtoj hune' mak tu' tet ya' sacerdote, ²⁰yunhe spich'noj ya' hune' anma tu'. Ta q'a' xax k'ob'chatoj stz'umal b'oj ta sajxa yilot hej sxil snimanil b'ay ayatij yab'il, ya' sacerdote ch'alnoj ta kistal yeh hune' anma tu'. Hune' yab'il x'ahiloj yinh snimanil tu', ha' hune' yab'il xhtoh leb'ohi.

²¹Yaja' ta yet spich'noj ya' sacerdote tu', kat yilnoj ya' ta mach sajb'iloj sxil snimanil b'oj ta mach xtoh niman yinh sk'ob'chakantoj stz'umal snimanil tu', xhmajchelaxoj hune' anma tu' yulb'al hujeb' tz'ayik.

²²Ta xax tokanoj leb'o yinh snimanil, ya' sacerdote ch'alnoj ta kistalxa yeyi, haxkam llaga hune' yab'il x'ahiloj yinh snimanil tu'. ²³Yaja' ta hune'nhetik'a b'ay ayatij hune' tzet kepan saj yilot tu' b'oj matxa xhtoh leb'ohi, yinh haktu', yechelxanhe hune' yab'il tu' aykanoj; ha' ya' sacerdote ch'alnoj ta sajxa yeh hune' anma tu'.

Chejb'anile yib'anhiloj hej tz'a'ilal

²⁴»Hakpaxtu' yet ay hunuj anma stz'atoj, kat yahiloj hunuj kepan tzetet saj yinh stz'a'ilal, mato xhkajsuliloj; ²⁵yilal spich'noj ya' sacerdote hune'

tz'a'ilal tu'. Ta xax sajb'iloj xil snimanil hune' anma b'ay kepankoj hune' tz'a'ilal tu' b'oj ta q'a' xax k'ob'chakantoj snimanil yuh hune' tz'a'ilal tu', yinh haktu', mach komon yab'iloj hune' tu', yab'il tx'oj, ha' x'ichitij b'ay xtz'atoj snimanil hune' anma tu'.
²⁶ Yaja' ta yet spich'noj ya' sacerdote, ta matxa ninnoj b'ay saj yilot xil snimanil b'oj ta matxa kam xk'ob'chatoj stz'umal, ta xk'ejb'iloj yilot hune' tz'a'ilal tu', yinh haktu' smajche' ya' sacerdote hune' anma tu' yulb'al hujeb' tz'ayik. ²⁷ Yinh shuj tz'ayik ch'okoj ya' sacerdote yila' hune' yab'il tu'. Ta xax pujnakantoj hune' tu' yinh snimanil, ya' sacerdote ch'alnoj ta kistal yetoj hune' anma tu': yab'il tx'oj hune' tu'. ²⁸ Yaja' ta hune'nhetik'a b'ay kepankankoj hune' tzetet saj tu', mach xtoh leb'ohi, to k'ejnhetik'a yilot, yinh haktu', yechelxanhe tz'a'ilal tu' aykanoj. Yuxin ya' sacerdote ch'alnoj ta sajxa yeh hune' anma tu', haxkam yechelxanhe tz'a'ilal aykanoj yinh snimanil.

²⁹ »Yet ay hunuj naj winaj, mato hunuj ix ix ch'ahiloj hunuj tx'ak yinh swi' mato yinh skalamti'.
³⁰ Ya' sacerdote ch'ilnoj tzet yeh hune' yab'il tu'. Ta q'a' xax k'ob'chatoj stz'umal b'oj q'a' q'anxa yilot xil swi' mato xil sti' b'oj q'a' matxa xil swi' b'oj xil sti', yinh haktu', ya' sacerdote ch'alnoj ta kistalxa yetoj hune' anma tu', haxkam tiña ayatij yinh swi' b'oj yinh skalamti'. ³¹ Yaja' yet spich'noj ya' sacerdote hune' yab'il tu', kat yilnoj ya' ta maxhto kaw xhk'ob'chatoj stz'umal hune' mak tu', maxhto xhk'ejb'iloj xil, yinh haktu', smajche' ya' hune' mak tu' yulb'al hujeb' tz'ayik. ³² Kat spich'noj pax ya' sacerdote hune' mak tx'oj yeh tu' yinh shuj tz'ayik, ta maxhto xhpujnatoj

hune' yab'il tu', maxhto xhq'anb'iloj xil b'ay ayatij yab'il b'oj ta maxhto xhk'ob'chatoj stz'umal yuh yab'il, ³³ yinh haktu': chiha'loj hune' mak tu' xil sat, chiha'loj hej xil tu', yaja' mach chiha'loj b'ay tx'oj yetoj yuh yab'il. Lawitu' kat smajchenoj ya' sacerdote hune' mak tu' yulb'al hujeb'xapax tz'ayik. ³⁴ Yinh shuj tz'ayik kat spich'noj pax ya' sacerdote hune' mak tx'oj yeh tu'. Ta maxhto xhpujnattoj hune' yab'il tu' yinh stz'umal b'oj ta maxhto xhk'ob'chatoj stz'umal tu', yinh haktu', chala' ya' sacerdote ta sajxa yeh hune' anma tu', kat stx'ahnoj xil sq'ap, kat sajb'ojkanoj. ³⁵ Yaja' ta lawi stx'ahtx'en sb'ah hune' mak tu', kat spujnapaxtoj hune' yab'il tu' yinh snimanil; ³⁶ spich'a'pax ya' sacerdote hune' mak tu'. Ta xax pujnapaxtoj hune' yab'il tu' yinh sunil snimanil, matxa yexhtohoj spich'a' ya' sacerdote hej xil, hej xil q'an yilot tu', haxkam kistalxa yetoj. ³⁷ Yaja' ta chil ya' sacerdote tu' ta xhtuki hune' yab'il tu', kat yul xil snimanil k'ej yilot; yinh haktu', sajxa yeh hune' anma tu', kat yalnoj ya' sacerdote ta sajb'ojkanoj.

³⁸ »Hakpaxtu' yet ay hunuj naj winaj mato hunuj ix ix ayatij hunq'ahan saj xhkepo yilot yinh snimanil; ³⁹ spich'a' ya' sacerdote hune' anma tu', ta kepankoj hunq'ahan saj tu' yinh stz'umal snimanil, mato q'an tojtonhe yilot hune' tu', yinh haktu', tonhe x'ah xopna stz'umal: saj yeh hune' anma tu'.

⁴⁰ »Ta ay hunuj mak xhowihayoj xil swi', kat spech'ikanoj swi'; saj yeh hune' anma tu'. ⁴¹ Ta xhowihayoj xil swi' hune' mak tu', xil swi' aykoj yib'anh spalanh, kat spech'ikanoj spalanh, saj yeh hune' mak tu'. ⁴² Yaja' ta ay hunuj yab'il saj yilot

mato kajsulsunhe yilot b'ay xpech'i xil swi', sataj mato yinhtaj hune' anma tu', yinh haktu', b'ay xpech'ikanoj tu', hat lanhan yahiloj hune' yab'il tx'oj. ⁴³ Yilal spich'noj ya' sacerdote tzet yeh hune' yab'il tu'. Ta kajsulsunhe yilot hune' malnajkanh tu' b'oj lahan yilot b'oj hej yab'il ch'ahiloj yinh snimanil anma; ⁴⁴ yinh haktu', ayatij yab'il tx'oj yinh snimanil, kistal yeh hune' mak tu'. Yuh hune' yab'il ayatij yinh swi' tu', ya' sacerdote ch'alnoj ta kistal yeyi.

⁴⁵ »Hune' anma ch'ahojiloj hune' yab'il tu' yinh snimanil, yilal yanojkoj xil sq'ap hatz'b'iltoj b'oj mach xib' xil swi'. Spicha'toj ninoj sat, kat yawoj yinh hakti': ¡Kistal wetoj han! ¡Kistal wetoj han!, xhinahoj. ⁴⁶ Kistal chub'kanoj hune' anma tu' sunil hej tz'ayik b'ay ayatij hune' yab'il tu' yinh snimanil. Kistal chub'kanoj, yuxin yilal nan b'ay ch'ehoj, ch'ilaxojiltij yinhtaj b'ay ch'ehayoj heb' ya' israelita.

Chejb'anile yib'anhiloj q'uxew yinh xilq'ape

⁴⁷ »Yet q'uxewtajnhe yilot hunuj xilq'ape lana mato xilq'ape lino, ⁴⁸ mato q'ape chemb'il, mato halb'il, mato hunuj q'ape lana, mato hunuj no' tz'um, mato hunujxa tzet watx'eb'ilayoj yinh no' tz'um, ta q'uxewtajnhe yilot, ⁴⁹ b'oj ta yaxkuskunhe, mato kajsulsunhe, yinh haktu', ayxakoj q'uxew yinh hunq'ahan xilq'ape tu', yilal yilaxojtoj tet ya' sacerdote. ⁵⁰ Ha' ya' sacerdote tu' xhpich'noj hunq'ahan tzetet tu', kat nan b'ay chaha' ya' yulb'al hujeb' tz'ayik. ⁵¹ Ch'apnoj shuj tz'ayik, kat spich'noj ya' sacerdote tu' hunq'ahan tzetet tu'. Ta xtoh leb'o hune' q'uxew tu' yinh hej xilq'ape chemb'il mato yinh hej xilq'ape halb'il, yinh hej no' tz'um, mato

yinh hej tzetet watx'eb'il yinh no' tz'um tu'; yinh haktu', hune' q'uxew tu', matxa chuh yeloj, yuxin kistal chub'kanoj. ⁵²Xhnhuslaxojtoj hunq'ahan xilq'ape tu' xol q'a' q'a' b'oj hej tzetet x'ok q'uxew tu' yinh, haxkam matxa chuh yeloj hune' q'uxew tu' yinh hej tzetet tu'. ⁵³Yaja' ta yet spich'noj ya' sacerdote hunq'ahan xilq'ape tu' b'oj hej tzetet watx'eb'il yinh no' tz'um tu', kat yilnoj ya' ta maxhto xhpujnatoj yinh hej tzetet tu'; ⁵⁴scheja' ya' stx'ahlaxoj hej tzetet b'ay kepankoj hej q'uxew tu', nan b'ay chaha'pax ya' hej tzetet tu' hujeb'topax tz'ayik.

⁵⁵»Yet tx'ahb'ilxa hune' tzetet tu', kat spich'noj pax ya' hunekxa. Ta chila' ya' ta maxhto shel sb'ah yilot hune' q'uxew kepankoj yinh hune' tzetet tu', kistal chub'kanoj, waxamkami maxhto xhpujnatoj yinh hune' tzetet tu'. Xhnhuslaxojtoj hune' tzetet tu' xol q'a' q'a', haxkam kistal xutuj yul b'oj yinhtaj yuh q'uxew. ⁵⁶Lawi stx'ahlaxoj hune' xilq'ape tu', kat spich'noj ya' sacerdote, kat yilnoj ya' ta lanhanxa yeltoj hune' q'uxew kepankoj yinh hune' xilq'ape tu', ta haktu' yeyi, yilal sk'upnujiltoj ya' hune' q'uxew kepankoj yinh xilq'ape tu', mato yinh no' tz'um tu' b'oj yinh hej tzetet chemb'il tu'. ⁵⁷Yaja' ta ch'okoj pax q'uxew tu' yinh hunq'ahan tzetet tu' hunekxa, chaliloj ta xpujnatoj yinh xilq'ape tu'. Xhnhuslaxojkantoj hune' tzetet b'ay ayxakoj q'uxew tu'. ⁵⁸Yaja' sunil xilq'ape, hej tzetet chemb'il tu', sunil tzet watx'eb'ilayoj yinh no' tz'um tu', ta lawi stx'ahlaxoj kat yelojtoj q'uxew yinh; stx'ahlaxoj hunekxa, kat sajb'ojkanoj.

⁵⁹»Ha' hune' chejb'anile ti' yib'anhiløj q'uxew ch'ok yinh hej xilq'ape chemb'il, mato halb'il, mato

xilq'ape lana mato lino, mato hunuj no' tz'um, mato tzantik'a tzet watx'eb'il yinh no' tz'um; hakti' chuh yil-laxoj ta saj chub'kanoj mato machoj», xhi Komam.

**Tzet chuh stx'ahtx'elax mak
x'ek' yab'il yinh snimanil**

14 ¹Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam: ²«Ha' hune' chejb'anile ti' tzet chuh sajb'oj hune' anma x'ek' yab'il tx'oj yinh snimanil: Ch'ilaxojtoj tet ya' sacerdote, ³kat spich'noj ya' tzet yekoj hune' yab'il tu' yinh, hat spich'a' ya' yinhtaj b'ay ch'ehayoj heb' ya' israelita. Ta chila' ya' ta xax watx'i yuh hune' yab'il aytik'ahatij yinh tu', ⁴scheja' ya' ilaxojtij kak'onhoj no' nixhtej ch'ik itzitz mach kistaloj yeyi b'oj hune' te' ni'an te' x'eltoj yinh te' tzis, hune' tx'al tx'al kaj hatz'onhe b'oj hune' sq'ab' te' hisopo. ⁵Lawitu' kat schejnoj ya' potx'laxoj hune' no' ni'an ch'ik tu' yul hunuj tx'otx' xih ayaytoj ha' sajla ha' yul, ha' xhtit b'ay snuq' ha' ha'. ⁶Lawitu' kat yinojtij ya' hunxa no' ni'an ch'ik itzitzto tu', yinojpaxtij ya' te' ni'an te' x'eltoj yinh te' tzis b'oj tx'al tx'al kaj hatz'onhe tu' b'oj sq'ab' te' hisopo, hun chuh schak'an-nhenoj ya' hunq'ahan tzetet tu' b'oj no' ni'an ch'ik itzitzto tu', hat schak'an-nhe' ya' xol schik'il no' ni'an ch'ik xax potx'laxi, no' xpotx'lax yib'anh ha' ha' saj xhtit b'ay snuq' ha' ha'. ⁷Lawitu' kat stxihnojkoj ya' hujel el chik' tu' yinh hune' anma stx'ahtx'elaxoj yuh hune' yab'il tx'oj x'ek' yinh snimanil tu'. Haktu' chuh yal-laxoj ta xax sajb'ikanoj, kat sb'ejtzolaxojtoj no' ni'an ch'ik itzitzto tu' xol telaj.

⁸ »Hune' mak stx'ahtx'elaxoj tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yinojiltoj xil snimanil, kat yaxhnoj, haktu' chuh sajb'ojkanoj. Lawitu' kat yokojtoj b'ay ch'ehayoj heb' ya' israelita, yaja' hat xhkanojkanoj yinhtaj spat, mach ch'okojtoj yul spat tu' yulb'al hujeb' tz'ayik. ⁹ Yet ch'apnoj shuj tz'ayik tu', kat yinojiltoj hune' mak tu' sunil xil swi', xil sat, xil sb'aq' sat, kat stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnoj. Haktu' chuh sajb'ojkanoj hune' anma tu'. ¹⁰ Yinh swaxajeb' tz'ayik, chiha'toj hune' anma tu' kak'onhoj no' tzeh kaneluh tz'ajanlahan yeyi, yok hune' no' q'opoh kaneluh hune' hab'il sq'inal, yilal tz'ajanlahan yepax no' tu', kat yinojpaxtoj 12 libra ixim kok'la harina, yuh ya'noj yofrenda, hune' ofrenda somb'il b'oj te' aceite, yok oxeb'oj octavo te' aceite yet te' olivo. ¹¹ Ya' sacerdote stx'ahtx'enoj hune' anma tu', ha' ya' ch'inojtoj hune' mak tu' b'oj yofrenda yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. Hat chiha'toj ya' hune' mak tu' b'ay sti' te' Pat xikiltaj yeyi. ¹² Lawitu' kat yinojtoj ya' hunuj no' ni'an tzeh kaneluh b'oj te' oxeb' octavo aceite tu'. Hun chuh ya'noj ya' no' xahanb'alil b'oj te' aceite tu' yuh mule. Sb'atxb'e'kanh ya' xahanb'al tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, haxkam ha' hune' ofrenda tu' yilal sb'atxb'elaxkanh yinh hinsat han. ¹³ Lawitu' kat spotx'noj ya' sacerdote tu' no' ni'an tzeh kaneluh b'ay lugar xikiltaj yeyi, b'ay xhpotx'lax no' noq' ch'ok xahanb'alil yuh stanh mule, b'ay xhpotx'lax no' noq' xhnhuslaxkantoj sunil xahanb'alil. Yet ya' sacerdote yeh hune' xahanb'al ch'alaxkoj yuh stanh mule tu' b'oj hune' xahanb'al yuh ya'lax paxoj shelel tzetet tu': Kaw xikiltaj yeh hunq'ahan xahanb'al tu'.

¹⁴ »Lawitu' kat yinojkanh ya' sacerdote ninoj schik'il no' noq' ch'ok xahanb'alil yuh mule tu', kat smasnojkoj ya' yinh stxikin hune' mak stx'ahtx'elaxoj tu', yinh yiximal sq'ab' b'oj yinh yiximal yoj, hunq'ahan aykoj yinh swatx'. ¹⁵ Kat yinojkanh ya' sacerdote ninoj te' aceite, kat yanojkoj ya' te' yul smek q'ab'. ¹⁶ Schak'an-nhenoj ya' yiximal swatx' q'ab' xol te' aceite aykoj yul smek sq'ab' tu', kat stxihnojkoj ya' te' hujel el yuh yiximal sq'ab' tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. ¹⁷ Hantajto te' aceite xhkanojkanoj yul sq'ab' ya' sacerdote tu', smasa'koj ya' ninoj te' yinh stxikin mak stx'ahtx'e' sb'ah tu', yinh yiximal sq'ab' q'a' nimejalto yinh b'oj yinh yiximal yoj q'a' nimejalto yinh. Yinh-nhetik'a swatx' hune' mak tu' ch'okoj te' aceite tu' b'oj yib'anh schik'il no' noq' xhnhuslaxojtoj xahanb'alil yuh mule tu'. ¹⁸ Hantajto te' aceite xhkanojkanoj yul sq'ab' ya' sacerdote tu', chaha'toj ya' te' yinh swi' hune' anma stx'ahtx'e' sb'ah tu'. Hakti' chuh stx'ahtx'enoj ya' hune' anma tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. ¹⁹ Lawitu' kat yanojkoj ya' xahanb'al yuh mule, yuh stx'ahtx'elaxoj hune' mak kistal yetoj tu'. Kat spotx'noj ya' no' noq' xhnhuslaxojkantoj sunil xahanb'alil, ²⁰ kat yanojatoj ya' no' tu' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al b'oj tajinh ofrenda. Haktu' chuh yanojkoj ya' sacerdote tu' xahanb'al yuh stx'ahtx'elaxoj hune' mak tu', kat sajb'ojkanoj.

²¹ »Yaja' ta kaw meb'a' hune' mak stx'ahtx'elaxoj tu', ta mach chuh sloq'noj tzet xhq'anlaxoj tet, hunujnhe no' tzeh kaneluh chaha', kat yokoj no' xahanb'alil yuh mule, kat sb'atxb'elaxojkanh no' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, yuh wa'noj

nimank'ulal yinh smul hune' anma tu' han, kat yinojpaxtij hune' mak tu' kanheb' libra ixim kok'la harina somb'il b'oj te' aceite yet te' olivo, yok oxeb'pax octavo te' aceite. ²² Chiha'paxtij kak'onhoj nixhtej muk' mato kak'onhoj nixhtej stz'ul no' palamuxh, hantajtik'a xhk'ojoj sloq'noj. Hune' no' ch'okoj xahanb'alil yuh stanhoj mule, yok hune'xa no' xhnhuslaxojkantoj sunil xahanb'alil. ²³ Yinh swaxajeb' tz'ayik chiha'tij hune' mak tu' hunq'ahan tzetet ti' tet ya' sacerdote b'ay sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, yunhe stx'ahtx'elaxoj hune' anma tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. ²⁴ Chiha'tij ya' sacerdote no' ni'an tzeh kaneluh tu', yuh yokoj no' xahanb'alil yuh mule b'oj te' aceite tu', kat sb'atxb'enojkanh ya' ofrenda tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, haka' hunuj ofrenda xhb'atxb'elaxkanh yinh hinsat han. ²⁵ Lawitu' kat spotx'noj ya' sacerdote tu' no' ni'an tzeh kaneluh ch'okoj xahanb'alil yuh mule tu', kat yinojkanh ya' ninnoj schik'il no' noq' tu', kat smasnojkoj ya' yinh stxikin hune' mak stx'ahtx'elaxoj tu', kat smasnojpxkoj ya' yinh yiximal sq'ab' hune' mak tu', hune' q'a' nimejalto yinh b'oj yinh yiximal yoj q'a' nimejalto yinh. Yinh-nhetik'a swatx' hune' mak tu' smasa'koj ya' chik' tu'. ²⁶ Lawitu' kat yanojkoj ya' ninnoj te' aceite yul smek q'ab', ²⁷ kat stxihnojkoj ya' te' hujel el yuh yiximal swatx' q'ab' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. ²⁸ Te' aceite xhto kanoj yul sq'ab' ya', smasa'koj ya' te' yinh stxikin hune' anma stx'ahtx'elaxoj tu', yinh hune' yiximal sq'ab' q'a' nimejalto yinh b'oj yinh yiximal yoj q'a' nimejalto yinh. Yinh-nhetik'a swatx' hune' anma tu' smasa'koj

ya' te' aceite tu', b'ay x'alaxkoj schik'il no' noq' xnhuslaxtoj yuh mule, hat ch'alaxojpaxkoj te' tu'.
²⁹ Hantajto te' aceite xhkanojkanoj tu', smasa'atoj ya' te' yinh swi' hune' anma stx'ahtx'elaxoj tu', yunhe wa'noj nimank'ulal yinh smul hune' anma tu' hayin Yahveh hin ti' han. ³⁰ Lawitu' kat yanojkoj ya' sacerdote no' nixhtej muk' tu' xahanb'alil, mato no' nixhtej yunin no' palamuxh tu', hantajtik'a xhk'ojoj hune' anma tu' ya'noj. ³¹ Hune' no' ch'ik ch'okoj xahanb'alil yuh stanhoj mule, yok hune'xa no' xnhuslaxojkantoj sunil xahanb'alil; hun chuh snhuslaxojtoj no' b'oj ixim tajinh ofrenda ch'a'laxoj tu'. Hakti' chuh yanojkoj ya' sacerdote xahanb'al yuh stanh mule, kat stx'ahtx'elaxojkanoj hune' anma tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han», xhi Komam.

³² Ha' hune' chejb'anile ti' ch'oknojkoj yinh hunuj anma stx'ahtx'elaxoj lawi yek'oj yab'il tx'oj yinh snimanil b'oj ta mach xhk'ojoj sloq'noj hej yofrenda q'a' ayto stohol.

Tzet chuh stx'ahtx'elaxoj hej te' nhah

³³ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés b'oj tet ya' Aarón, xalni Komam tet heb' ya': ³⁴ «Yet hat-xa ayex b'et tx'otx' Canaán, b'ay hune' tx'otx' tx'otx' xhwaha' teyet han, kat wanojkoj q'uxew yinh hunuj heyatut han; ³⁵ naj yahaw te' nhah b'ay ch'okoj q'uxew tu', xhtoj naj yala' tet ya' sacerdote yinh hakti': “Xtit q'uxew yinh watut han, etza lahan yilot b'oj yab'il ch'ahiloj yinh nimanile”, xhinahoj naj.

³⁶ »Yalanhto maxhto ch'oktoj ya' sacerdote tu' yila' hune' q'uxew tu', yilal schejnoj ya' elojtij sunil tzetet yul te' nhah tu', yunhe mach xhb'aklohojtoj

hej tzetet ayiktoj yul te'. Lawi yunuj ya' hune' tu', kat yokojtoj ya' spich'noj yul te' nhah. ³⁷ Ha' yet spich'noj ya' tzet yeh hune' q'uxew tu', ta kepanxakoj hej tzetet yax yinh sk'ul te' nhah tu', mato ta kajxa yilot b'oj ta q'a' nahat-xa yektoj hej tzetet tu' yinhlej sk'ul te' nhah tu'; ³⁸ ch'elajtij ya' sacerdote tu' yul te', kat speb'anojkanoj ya' te' yulb'al hujeb' tz'ayik. ³⁹ Yet ch'apnoj hujeb' tz'ayik spehi te' nhah tu', kat spich'noj pax ya' te'. Ta q'a' xax pujnatoj hune' q'uxew tu' yinh sk'ul te' nhah tu', ⁴⁰ scheja' ya' ilaxojiloj hej ch'en ch'en b'ay aykoj hunq'ahan q'uxew tu', kat sb'ejlaxojtoj ch'en b'ay kistal yeh yinhtaj konhob'. ⁴¹ Scheja'pax ya' snhijlaxoj sunil yul te' nhah tu', kat sb'ejlaxojtoj spojojal te' ch'elajtij b'ay kistal yeh yinhtaj konhob'. ⁴² Lawitu' kat yalaxojkoj shelel ch'en ch'en x'ilaxiloj yinh te' nhah tu', kat shel-laxojpax tx'otx' tx'otx' xhmajchentoj te' nhah tu'.

⁴³ »Ta lawi yilaxiloj ch'en ch'en b'ay aykoj q'uxew tu' b'oj yet lawi snhijlaxiloj pojtoj tu' yinh te' nhah tu', kat yokojpax q'uxew yinh te' hunekxa, kat spujnahojkantoj sunil yul te' nhah tu', ⁴⁴ yilal stoj ya' sacerdote tu' spich'noj te' hunekxa. Ta q'a' xax pujnakantoj hune' q'uxew tu' yul sunil te' nhah tu', yinh haktu', mach komon q'uxewoj, kistal chub'kanoj te' nhah tu'. ⁴⁵ Yuxin yilal stixhlaxojajoj hune' te' nhah tu'. Sunil ste'al te', sch'enal te', hej stx'otx'al te' b'oj sunil hej mezcla, kat sb'ejlaxojtoj sunil hunq'ahan tu' b'ay kistal yeh yinhtaj konhob'. ⁴⁶ Maktik'a ch'okojtoj yul te' nhah, yet xax al-laxi ta xhpeb'alax te', kistal chub'kanoj, masanta yet ch'ayoj

numnahi. ⁴⁷ Sunil mak xhwayoj yul te' nhah tu' mato xhwa'oj yul te', yilal stx'ahnoj xil sq'ap.

⁴⁸ »Lawitu' kat spich'noj ya' sacerdote te' nhah tu', ta chila' ya' ta matxa xpujnatoj hune' q'uxew tu' yul te', chala' ya' ta matxa kistaloj yeh te', haxkam xax el q'uxew yinh te'. ⁴⁹ Yuxin yet stx'ahtx'enoj ya' te', yilal yinojtoj ya' kak'onhoj no' nixhtej ch'ik b'oj te' ni'an te' ch'eltoj yinh te' tziis b'oj tx'al tx'al kaj hatz'onhe b'oj hej sq'ab' te' hisopo. ⁵⁰ Spotx'o' ya' sacerdote tu' hunuj no' ni'an ch'ik tu' yul hunuj tx'otx' xih b'ay ayaytoj ha' sajla ha', xhtit b'ay snuq' ha' ha'; ⁵¹ lawitu' kat yinojtij ya' te' aq'in ch'eltoj yinh te' tziis tu', hej sq'ab' te' hisopo, q'ap q'ape kajxanhe hatz'o tu' b'oj hunxa no' ni'an ch'ik itzitzto tu', kat slab'anoj ya' sunil hunq'ahan tu' xol schik'il no' ni'an ch'ik xax potx'laxi b'oj xol ha' sajla ha' xhtit b'ay snuq' ha' ha' tu'. ⁵² Lawitu' kat stxihnojkoj ya' schik'il no' ch'ik tu' yinh te' nhah, hujel el stxiha'koj ya'. Haktu' chuh stx'ahtx'enoj ya' te' nhah tu' yinh schik'il no' ch'ik tu', yinh ha' sajla ha' xhtit b'ay snuq' ha' ha', yinh no' ch'ik itzitzto, yinh te' aq'in ch'eltoj yinh te' tziis, yinh hej sq'ab' te' hisopo b'oj yinh hune' q'ap q'ape kajxanhe hatz'o tu'. ⁵³ Lawitu' kat sb'ejtzonojtoj ya' no' ni'an ch'ik tu' xol telaj, yinhtaj konhob'. Haktu' chuh stx'ahtx'elaxoj te' nhah tu', kat sajb'ojkanoj te'», xhi Komam.

⁵⁴⁻⁵⁷ Ha' hune' chejb'anile ti' yib'anhiloj hej yab'il ch'ahiloj yinh snimanil anma, b'ay xhmalkanh stz'umal, mato ch'ah xopnahi, mato hej yab'il saj kepan chuhtij yinh snimanil, mato yax kamkonhe yilot, mato q'uxew ch'ok yinh xilq'ape b'oj q'uxew ch'ok yinh hunuj te' nhah. Hakti' chuh ya'laxoj

yohtajne' konhob', tzet-taj kistal yeyi b'oj tzet-taj mach kistaloj yeyi.

Hej skistalil yinh naj winaj

15 ¹Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés b'oj tet ya' Aarón, xalni Komam tet heb' ya': ²«Al tet heb' ya' israelita ta tzantik'a mak winajil ch'eløj q'ilq'on saj yinh snimanil, kistal chub'koj yuh hej saj tu'. ³Ha' saj ch'eløj yinh snimanil naj tu', ha' xhkistalnhentøj naj. Ta ch'eløj q'ilq'on hunq'ahan tu' yinh naj, mato xhtukuj yeløj, kistaltik'a chub'kanøj naj. ⁴Sunil te' tx'at b'ay xhwayøj naj yet lanhan yel q'ilq'on hunq'ahan tu' yinh snimanil naj, kistal chub'kanøj te'. Sunil hej tzetet b'ay stz'onhoj naj, kistal chub'paxkanøj. ⁵Maktik'a stzab'noj hune' tx'at b'ay xhwayøj naj tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnoj; kistal chub'kanøj, masanto yet ch'ayøj numnahi. ⁶Maktik'a ch'ayøj tz'onhnoj yib'anh hunuj b'ay ch'ayøj tz'onhnoj naj, yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnoj; kistal chub'kanøj, masanto yet ch'ayøj numnahi. ⁷Maktik'a stzab'noj naj tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnoj; kistal chub'kanøj, masanto yet ch'ayøj numnahi. ⁸Ta stzub'lujkoj naj tu' yinh hunuj mak k'ul yeyi; hune' mak k'ul yeh tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnoj; kistal chub'kanøj, masanto yet ch'ayøj numnahi. ⁹Kistal chub'paxkanøj sunil hej stz'um no' cheh b'ay ch'ahøjtoj naj ch'el saj tu' yinh snimanil. ¹⁰Maktik'a stzab'noj hunuj tzetet b'ay stz'onhoj naj ch'el q'ilq'on saj tu' yinh snimanil, kistal chub'kanøj, masanto yet ch'ayøj numnahi. Maktik'a ch'inøjtoj hunq'ahan tzetet x'ay yalanh naj tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnoj;

kistal chub'kanøj, masanto yet ch'ayøj numnahi.

¹¹ Ta mach tx'ahb'iloj sq'ab' naj ch'el q'ilq'on saj tu' yinh snimanil, kat stzab'noj naj hunuj maka, yilal stx'ahnoj hune' mak tu' xil sq'ap, kat yaxhnoj; kistal chub'kanøj, masanto yet ch'ayøj numnahi.

¹² Ta stzab'a' naj ch'el q'ilq'on saj tu' yinh snimanil hunuj tx'otx' xih, yilal smaq'laxøjpohøj tx'otx'. Ta stzab'a'pax naj hunuj netb'al watx'eb'il yinh te' te', yilal stx'ahlaxøjpaxøj.

¹³ »Yet matxa tzet ch'eløj yinh snimanil naj tu', chechma' naj hujeb' tz'ayik, kat stx'ahtx'elaxøj naj. Lawitu' kat stx'ahnoj naj xil sq'ap, yaxhnoj naj yinh ha' sajla ha' xhtit b'ay snuq' ha' ha', haktu' chuh sajb'ojkanøj naj. ¹⁴ Yinh swaxajeb' tz'ayik, chiha'tij naj kak'onhoj no' nixhtej muk', mato kak'onhoj no' nixhtej stz'ul no' palamuxh, kat yuluj naj yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, kat ya'noj naj no' tu' tet ya' sacerdote.

¹⁵ Hune' no' ch'ik tu' chaha'koj ya' sacerdote tu' xahanb'alil yuh mule, yok hune'xa no' snhusu'kantøj ya' sunil xahanb'alil. Haktu' chuh yanojkoj ya' sacerdote tu' xahanb'al yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, yunhe stx'ahtx'elaxøj naj tu' yuh hej saj x'el yinh snimanil.

¹⁶ »Yet ay hunuj naj winaj ch'eløj saj yinh snimanil, yilal yaxhnhenøj naj sunil snimanil, kistal chub'kanøj naj masanto yet ch'ayøj numnahi. ¹⁷ Sunil hej xilq'ape, mato hej no' tz'um b'ay ch'okøj hunq'ahan tzet ch'eløj yinh naj tu', yilal stx'ahlaxøj yinh ha' ha'; kistal chub'kanøj, masanto yet ch'ayøj numnahi.

¹⁸ »Yet xhwayøj hunuj naj winaj b'øj hunuj ix ix, kat yeløj tzet ch'el yinh snimanil naj, yilal yaxhnoj

naj b'oj ix; kistal chub'kanoj skawanhil, masanto yet ch'ayoj numnahi.

Hej skistalil ch'el yinh snimanil ix ix

¹⁹»Yet stx'ahwoj snimanil hunuj ix ix, kistal chub'kanoj ix yulb'al hujeb' tz'ayik. Maktik'a stzab'noj ix, kistal chub'paxkanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi. ²⁰Sunil tzet b'ay ch'ayoj hilnoj ix yet lanhan stx'ahwi snimanil ix, kistal chub'paxkanoj. Sunil tzetet b'ay stz'onhoj ix yet haktu' yeh ix, kistal chub'paxkanoj. ²¹Sunil mak stzab'noj stx'at ix, yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnoj; kistal chub'paxkanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi. ²²Maktik'a stzab'noj hunuj tzetet b'ay stz'onhoj ix ix tu', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnoj; kistal chub'paxkanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi. ²³Ta ay hunuj mak stzab'noj hunuj tzetet ayatoj yib'anh stx'at ix, mato hunuj tzetet b'ay xtz'onhi ix, kistal chub'paxkanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi. ²⁴Ta ay hunuj naj winaj xhwayoj b'oj hunuj ix ix tu' yet lanhan stx'ahwi snimanil ix, sb'aka'toj sb'ah naj yuh tzet ch'el yinh ix tu'; kistal chub'kanoj naj yulb'al hujeb' tz'ayik. Sunil te' tx'at b'ay ch'ahojtoj hilnoj naj, kistal chub'paxkanoj.

²⁵»Yet ay hunuj ix ix xhopchahoj chik' yinh snimanil, yet machkoj ix yinh stz'ayikal b'ay stx'ahwi snimanil, mato yet xhpalk'onoj stx'ahwoj snimanil ix, kat yek'b'alnoj kantoj hej tz'ayik b'aynhe yetwanoj ay stx'ahwi snimanil ix; kistal chub'kanoj ix yulb'al sunil hej tz'ayik b'ay haktu' yeh ix, haka'tik'a yet lanhan stx'ahwi snimanil ix. ²⁶Sunil te' tx'at b'ay xhwayoj ix yet xhopchahoj chik' tu' yinh ix, kistal chub'kanoj te', haka'tik'a chukanoj te' yet lanhan stx'ahwi snimanil

ix. Sunil tzetet b'ay stz'onhoj ix yet haktu' yeh ix, kistal chub'paxkanoj, haka'tik'a chukanoj yet lanhan stx'ahwi snimanil ix. ²⁷ Maktik'a stzab'noj hunq'ahan hej tzetet tu', kistal chub'kanoj. Yilal stx'ahnoj xil sq'ap kat yaxhnoj; kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi. ²⁸ Yet xhtukuj xhopcha chik' tu' yinh snimanil ix tu', chechma' ix hujeb' tz'ayik, kat sajb'ojkanoj ix. ²⁹ Yinh swaxajeb' tz'ayik, chiha'toj ix kak'onhoj no' nixhtej muk' mato kak'onhoj no' nixhtej tz'ul palamuxh, hat chiha'toj ix no' sti' te' Pat xikiltaj yeyi, kat ya'noj ix no' tet ya' sacerdote. ³⁰ Ha' ya' sacerdote tu' ch'anojkoj hune' no' ni'an ch'ik tu' xahanb'alil yuh mule, yok hune'xa no' snhusu'kantoj ya' sunil xahanb'alil. Haktu' chuh stx'ahtx'elaxoj ix yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, yuh hune' tzet xopchakanoj yinh ix tu'.

³¹ »Yilal hepohnojiloj heb' ya' israelita tu' yinh hej skistalil, haxkam ta machoj, xhkamoj heb' ya'. Ha' hej skistalil tu' xhb'aknitoj watut xikiltaj yeh han, hune' te' Pat aykanh hexol.

³² »Ha' hune' chejb'anile ti' yib'anhiloj heb' naj winaj ch'el hunq'ahan tzetet tu' yinh snimanil, kistal chub'kanoj heb' naj yuh hunq'ahan tu'; ³³ ha'pax chejb'anile yib'anhiloj ix ix stx'ahwoj snimanil, mato xhopchahoj chik' yinh snimanil; yib'anhiloj naj winaj xhwayoj b'oj hunuj ix ix, kat yeloy saj yinh snimanil naj b'oj pax hunuj naj winaj xhwayoj b'oj hunuj ix ix kistal yetoj yet lanhan stx'ahwi snimanil ix», xhi Komam.

Chejb'anile yib'anhiloj xahanb'al yuh stanh mule

16 ¹ Lawi skamtoj heb' naj kawanh sk'ahol ya' Aarón, heb' naj xkami yet xitzkoj heb' naj yinh sat Komam Yahveh, ha' tu' xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, ² xalni Komam tet ya': «Al tet ya' Aarón hawuxhtaj, ta mach tonhetik'ahoj ch'okojtoj ya' b'ay q'a' xikiltajto yeyi, yinhtaj q'ap velo aykanh yinh sat smajil te' Kaxhah, yunhe mach xhkamoj ya' yet chin yenojkanh hinb'ah xol moyan yib'anh smajil te' Kaxhah tu' han. ³ Yet ch'okojtoj ya' Aarón tu' b'ay q'a' xikiltajto yeyi: chiha'tij ya' hunuj no' ni'an tzeh wakax, yuh yokoj no' xahanb'alil yuh stanhoj mule, yok hune' no' tzeh kaneluh, yuh snhuslaxojkantoj no' sunil xahanb'alil. ⁴ Chaha'koj ya' xil sq'ap lino yinh, hune' xil sq'ap ya' xikiltaj yeyi; chaha'koj ya' scalzoncillo lino yinh, sk'alnoj ya' yiktaj yuh stx'anhb'al lino, kat yanojkoj ya' q'ap mitra lino yinh swi', q'ap haka' boina. Ha' hunq'ahan xilq'ape kaw xikiltaj yeh ti' chaha'koj ya' yinh yet lawi yaxhnojiloy ya'.

⁵ »Chiha'toj ya' Aarón tu' kak'onhoj no' winaj kaplaxh, yuh yokoj no' xahanb'alil yuh stanhoj mule yinh sunil heb' ya' israelita, yok hune'xa no' winaj kaneluh, yuh snhuslaxojkantoj sunil no' xahanb'alil. ⁶ Chiha'tij ya' Aarón tu' no' tzeh wakax tu', kat yanojkoj ya' no' xahanb'alil yuh stanhoj smul ya', yuh ya'laxoj nimank'ulal yinh smul ya' b'oj yinh smul sfamilia ya'. ⁷ Lawitu' kat yinojtij ya' no' kak'onh kaplaxh, kat yanojkoj ya' no' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi. ⁸ Lawitu' kat yanojayoy ya' suerte yinh

no' kak'onh winaj kaplaxh tu', yuh yil-laxoj b'aytet no' ch'a'laxoj wet hayin Yahveh hin ti' han b'oj b'aytet no' xhb'ejtzolaxojtoj yul desierto b'ay ay naj Azazel.⁸ ⁹Kat ya'noj tij ya' Aarón tu' no' kaplaxh wet yeh han, no' ch'alaxojkoj xahanb'alil yuh stanh mule. ¹⁰Yaja' wal no' winaj kaplaxh xhb'ejtzolaxojtoj yul desierto tu', itzitz no', kat yilaxojtij no' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, yuh wa'noj nimank'ulal yinh smul heb' ya' hawet konhob' israelita han, lawitu' kat stojkanoj no' yul desierto tet naj Azazel.

¹¹»Chaha' tij ya' Aarón tu' no' tzeh wakax ch'okoj xahanb'alil yuh stanhoj smul ya', kat wa'noj nimank'ulal yinh smul ya' b'oj sfamilia han. Spotx'o' ya' no' tzeh wakax tu', yuh yokoj no' xahanb'alil yuh stanh mule. ¹²Lawitu' kat yinojtij ya' hune' netb'al b'ay ch'aytoj incienso, b'ay nohnajaytoj tzaq'a', tzaq'a' yet b'ay ch'ahtoj xahanb'al, hune' ayayoj yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. Chiha'paxtij ya' kab'oj pul kok'tzeb'il incienso kaw xuq' sam, kat yinojtij ya' yinhtaj q'ap velo aykanh b'ay xikiltaj yeyi, ¹³kat yanojkoj ya' incienso xuq' sam tu' yib'anh q'a' q'a' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. Snhub'al incienso tu', ha' xhpichnojtoj smajil te' Kaxhah yet lahk'ulal, yunhe mach xhkamoj ya'. ¹⁴Lawitu' kat yinojkanh ya' ninoj schik'il no' tzeh wakax tu', kat stxihnojkoj ya' chik' tu' yuh yiximal sq'ab' yinh smotx'aj smajil te' Kaxhah tu', yetk'ulal

⁸**16:8** Azazel Ch'al-laxi ta hune' b'ihe ti', ha' hunuj naj matzwalil. Aypax mak ch'alni ta ha' desierto. B'et ti' mach lanhanoy yalni ta ay xahanb'al ch'ok tet naj Azazel tu', haxkam itzitz no' kaplaxh tu', kat sb'ejtzolaxtoj no' b'et tu'.

b'ay ch'ahiloj tz'ayik; hujel el stxiha'koj ya' chik' tu' yinh sat smajil te' Kaxhah tu'.

¹⁵»Lawitu' kat spotx'noj ya' no' winaj kaplaxh, yuh yokoj no' xahanb'alil yuh stanhoj smul heb' ya' heyet konhob'. Chiha'k'toj ya' schik'il no' tu' yinhtaj q'ap velo tu', kat yunuj ya' haka'tik'a tzet xuh ya' yinh schik'il no' ni'an tzeh wakax: stxiha'koj ya' schik'il no' tu' yib'anh b'oj yinh sat smajil te' Kaxhah.

¹⁶Hakti' chuh yanojkoj ya' Aarón tu' xahanb'al, yuh stx'ahtx'enoj ya' b'ay q'a' xikiltajto yeyi. Yuh hej skistalil chuh heb' ya' israelita heyet konhob' tu', yuh hej smul heb' ya' chakoj b'oj yuh hej swi'ehal heb' ya' yuxin stx'ahtx'e' ya' b'et tu'. Hakti' chuh stx'ahtx'enojpax ya' te' Pat xikiltaj yeyi, te' aykoj yiktajb'al heb' naj, xol hej skistalil heb' naj tu'.

¹⁷»Mach hunuj mak ayiktoj yul te' Pat xikiltaj yeyi, yet ch'okojtoj ya' Aarón tu' b'ay q'a' xikiltajto yeyi. Mach hunuj mak chuh yokojtoj, masantotik'a ch'elajtij ya' yet lawi yanojkoj ya' xahanb'al yuh stanhoj mule, yuh wa'noj nimank'ulal yinh smul ya' b'oj sfamilia han b'oj yuh wa'noj pax nimank'ulal yinh smul sunil heb' ya' israelita han. ¹⁸Lawitu' kat yelajtij ya' Aarón tu', kat stx'ahtx'enoj ya' b'ay ch'ahtoj xahanb'al, hune' aykoj yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. Chiha'k'toj ya' schik'il no' tzeh wakax tu' b'oj schik'il no' winaj kaplaxh tu', kat yanojkoj ya' yinh hunun stxikinb'al b'ay ch'ahtoj xahanb'al, hunq'ahan haka' yuk'a' te' yekoj. ¹⁹Kat stxihnojkoj ya' chik' tu' yuh yiximal sq'ab' yinh b'ay ch'ahtoj xahanb'al tu', hujel el stxiha'koj ya'. Haktu' chuh stx'ahtx'enoj ya' hune' b'ay ch'ahtoj xahanb'al

tu', kat sajb'ojkanoj yinh sunil skistalil heb' ya' israelita.

²⁰ »Yet xax tanhk'o ya' Aarón tu' stx'ahtx'en b'ay q'a' xikiltajto yeyi, te' Pat xikiltaj yeyi b'oj hune' b'ay ch'ahtoj xahanb'al, kat ya'noj tij ya' no' winaj kaplaxh itzitzto; ²¹ kat yanojkoj ya' skab'il sq'ab' yib'anh swi' no', kat yalnojkanayoj ya' yib'anh no' sunil hej stx'ojal heb' ya' israelita b'oj sunil swi'ehal heb' ya', yinh tzantik'a b'aytet smul heb' ya' xakoj. Haktu' chuh yanojkankoj ya' sunil tu' yib'anh no' winaj kaplaxh tu', kat yalaxojkantoj no' yul desierto yuh hune' naj winaj ch'uni hune' munil tu'. ²² Lawitu' kat sb'ejtzonoj naj tu' no' winaj kaplaxh tu' yul desierto. Haktu' chuh yinojkantoj no' sunil hej stx'ojal heyet konhob' tu'.

²³ »Lawitu' kat yokojtoj ya' Aarón tu' yul te' Pat xikiltaj yeyi, chiha'loj ya' xil sq'ap lino yinh, hune' xil sq'ap ya' chakoj yinh yet ch'oktoj ya' b'ay q'a' xikiltajto yeyi, kat yanojkanayoj ya' b'et tu'. ²⁴ Hat ch'axhnoj ya' yinh ha' ha' b'ay xikiltaj yeyi, kat yanojpaxkoj ya' xil sq'ap tu' yinh. Lawitu' kat yelojtij ya' yanojkoj xahanb'al xhnhuslaxkantoj sunil, yet ya' b'oj yet skonhob' ya'. Haktu' chuh stanhoj smul ya' b'oj smul heyet konhob'. ²⁵ Kat snhusnujpxtoj ya' sxhepuhal no' noq' chaha'koj xahanb'alil yuh mule tu'; hat snhusu'tuj ya' no' yib'anh b'ay ch'ahtoj xahanb'al. ²⁶ Naj xhb'ejtzonojtoj no' winaj kaplaxh yul desierto, yilal stx'ahnoj naj xil sq'ap, kat yaxhnoj naj yinh ha' ha'; lawitu' xahuh yokojtoj naj b'ay ch'ehayoj heb' ya' heyet konhob' tu'.

²⁷ »No' tzeh wakax b'oj no' winaj kaplaxh x'ok xahanb'alil yuh stanh mule, no' x'ilaxtoj schik'il

b'ay q'a' xikiltajto yeyi yuh stanh mule, ch'ilaxojiltij stz'umal no', schib'ehal no' b'oj stza' no' yinhtaj b'ay ch'ehayoj heb' ya' israelita; hat xhnhuslaxojkantoj hunq'ahan tu' yinhtaj. ²⁸ Naj xhnhusnujtuj hunq'ahan tu', yilal stx'ahnoj naj xil sq'ap, kat yaxhnoj naj, lawitu' xahuh yokojtoj naj b'ay ch'ehayoj heb' ya' heyet konhob' tu'.

²⁹ »Ha' hune' chejb'anile ti' ch'ehojk'oj hexol yinh stohb'al q'inal. Haka'tik'a kuyb'anile tet mak hat elnajkoj b'et tu', hakpaxtu' tet mak nan konhob'al ch'ehayoj hexol. Cheyaha' ayuno yinh slahunheb' tz'ayik yet shuj x'ahaw, mach hunuj munil cheyub'. ³⁰ Yinh hune' tz'ayik tu', ch'alaxojkoj xahanb'al yuh stanhoj hemul, kat wa'nojkanoj nimank'ulal yinh hemul han, yunhe saj cheyub'kanoj yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. ³¹ Xewb'al tz'ayik chub'kankoj hune' tz'ayik tu' teyet, haxkam yinh hune' tz'ayik tu' cheyaha' ayuno. Xhkankanoj hune' chejb'anile ti' teyet yinh stohb'al q'inal. ³² Ya' sacerdote xpohlaxiloj yuh yok hinsacerdotehoj hayin Yahveh hin ti' han, ya' x'ok sacerdotehoj shelb'aloj smam, ha' ya' ch'anojkoj xil sq'ap lino yinh, hunq'ahan xilq'ape xikiltaj yeyi. ³³ Ha' ya' tu' ch'anojkoj xahanb'al, yuh stx'ahtx'elaxojkanoj b'ay q'a' xikiltajto yeyi, te' Pat xikiltaj yeyi b'oj b'ay ch'ahtoj xahanb'al. Chaha'paxkoj ya' xahanb'al yuh stanhoj smul heb' ya' sacerdote b'oj yuh stanhoj smul sunil heb' ya' heyet konhob'.

³⁴ Ha' hune' chejb'anile ti' ch'ehojk'oj hexol yinh stohb'al q'inal. Yinh hunun hab'il, hunek el cheyaha'koj xahanb'al, yuh stanhoj smul sunil heb' ya' heyet konhob' tu'», xhi Komam.

Haka' xuh ya'ni Komam Yahveh schejb'anil ya' Moisés, haktu' xuh syijyen ya' sunil.

Xkach Komam slolax chik'

17 ¹Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ²«Al tet ya' Aarón, tet sk'ahol ya' b'oj tet hawet konhob' israelita:

³»Yet ay hunuj mak israelita xhpotx'noj hunuj no' toro, mato hunuj no' tzeh kaneluh, mato hunuj no' ix kaplaxh yinhtaj b'ay ch'ehayoj heb' ya' hawet konhob'; ⁴ta mataj sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, ta mataj b'et tu' spotx'o' hune' mak tu' no' noq' yet cha'noj no' ofrendahil wet hayin Yahveh hin ti' han, xhtojkanoj mule yib'anh, yuh chik' xmaltoj tu', kat yilaxojiloj xol skonhob'. ⁵Hakti' ch'utelaxoj, yunhe mach tzan-nhetik'ahoj b'ay spotx'o' heb' ya' hawet konhob' tu' no'. Yilal yilaxojtoj no' b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, kat ya'laxoj no' xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han, ha' xahanb'al yet aq'ank'ulal chaha' heb' ya' wet han. ⁶Stxiha'koj ya' sacerdote tu' schik'il no' noq' tu' yib'anh hune' b'ay ch'ahtoj xahanb'al wet han, b'ay spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, kat snhusnujtuj ya' sacerdote tu' sxhepuhal no', haka' hunuj tzetet kaw xuq' sam yahapnoj wet hayin Yahveh hin ti' han. ⁷Matxa b'aq'inh chaha'koj heb' naj xahanb'al tet hej tiyoxh lahan yechel b'oj no' winaj kaplaxh b'ay xetatoj sb'ah heb' naj yinh hej tiyoxh tu'. Ha' hune' chejb'anile ti' ch'ehojk'oj hexol b'oj heyik'al yinh stohb'al q'inal.

⁸»Chawala'pax tet heb' ya' israelita tu', mato tet mak nan konhob'al ch'ehayoj hexol, ta ay hunuj mak ch'anojkoj hunuj xahanb'al, mato hunuj xahanb'al

xhnhuslaxkantoj sunil, ⁹ ta mach chiha'toj xahanb'al tu' sti' spultahil te' Pat xikiltaj yeyi, yuh yanikoj xahanb'al wet hayin Yahveh hin ti' han; hune' mak tu', ch'ilaxojiloj xol skonhob'.

¹⁰ »Yet ay hunuj mak israelita mato hunuj mak nan konhob'al ch'ehayoj hexol, xhlonoj tzantik'a tzet chik'ilehal, xhwiha'tij hin-howal yinh hune' anma tu' han, kat winojkaniloj xol skonhob' han. ¹¹ Haxkam yinh chik' tu' aykoj sq'inal sunil tzet itzitzal yeyi; hayin xwa' chik' tu' teyet han, yuh heyanikoj yinh b'ay ch'ahtoj xahanb'al yuh stanhkanoj hemul, haxkam ha' hune' chik' tu' ch'oknikoj yet xhwa'ni nimank'ulal yinh hemul han.

¹² »Yuxin xhwalkanoj teyet hex israelita hex ti' han ta mach hunuj hex chelob' chik' tu' b'oj mach hunuj mak nan konhob'al ay hexol xhlonojpaxoj.

¹³ Yet ay hunuj mak israelita, mato nan konhob'al ay hexol, xhtoh shulu' hunuj no' noq', mato hunuj no' ch'ik yinh no' chuh slolaxi; chiha'loj schik'il no', kat shamnojtoj, kat yanojkankoj tx'otx' tx'otx' yib'anh schik'il no' tu', ¹⁴ haxkam yinh schik'il sunil tzet itzitzal yeyi, hat aykoj sq'inal. Yuxin xhwal teyet han: mach chelob' schik'il hej no' noq' tu', haxkam yinh schik'il no' tu' aykoj sq'inal; sunil mak xhlonoj schik'il no' tu', ch'ilaxojiloj xol skonhob'.

¹⁵ Sunil maka, ta hunuj mak israelita mato hunuj mak nan konhob'al ay hexol, ta slob' hunuj no' noq' kamnajxa, mato hunuj no' noq' xitb'ilkamoj yuh hunuj no' xol-telajil noq', yilal stx'ahnoj xil sq'ap, kat yaxhnhenoj sb'ah xol ha' ha'; kistal chub'kanoj, masanto yet ch'ayoj numnahi, hatotu' sajb'ojkanoj.

¹⁶ Yaja' ta mach stx'aha' hune' mak tu' xil sq'ap b'oj

ta mach ch'axhnoj, yib'anh xhtojkanoj smul tu'», xhi Komam.

Hej tzetet mach yetwanoj ay yulaxi

18 ¹Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ²«Al tet heb' ya' israelita ta hayin ti' Yahveh hin han, hayin ti' hin heDiosal han.

³»Mach chex okoj tzujnuj yinh tzet chuh heb' naj ah Egipto, hune' konhob' b'ay xex ehayoj; mach chex okojpax tzujnuj yinh tzet chuh anma ay b'et Canaán, hune' konhob' b'ay chex wiha'toj han; mach chex ek'oj heyiha' skuyb'anil heb' naj.

⁴»Ha' cheyub', ha' heyijyenoj hinchejb'anil yilal syijyelax han, kat heyehojk'oj yinh haka' yalni hinchejb'anil han. Hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han.

⁵»Yijyewej hinchejb'anil yilal syijyelax han b'oj tzet chin chej heyub' han, haxkam mak xhyijyenoj hinchejb'anil han, ch'ehojk'oj; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

⁶»Mach hunuj naj winaj chuh shitzojkoj sk'atanh hunuj ix ix sfamiliato, yuh swayoj naj b'oj ix. Hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

⁷»Mach chawiha'iloj spixan hamam yinh hawayoj b'oj hami'. Mach chach wayoj b'oj hami', haxkam hami' ya'.

⁸»Mach chach wayoj b'oj yixal hamam, haxkam ta chach wayoj, chawiha'iloj spixan hamam.

⁹»Mach chach wayoj b'oj hawanab'. Ta skutz'in hamam, mato yunin hami', ta yul nhah xpitzk'ahi mato xol-nhahil yeyi.

¹⁰»Mach chach wayoj b'oj skutz'in hak'ahol, mato yunin hakutz'in, haxkam haka'tik'a hach chawiloj hapixan.

¹¹»Mach chach wayoj b'oj skutz'in hamam xil yinh b'oj hunujxa ix ix. Mach chawiha'iloj spixan ix, haxkam hawanab' yeh ix.

¹²»Mach chach wayoj b'oj yanab' hamam, haxkam schik'il hamam yeh ix.

¹³»Mach chach wayoj b'oj snoh hami', haxkam haka'tik'a hami' lanhan hawiniloj spixan.

¹⁴»Mach chawiha'iloj spixan yuxhtaj hamam, yinh hawayoj b'oj yixal yuxhtaj hamam tu', haxkam hatía ya'. ¹⁵Mach chach wayoj b'oj hawalib', mach chawiha'iloj spixan hak'ahol, haxkam yixal naj yeh ix.

¹⁶»Mach chawiha'iloj spixan hawuxhtaj yinh hawayoj b'oj yixal hawuxhtaj tu'.

¹⁷»Mach chach wayoj b'oj kawanh heb' ix ix, ix mi'e b'oj yunin; mach chach wayoj b'oj heb' ix yihtxikin heb' ix tu', yala'tik'a ta yet hunuj naj yunin hunuj ix tu', mato yet hunuj ix yunin ix. Kaw sfamiliato sb'ah, kaw tx'oj hune' tu'.

¹⁸»Mach chach mohyoj b'oj snoh hawixal, mach chach wayoj b'oj ix, yet aytok'oj hawixal tu', yunhe mach ch'okoj howal xol heb' ix.

¹⁹»Mach chach wayoj b'oj hunuj ix ix yet lanhan stx'ahwi snimanil ix.

²⁰»Mach chat'inhb'a' hawet b'oj yixal hawet winajil, kat hawayoj b'oj ix, yunhe mach chab'aka'toj hab'ah yinh ix.

²¹ »Mach chawaha' hunuj hawuninal ofrendahil tet ich dios Moloc; mach chawiha'iloj spixan hinb'ih hayin Yahveh hin haDiosal ti' han.

²² »Mach chach wayoj b'oj hunuj naj winaj haka' chuh haway b'oj hunuj ix ix, haxkam chin yah hune' tu' yinh machnhe hanik'oj han.

²³ »Mach chawaha'koj hab'ah yinh hunuj no' noq'. Mach chakistalnhe'toj hab'ah yinh hune' tu'.

»Hakpaxtu' ix ix, mach chaha'koj sb'ah ix yinh hunuj no' noq', haxkam ta chub' ix, lanhan yetantoj sb'ah ix.

²⁴ »Mach chekistalnhe'toj heb'ah yinh hunq'ahan tzetet ti', haxkam yinh hunq'ahan tzetet ti' b'ay xhkistalnhekantoj sb'ah sunil hej konhob' xhwiha'iloj yinh hesat han. ²⁵ Xb'aklokantoj tx'otx' tx'otx' yuh hunq'ahan tu'. Yuh stx'ojal xuh konhob' tu', yuxin xwayoj sya'tajil yib'anh han, xin tanhtzenkaniloj sat tx'otx' tx'otx' tu' han. ²⁶ Yuxin hex israelita hex ti' b'oj mak nan konhob'al ay hexol, awejkoj hunq'ahan chejb'anile ti' b'oj kuyb'anile ti' yinh smunilal, matxa cheyuh hunq'ahan stx'ojal ti', ²⁷ haxkam sunil hunq'ahan stx'ojal ti' xuh anma x'ek sat hune' tx'otx' tx'otx' ti', yalanhto maxhto chex huli; yuxin xkistalb'ikantoj tx'otx' yuh stx'ojal anma tu'. ²⁸ Ta cheb'aka'paxtoj tx'otx' tx'otx' ti', chex tanhojpaxiloj sat tx'otx', haka' xuh stanhiloj anma x'ek' sat tx'otx' yalanhto maxhto chex huli. ²⁹ Maktik'a ch'unuj hunq'ahan stx'ojal ti', ch'ilaxojiloj xol skonhob'.

³⁰ Yuxin ti'nanh, yiyjewej tzet chin chej heyub' han, awejkoj yinh smunilal, yunhe mach chex ayk'ayoj yinh hunq'ahan stx'ojal xuh anma yalanhto maxhto chex huli; mach cheb'aka'toj heb'ah yinh heyunuj

hunq'ahan stx'ojal tu'. Hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han», xhi Komam.

Chejb'anile yib'anhiloj sk'ulal b'oj st'inhanil

19 ¹Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ²«Al tet hawet konhob' israelita:

»Pohwejiloj heb'ah yinh stx'ojal, k'ul cheyute heb'eyb'al, haxkam hayin Yahveh hin heDiosal ti' han, xikiltaj weh han.

³»Yijyewej tzet chal hemam hemi', kat heyijyen hej tz'ayik sábado xewb'al tz'ayik; hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han.

⁴»Mach cheyaha'koj henab'al hehaq'enoj hej tiyoxh b'oj mach cheyaha' ulujtuj ch'en metal, kat hewatx'enoj hej yechel dios yinh ch'en; hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han.

⁵»Yet cheyanojkoj hunuj xahanb'al wet hayin Yahveh hin ti' han, hunuj ofrenda yet aq'ank'ulal, haka' xhwoche han, haktu' chuh heyanojkoj, haximwal chin chab' teyet han. ⁶Yinhtik'a hune' tz'ayik b'ay cheyaha'koj no' noq' xahanb'alil tu', hat chelob'toj no', mato yinh hunxa tz'ayik. No' xhto kanojkanoj yinh syox tz'ayik, yilal henhusnujtuj no'. ⁷Ta xhlolaxojtoj no' tu' yinh syox tz'ayik, mach chin chab' hune' xahanb'al tu' han, haxkam yahb'ehal yeh hune' tu'. ⁸Maktik'a xhlonojtoj no' tu' yinh syox tz'ayik, xhtojkanoj smul tu' yib'anh, haxkam xiloj spixan tzet xikiltaj yeh wet hayin Yahveh hin ti' han. Ch'ilaxojiloj hune' anma tu' xol skonhob'.

⁹»Yet ch'apnoj stz'ayikal b'ay ch'ilaxojkanh sat tz'unub', mach cheyiha'kanh sat hetz'unub'

tu' sti'laj hetx'otx' b'oj mach chesik'a'kanh ixim trigo xhto kanojkanoh heyuh. ¹⁰ Yet cheyinojkanh stxihanil sat heyuva, mach chex meltzohojto heyinojkanh sat te' yinh skayel b'aytajto xkani b'oj mach cheyiha'paxkanh te' xhto kanoj heyuh. Cheyaha'kanoh hunq'ahan tu' tet anma meb'a' b'oj tet anma nan konhob'al; hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han.

¹¹ »Mach chex elq'awoj, mach chex leq'ti'woj, mach chex sub'wahoj yinh heyet anmahil.

¹² »Mach cheyaha' b'inahoj hinb'ih yinh hunuj tzetet mach chij sb'ah heyuh han, mach cheyiha'iloj spixan hinb'ih hayin Yahveh hin heDiosal ti' han; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

¹³ »Mach chach etlojkoj yinh hawet anmahil b'oj mach chawiha'iloj tzet ayah. Mach chawala' ta hato yinh hunxa tz'ayik chawaha' stohol naj tz'ayiklom.

¹⁴ »Mach chatz'akti'nhe' mak chakanh b'oj matzet chawaha'koj yul sb'eh hune' mak tz'op yunhe slektahi, yilal hawinojajoj hab'ah wet han; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

¹⁵ »Mach chawub' tzet mach st'inhaniloj, mach chawaha' hab'ah yinh hunuj mak meb'a'; mach chawaha'pax hab'ah yinh hunuj mak q'alom; yilal hawatx'enoj hej tzetet yinh st'inhanil.

¹⁶ »Mach chawala' q'umale xol hawet konhob' b'oj mach chawaha'koj sq'inah hawet anmahil yinh kamikal. Hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

¹⁷ »Mach xhwojwonojkoj hawanma yinh hawet anmahil. Ha' tzet chawub', ha' hakachnoj hawet anmahil tu', yunhe mach chach okoj yetb'ihoj hune' mak tu' yet chanojkoj smul.

¹⁸»Mach chach pajnoj yinh hawet anmahil b'oj mach chatz'unu' hahowal yinh. Haka' hawochen hab'ah, haktu' hawochenoj hawet anmahil tu'; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

¹⁹»Awejkoj yinh smunilal hej hinchejb'anil yilal syijyelax han:

»Mach cheyaha' sajchoj henoq' b'oj hej no' noq' nantik'a noq'al.

»Mach chetz'unu' kab' ixim hinhat nanantajnhe hinhatil sat hetx'otx'.

»Mach cheyaha'koj hej xilq'ape nanan-nhe tx'al tx'al b'ay chemb'il teyinh.

²⁰»Ta ay hunuj naj winaj xhwayoj b'oj hunuj ix chejab'lom ta'web'ilxa yul sti' yinh smohyi b'oj hunujxa naj, yaja' maxhto loq'b'iloj ix b'oj maxhto librehoj yeh ix; yilal stohlanoj skawanhil hune' tzet xuh tu', yaja' mach chuh spotx'laxojkamoj skawanhil, haxkam maxhto librehoj yeh ix. ²¹Chiha'toj naj winaj tu' hune' no' kaneluh sti' te' Pat xikiltaj yeyi, kat yalaxojkoj no' xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han, yuh stanhoj smul naj xakoju tu'. ²²Ya' sacerdote ch'anojkoj no' tu' xahanb'alil yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, yuh stanhoj smul naj xakoju tu'. Haktu' chuh ya'laxoj nimank'ulal yinh smul naj.

²³»Yet hat-xa ayex b'ay hune' tx'otx' tx'otx' tu', kat hetz'un-nuj hej te' lob'ehal; mach chelob' sat te' yulb'al oxeb' hab'il, kistal cheyute'koj sat te' tu' yulb'al oxeb' hab'il tu'. ²⁴Yinh skanh hab'il, sunil sat te' lob'ehal tu' xhpohlaxojiloj wet hayin Yahveh hin ti' han. ²⁵Wal yinhxa sho' hab'il, xahuh helonoj sat te' lob'ehal tu', yunhe q'a' tx'ihalxa sat te' chaha'; hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han.

²⁶ »Mach chelob' hunuj tzetet ay schik'il. Mach chekuyu'kanh ahb'elomal b'oj yinh hekunli.

²⁷ »Mach chek'upu'iltoj xil hewi' b'ay aykoj hesentido, mach chek'upu'iltoj stxam xil hesat.

²⁸ »Mach cheyaha'koj lahwilal teyinh ta ay hunuj mak xhkami; mach hunuj yechel tzetet cheyaha'koj yinh henimanil; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

²⁹ »Mach chachab' sb'aka'toj sb'ah hakutz'in yinh stx'ojnhenojtoj yul swi' swayoj b'oj heb' naj winaj, yunhe mach xhnohojayoj stx'ojal sat tx'otx' tx'otx'.

³⁰ »Cheyijye'k'oj hej tz'ayik sábado xewb'al tz'ayik, kat heyanojkoj spixan watut xikiltaj yeh han; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

³¹ »Mach chex toj heq'amb'e' heb'ah tet heb' naj ahb'elom b'oj tet heb' naj ch'awtentij yanma kamom, haxkam ta cheyub' hune' tu', cheb'aka'toj heb'ah yinh heb' naj tu'.

³² »Chach tiyoxhloj tet yihla anma, chaxahan-nhe' heb' ya' icham winaj. Yilal ay hani'anb'ahil wet hayin Yahveh hin haDiosal ti' han.

³³ »Mach cheyaha' hek'oj ya' yanma heb' naj nan konhob'al ch'ehoj hexol. ³⁴ K'ul cheyila' heb' naj haka' chuh heyilni hunuj mak heyet konhob'. Haka' heyochen heb'ah, haktu' heyochenoj heb' naj, haxkam hex ti', nan konhob'al xuh heyehayoj b'et Egipto; hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han.

³⁵ »Mach cheyub' tzet mach st'inhaniloj yet chemalenoj hej tx'otx' tx'otx', mato yet chemalenoj hunuj tzetet, mato hunujxa tzet chemale'. ³⁶ Tz'ajan cheyute' hemal, tz'ajan cheyute' helibra b'oj tz'ajan cheyute' hemalenoj hej tzet chemale' tu'; hayin

Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han, hayin xex wiltij b'et tx'otx' Egipto han.

³⁷ »Ti'nanh xin, yijyewej heyanikoj yinh smunilal sunil hinchejb'anil yilal syijyelax ti' han b'oj tzet chin chej heyub' han; hayin Yahveh hin ti' xhwal han», xhi Komam.

Sya'tajil xhtij yib'anh heb' ya' israelita yuh mule

20 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya'. ² «Chawala'pax tet heb' ya' israelita:

»Tzantik'a mak israelita, mato mak nan konhob'al ay yul konhob' Israel, ta chaha' hunuj yuninal, yuh snhuslaxojtoj xahanb'alil tet ich dios Moloc, yilal skamoj. Heb' naj ay yul konhob' tu', ha' heb' naj xhk'ojnoj kamoj. ³ Xhwiha'tij hin-howal yinh hune' mak tu' han, kat winojiloj xol skonhob' han, haxkam xiloj spixan b'ay xikiltaj yeh wuh han b'oj xipaxiloj spixan hinb'ih kaw xikiltaj yeh han, yet xa'ni yuninal snhuslaxojtoj tet ich dios Moloc. ⁴ Ta tonhe chila' anma tzet chub' naj, ta mach xhk'ojlaxoj kamoj naj yet cha'noj naj yuninal xahanb'alil tet ich dios Moloc tu'; ⁵ hayin kaw xhwiha'tij hin-howal yinh naj b'oj yuninal han; xhwiha'iloj naj xol skonhob' b'oj sunil mak yet lahan naj x'etantoj sb'ah yinh hune' dios tu' han.

⁶ »Maktik'a xhq'amb'enoj sb'ah tet heb' naj ahb'elom b'oj tet heb' naj ch'awtentij yanma kamom, kat yetanojtoj sb'ah, kat yokoj tzujnuj yinh heb' naj tu'; xhwiha'tij hin-howal yinh hune' anma tu' han, kat winojiloj xol skonhob' han.

⁷ »Tx'ahtx'ewej heb'ah wet han, kat hepohniloj heb'ah yinh stx'ojal, haxkam hayin ti' hin heDiosal han, hayin ti' Yahveh hin han. ⁸ Yijyewej hinchejb'anil han, kat heyanikoj yinh smunilal; haxkam hayin ti' Yahveh hin han, hayin chex hinpohiloj wetoj han.

⁹ »Sunil mak stz'akti'nhenoj smam mato smi', yilal spotx'laxoj kamoj: yuh xtz'akti'nhe smam mato smi' tu', yuxin ha'tik'a ch'inojtij kamikal yib'anh.

¹⁰ »Ta ay hunuj naj winaj xhwayoj b'oj yixal hunujxa yet winajil, mach yek'b'anil skamoj naj xsay yix tu' b'oj ix xsay swinaj tu'.

¹¹ »Maktik'a xhwayoj b'oj yixal smam, chiha'loj spixan smam tu'; yilal spotx'laxoj skawanhil; ha'tik'a kaw xhq'an-nojtij kamikal yib'anh.

¹² »Ta ay hunuj naj winaj xhwayoj b'oj yalib', yilal skamoj skawanhil, kaw tx'oj tzet chub' tu'; ha'tik'a kaw xhq'an-nojtij kamikal yib'anh.

¹³ »Ta ay hunuj naj winaj xhwayoj b'oj hunujxa yet winajil, haka' sway hunuj naj winaj b'oj hunuj ix ix, yilal spotx'laxoj kamoj skawanhil heb' naj tu', haxkam xuh heb' naj hune' niman stx'ojal; ha' kaw heb' naj xhq'an-nojtij kamikal yib'anh.

¹⁴ »Ta ay hunuj naj winaj ch'i'noj hunuj ix ix yixaloj, kat yi'noj pax naj smi' ix yixaloj, lanhan yuni heb' jetb'i hune' niman stx'ojal. Yilal snhuslaxojtoj naj b'oj heb' ix tu', yunhe matxa ch'ulaxoj stx'ojal tu' hexol.

¹⁵ »Ta ay hunuj mak ch'okoj yinh hunuj no' noq', yilal spotx'laxoj kamoj, kat spotx'laxoj pax no' noq' tu'.

¹⁶ »Ta ay hunuj ix ix chaha' sb'ah tet hunuj no' noq', yilal spotx'laxoj kamoj ix, kat spotx'laxojpax no' noq' tu', haxkam ha'tik'a kaw xhq'an-nojtij kamikal yib'anh.

¹⁷ »Ta ay hunuj naj winaj xhwayoj b'oj yanab', ta skutz'in smam naj yeh ix, mato yunin smi' naj yeh ix, yilal yilaxojiloj xol skonhob' yinh sat sunil yet konhob' tu', haxkam kaw tx'ixwob'al tzet chub' naj yinh yanab' tu'; yilal yek'oj ya' yanma yuh smul xakoj tu'.

¹⁸ »Ta ay hunuj naj winaj xhwayoj b'oj hunuj ix ix lanhan stx'ahwi snimanil, xiloj naj yenhel b'ay xhtit stx'ahwob'al snimanil ix b'oj ha'tik'apax ix x'iniloj yenhel b'ay xhtit stx'ahwob'al snimanil tu'. Yilal yilaxojiloj skawanhil xol skonhob'.

¹⁹ »Mach chach wayoj b'oj snoh hami' b'oj yanab' hamam, haxkam yet chawuni hune' tu', lanhan hawiniloj spixan hafamilia; yuxin ch'ek'oj ya' heyanna hekawanhil yuh hemul.

²⁰ »Ta ay hunuj mak xhwayoj b'oj yixal yuxhtaj smam, chiha'loj spixan yuxhtaj smam tu'; yilal yek'oj ya' yanma skawanhil yuh smul chaha'koj: mach hunuj yuninal chila' yinh yet xhkamojkantoj.

²¹ »Maktik'a ch'inojiloj yixal yuxhtaj, spixan yuxhtaj tu' chiha'loj, kat yunuj tzet skistalil; matxa chuh yilnoj yinh yuninal skawanhil.

²² »Yijyewej sunil hincheb'anil yilal syijyelax han b'oj tzet chin chej heyub' han; awejkoj yinh smunilal, yunhe mach chex wiha'iltij sat tx'otx' tx'otx' b'ay lanhan hex winitoj ehoj han. ²³ Mach chex okoj tzujnuj yinh tzet chuh anma xhwiha'iloj yinh hesat han, haxkam sunil hunq'ahan hej tzetet ti', ha' xuh

anma tu', hej tzetet maq'il mach xhchah hinwi' han.
²⁴ Yaja' xhwalkanoj teyet han: «Cheyetnhe'kanoj
 tx'otx' tx'otx' yet-tik'a hej konhob' tu', b'ay stx'otx'al
 no' lech b'oj no' kab'».

»Hayin ti' Yahveh hin heDiosal han, hayin kaw xex
 hinpohiloj xol hej yaq'b'ilxa konhob' han. ²⁵ Yuxin
 yilal hepohni no' noq' kistal yeyi b'oj no' mach
 kistaloj yeyi; no' ch'ik kistal yeyi b'oj no' mach
 kistaloj yeyi. Mach cheb'aka'toj heb'ah yinh hej no'
 noq' tu' b'oj yinh hej no' ch'ik b'oj yinh hej no' noq'
 shatxk'oj sb'ah sat tx'otx' tx'otx', haxkam xax wal
 han ta kistal yeh no'. ²⁶ Yilal hepohniloj heb'ah yinh
 stx'ojal, haxkam hayin Yahveh hin ti' han, xikiltaj
 weh han, xax hex hinpohiloj xol yaq'b'ilxa hej
 konhob' han, yunhe heyok-kanoj hinkonhob'oj han.

²⁷ »Maktik'a ahb'elom b'oj mak ch'awtentij yanma
 anma kamom, yilal skamoj; xhk'ojlaxoj kamoj,
 ha'tik'a kaw ch'inojkantij kamikal yib'anh», xhi
 Komam.

Xspohiloj sb'ah heb' ya' sacerdote yinh stx'ojal

21 ¹ Xal Komam Yahveh tet ya' Moisés yinh
 hakti': «Tzotelanh tet heb' ya' sacerdote yik'al
 ya' Aarón, kat hawalni tet heb' ya' ta mach sb'aka'toj
 sb'ah heb' ya' yinh stzab'noj hunuj kamom xkam
 yul skonhob'. ² Hachkachan-nhe ta sfamilia heb' ya'
 xhkami, haka' smi' heb' ya', smam heb' ya', sk'ahol
 heb' ya', skutz'in heb' ya', yuxhtaj heb' ya', ³ mato
 hunuj yanab' heb' ya' mach xi' yichamil b'oj ta yinh
 naj tu' xhkawxi sk'ul yanab' heb' ya' tu'; yinh haktu'
 waltu' chuh sb'aknojtoj sb'ah mak sacerdote tu'.
⁴ Mach chuh sb'aknojtoj sb'ah heb' ya' tu', haka' heb'

naj winaj yet konhob' heb' ya', haxkam ijb'alom heb' ya', yilal mach xhkistalnhe'toj sb'ah heb' ya'.

⁵»Mach sq'oq'o'nhe' heb' ya' sacerdote tu' xil swi' b'oj mach chiha'iltoj heb' ya' stxam xil sat b'oj mach chaha'paxkoj heb' ya' lahwilal yinh snimanil. ⁶Yilal spohnojiløj sb'ah heb' ya' wet han, hin sDiosal heb' ya' han; mach chiha'loj heb' ya' spixan hinb'ih han. Ha' heb' ya' ch'anikoj xahanb'al xhnhuslax wet hayin Yahveh hin ti' han b'oj ixim pan wet yeh han; yuxin yilal spohnojiløj sb'ah heb' ya' yinh stx'ojal tu'.

⁷»Mach hunuj heb' ya' sacerdote tu' chuh smohyoj b'oj hunuj ix ix tx'oj yeh swi', hunuj ix ix ayxatik'a yichamil b'ay xpohtoj sb'ah b'oj hunuj ix ix ayxatik'a winaj ch'ek' yinh, haxkam pohb'ililøj heb' ya' sacerdote tu' wet han. ⁸Pohwejiløj heb' ya' yinh stx'ojal, haxkam ha' heb' ya' ch'anikoj ixim pan xahanb'alil wet hayin Dios hin ti' han. Pohb'ililøj heb' ya' yinh stx'ojal, haktu' chub'paxkoj heb' ya' teyete, haxkam hayin ti' han, xikiltaj weh han; hayin Yahveh hin ti' xin pohiløj heb' ya' han, yuh yok heb' ya' wetoj han.

⁹»Ta ay hunuj skutz'in hunuj ya' sacerdote tu' stx'ojnhenojtoj yul swi', chiha'loj ix spixan yinh haktu' b'oj chiha'paxiløj ix spixan smam. Yilal snhuslaxojtoj ix.

¹⁰»Ya' swi'al yekoj yinh heb' ya' sacerdote xol heb' ya' yuxhtaj tu', ya' b'ay x'alaxatoj te' aceite yinh swi', xpohlaxiløj ya', x'ok xilq'ape yet heb' ya' sacerdote yinh ya', yilal mach wejanojkantøj xil swi' ya' yet ch'ek'oj ya' b'oj mach satz'a'tøj ya' xil sq'ab'. ¹¹Mach ch'okojtoj ya' b'ay ay hunuj kamom. Mach sb'aka'tøj sb'ah ya', waxamkami smam ya' b'oj smi' ya' xkami.

¹²Mach ch'elotij ya' b'ay q'a' xikiltajto yeyi, mach chiha'loj ya' spixan b'ay q'a' xikiltajto yeh wuh han, haxkam pohb'ililoj ya' wuh yuh te' aceite x'ahtoj yinh swi' han; hayin Yahveh hin ti' sDiosal ya' han.

¹³»Hunuj ix ix maxhto winaj ch'ek' yinh, ha' ix chiha' ya' yixaloj. ¹⁴Mach chuh smohyoj ya' b'oj hunuj ix ix kamnajxa yichamil, hunuj ix ix ayxatik'a yichamil b'ay xpohtoj sb'ah b'oj hunuj ix ix tx'oj yeh swi'. Yilal smohyoj ya' b'oj hunuj ix ix maxhto winaj ch'ek' yinh, hunuj ix ix yik'al ya' Leví, ¹⁵yunhe mach chiha'loj ya' spixan yik'al xol skonhob', haxkam hayin Yahveh hin ti' xin pohiloj ya' han yuh yok ya' wetoj han», xhi Komam.

Tzet mach xhchanikoj hunuj mak yinh sacerdotahal

¹⁶Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ¹⁷«Al tet ya' Aarón ta ay hunuj mak mach tz'ajanlahanoj yeh aykoj xol hawik'al, mach chuh yinojtij ixim pan xahanb'alil wet hayin Dios hin ti' han. ¹⁸Mach chuh shitzojtij hunuj mak mach tz'ajanlahanoj yeyi, kat yunuj hune' tzetet tu': Mach chuh shitzojtij mak tz'op, mak kotxlanhe yek'i, mak xax k'aynitoy hunuj spartehal snimanil, mak tx'oj yekoj spartehal snimanil, ¹⁹mak q'ahnajtoj yoj b'oj sq'ab', ²⁰mak ay sq'os, mak xhpalk'on stz'ulikal stel, mak aykoj saj yinh sb'aq' sat, mato saltajnhe snimanil, mato mak xopankan stz'umal yuh yab'il b'oj mak maq'b'ilpohoj sos. ²¹Mach hunuj mak yik'al ya' Aarón sacerdote tu' chuh shitzojkoj hink'atanh hayin Yahveh hin ti' han yuh snhusnuj ofrenda wet han, ta mach tz'ajanlahanoj yeh snimanil. Hune' mak

mach tz'ajanlahanoj yeh snimanil tu', mach chuh shitzojpaxkoj yuh ya'noj ofrenda yet ixim pan wet han. ²²Hune' mak mach tz'ajanlahanoj yeh tu', chuh slonoj ixim pan ch'a'laxoj ofrendahil b'oj hej tzetet kaw xikiltaj yeh pohb'ililøj; ²³yaja' yuh tzet yeh tu', mach chuh spalk'onojik'toj b'ay aykanh q'ap velo b'oj mach xhitzojkoj b'ay ch'ahtoj xahanb'al, yunhe mach chiha'loj spixan b'ay kaw xikiltaj yeh wuh han, haxkam hayin Yahveh hin ti' xin pohiloj heb' ya' sacerdote tu' han, yuh yok heb' ya' wetoj han», xhi Komam tet ya' Moisés.

²⁴Haktu' xuh yalni ya' Moisés sunil hunq'ahan tzetet ti' tet ya' Aarón, tet heb' ya' sk'ahol ya' b'oj tet heb' ya' israelita.

Hej ofrenda ch'a'lax tet Komam Yahveh

22 ¹Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ²«Al tet ya' Aarón b'oj tet heb' ya' sk'ahol, ta kaw xahan-nhe heb' ya' hej ofrenda xikiltaj yeh spohiloj heb' ya' hawet konhob' israelita wet han, yunhe mach chiloj heb' ya' spixan hinb'ih xikiltaj yeh han, hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

³»Alpax tet heb' ya', ta ay hunuj naj winaj yinh yik'al ya' Aarón kistal yetoj, kat shitzkoj naj b'ay ofrenda pohb'ililøj yuh heb' ya' israelita yuh ya'lax wet hayin Yahveh hin ti' han, ch'ilaxojkaniloj naj yinh hinsat han, hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

⁴»Tzantik'a mak winajil yinh yik'al ya' Aarón, ta ayatij yab'il tx'oj yinh stz'umal b'oj ta ch'el q'ilq'on tzetet yinh snimanil, mach chuh slonoj hej ofrenda xikiltaj yeyi, masantotik'a yet stx'ahtx'enoj sb'ah.

»Maktik'a stzab'noj hej tzetet kamnajxa, mato naj winaj ch'el q'ilq'on tzetet yinh snimanil, ⁵ mato naj winaj stzab'noj hunuj no' noq' kistal yeyi, mato ta stzab'a' naj hunuj anma kistal yeyi; tzantik'a tzet kistal yeh stzab'a' naj, ⁶ kistal chub'kanonj naj yuh hunq'ahan tu', masanto yet ch'ayoj numnahi. Yuxin mach chuh slononj naj hej ofrenda xikiltaj yeyi, yalanhto maxhto stx'ah sb'ah naj yuh ha' ha'. ⁷ Yet xhtoj tz'ayik, kat sajb'ojkanonj naj. Lawitu' xahuh slononj naj hej ofrenda xikiltaj yeyi, haxkam ha' hune' tu' yitah naj yeyi. ⁸ Heb' naj yik'al ya' Aarón, mach chuh slononj heb' naj schib'ehal hunuj no' kamnaj noq', mato hunuj no' noq' xitb'ilkamoj yuh hunuj no' xol-telajil noq', yunhe mach skistalnhe'toj sb'ah heb' naj yinh no' noq' tu', hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

⁹»Yilal syijyenoj heb' naj tzet chin chej yub' han, yunhe mach chiha'loj heb' naj spixan hej ofrenda xikiltaj yeyi, kat mach xhkamoj heb' naj yuh hune' tu'. Hayin Yahveh hin ti' xin pohiloj heb' naj sacerdote tu' wetoj han.

¹⁰»Mach hunuj komon anma chuh slononj hunq'ahan tzetet xikiltaj yeh ti' ta mach sfamiliahoj heb' ya' sacerdote. Mach hunuj mak tonhe ch'ek' yatut ya' sacerdote tu' chuh slononj b'oj mach hunuj naj tz'ayiklom xhmunla yinh ya' chuh slononj hej tzetet xikiltaj yeyi.

¹¹»Yaja' wal hunuj naj munlawom loq'b'il yuh ya' sacerdote b'oj naj munlawom pitzk'anaj yatut ya', chuh slononj heb' naj hej tzetet xikiltaj yeyi.

¹²»Ta xhmohyi skutz'in ya' sacerdote b'oj hunuj naj winaj mach sacerdotehoj, mach chuh slononj hej ofrenda xikiltaj yeh ch'a'lax tet heb' ya' sacerdote.

¹³ Yaja' ta xhkamtoj yichamil ix skutz'in ya' sacerdote tu', mato spohtoj sb'ah ix b'oj yichamil b'oj ta mach yunin ix xil yinh, xmeltzopax ix yatut smam tu' hunekxa haka'tik'a yet maxhto yichamil ix; yinh haktu', chuh slonoj ix itah sloh smam tu'. Yaja' mach hunuj mak mach sfamiliahoj heb' ya' sacerdote tu' chuh slonoj hune' itah tu'.

¹⁴ »Ta ay hunuj mak mach yultik'ahoj sk'ul kat slonoj hunq'ahan tzetet xikiltaj yeh tu', yilal ya'noj shelel tet ya' sacerdote yinh hunq'ahan tzetet xikiltaj yeyi, kat-to stz'ajb'anojpaxkoj yib'anh hunq'ahan xikiltaj yeh tu'.

¹⁵ »Mach chuh yinojiloj heb' ya' sacerdote tu' spixan hej tzetet xikiltaj yeh chaha' heb' ya' israelita tu' wet hayin Yahveh hin ti' han, ¹⁶ haxkam yet chechanoj slonoj heb' ya' hunq'ahan tu', chiha'tij heb' ya' heyet konhob' tu' mule yib'anh, hune' mule b'ay yilal yalaxojkoj xahanb'al yuh stanh mule. Hayin Yahveh hin ti' xin pohiloj heb' ya' wetoj han», xhi Komam.

Hej no' noq' mach xhchalax xahanb'alil

¹⁷ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ¹⁸ «Tzotelanh tet ya' Aarón, tet sk'ahol ya' b'oj tet sunil heb' ya' hawet konhob' israelita, kat hawalni tet heb' ya': Ta ay hunuj heb' ya' israelita, mato heb' naj nan konhob'al ay hexol, ch'inojtij hunuj no' noq' yuh snhuslaxojkantoj no' sunil xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han, yuh syijyen hune' mak tu' hunuj tzetet ta'web'ilkoj yib'anh yuh, mato hunuj yofrenda tonhe xhwayojtij yinh yanma ya'noj; ¹⁹ yunhe schalaxoj tzet chaha', yilal yinojtij hunuj no' winaj wakax, mato hunuj

no' tzeh kaneluh mato hunuj no' winaj kaplaxh.

²⁰ Mach chuh ya'noj heb' ya' hunuj no' noq' mach tz'ajanlahanoj yeyi, haxkam mach schalaxoj no' tet heb' ya'.

²¹ »Ta ay hunuj mak ch'inojtij hunuj xahanb'al yet aq'ank'ulal wet hayin Yahveh hin ti' han, mato yuh syijyenoj hunuj tzet ta'web'ilkoj yib'anh yuni, mato tonhetik'a xhwayojtij yinh yanma ya'noj yofrenda wet han, yilal wakax no' chiha'tij xahanb'alil wet han, mato kaneluh. Yilal tz'ajanlahan yeh no' chiha'tij wet tu' han, yunhe hinchanoj no' tet han.

²² Ha' no' noq' ti' mach chuh heyinojtij xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han: no' tz'op, no' kotxlanhe yek'i, no' tzepb'ililtoj spartehal snimanil, no' saltajnhe snimanil, no' tx'aktajnhe snimanil, mato no' xopankanh stz'umal yuh yab'il. Sunil no' ti', mach chuh henhusnujtuj no' ofrendahil wet hayin Yahveh hin ti' han. ²³ Chuh heyinojtij hunuj no' wakax mato hunuj no' kaneluh tz'ulik skuti yoj, mato nimejal stel yoj, yinh hunuj ofrenda xhwayojtij yinh heyanna heya'noj; yaja' ta yuh heyijyenoj hunuj tzet ta'web'ilkoj heyib'anh heyuh kat heya'noj no', mach xhchalaxoj no' teyet. ²⁴ Mach cheyiha'tij no' noq' aykoj lahwilal yinh sos xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han, no' pitz'b'ilpohoj sos, no' k'upb'ililtij sos, mato ib'ililtij sos. Mach cheyub' hune' ti' sat hetx'otx' tu'. ²⁵ Mach chechab' hunuj no' noq' hakti' tet hunuj naj nan konhob'al, yuh heya'noj no' xahanb'alil yinh haka' itahil wet hayin hin heDiosal ti' han, haxkam ta mach tz'ajanlahanoj yeh no' noq' tu' b'oj ta mach k'uluj yekoj spartehal snimanil no', mach xhchalaxoj no' teyet», xhi Komam.

²⁶ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ²⁷ Yet xhpitzk'ahoj hunuj no' ni'an tz'ul wakax, mato hunuj no' ni'an kaneluh, mato hunuj no' ni'an kaplaxh, yilal stxutxwuj no' yinh smi' yulb'al hujeb' tz'ayik. Yinhxa swaxajeb' tz'ayik b'oj yet schab'toj tu', xahuh ya'laxoj no' ofrendahil wet han, kat snhuslaxojtoj no' xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han.

²⁸ »Mach chepotx'o' hunuj no' ix wakax, mato hunuj no' ix kaneluh b'oj yunin yinh hune'nhetik'a tz'ayik.

²⁹ »Yet cheyinojtij hunuj xahanb'al yuh heya'noj yuch'antiyoxh wet hayin Yahveh hin ti' han, kaw k'ul chuh heya'noj, yunhe hinchanoj teyet han.

³⁰ Yinhtik'a hune' tz'ayik tu' chelob'kantoj, matxa tzet cheyiha'kanoj yinh hunxa tz'ayik; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

³¹ »Yijyewej sunil hinchejb'anil han, kat heyanikoj yinh smunilal; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

³² »Mach cheyiha'iloj spixan hinb'ih xikiltaj yeh han, yunhe chuh yalaxojkoj hinpixan han, kat hinxahan-nhelaxoj xol heb' ya' heyet konhob' israelita ti' han; hayin Yahveh hin ti' chex hinpohiloj wetoj han. ³³ Hayin xex wiltij b'et Egipto han, yunhe wok heDiosaloj han; hayin Yahveh hin ti' xhwal han», xhi Komam.

Hej q'inh kaw k'ul chuh yek'tzelaxi

23 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ² «Al tet heb' ya' israelita: Hunq'ahan q'inh xikiltaj wet yeh han, yilal

heyamb'anoj heb'ah kat hepohnojiløj wet han, hayin Yahveh hin ti' xin pohkaniloj han.

³»Wajeb' tz'ayik chex munlahøj, wal yinh shuj tz'ayik, mach hunuj tzet chemunlanhe', chex xewoj, haxkam ha' hune' tz'ayik tu' xikiltaj yeyi, chepoho'iloj wet hayin Yahveh hin ti' han, yuh heyanojkoj hinmay tzantik'a b'ay chex ehøj han.

Q'inh Pascua

⁴»Ha' hunq'ahan q'inh ti' kaw ay yelapnojal yeh alb'ilkanøj wuh hayin Yahveh hin ti' han, b'ay yilal heyamb'anoj heb'ah kat heyanojkoj hinmay yinh tz'ayik b'ay alb'ilkanøj han:

⁵»Yinh tz'ayik 14 yet sb'ab'el x'ahaw, yet yayoixa numnahi, ha' tu' cheyek'tzenøj q'inh Pascua wet hayin Yahveh hin ti' han.

⁶»Yinh tz'ayik 15 yinhtik'a hune' x'ahaw tu', cheyek'tze'pax hune' q'inh yet ixim Pan machkoj sipk'ab'anil, yuh yokøj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. Hujeb' tz'ayik xhlolaxøj ixim pan machkoj sipk'ab'anil tu'. ⁷Yinh b'ab'el tz'ayik cheyamb'a' heb'ah kat heyek'tzenøj hune' q'inh xikiltaj yeyi; mach hunuj munil cheyub'. ⁸Yulb'al hujeb' tz'ayik, yilal henhusnajtøj ofrenda wet hayin Yahveh hin ti' han, wal yinh shuj tz'ayik, cheyamb'a' heb'ah, kat heyek'tzenøj hune' q'inh kaw xikiltaj yeyi, yuh yokøj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. Mach hunuj munil cheyub' yinh hune' tz'ayik tu'», xhi Komam.

Q'inh yet b'ab'el sat tz'unub'

⁹Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ¹⁰«Tzotelanh tet heb' ya' israelita,

kat hawalni tet heb' ya': Yet hat-xa ayex sat tx'otx' tx'otx' xhwaha' teyet tu' han, kat hetz'un-nuj ixim trigo; ixim b'ab'el manajo cheyiha'kanh, yilal heyinojtoj ixim tet ya' sacerdote. ¹¹ Haxa hunxa tz'ayik, yinh sábadó hat sb'atxb'e'kanh ya' sacerdote tu' ixim trigo yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han, yunhe hinchanoj hune' ofrenda tu' han. ¹² Yinhtik'a hune' tz'ayik b'ay ch'ilaxojtij hune' manajo ixim trigo tu', hat ch'ilaxojpaxtij hune' no' tzeh kaneluh hune' hab'il sq'inal b'oj tz'ajanlahan yeyi, kat snhuslaxojkantoj no' sunil xahanb'alil wet hayin Yahveh hin ti' han. ¹³ Cheyiha'paxtij waxajeb' libra ixim kok'la harina somb'il b'oj te' aceite, kat snhuslaxojtoj ixim wet hayin Yahveh hin ti' han, haka' ofrenda kaw xuq' sam ch'a'lax wet han, kat yilaxojpaxtij hune' litro vino yuh yalaxojajoy yib'anh ofrenda tu'. ¹⁴ Yinh hune' tz'ayik b'ay cheyiha'tij heyofrenda wet hayin hin heDiosal ti' han, mach chuh helonoj ixim pan b'oj ixim trigo q'antzeb'il, mato ixim yaxto, masantotik'a yet xax tanhk'o heya'noj hune' ofrenda tu' wet han, kat-to chuh helonoj. Ha' hune' chejb'anile ti' ch'ehojk'oj xol heyik'al yinh stohb'al q'inal, tzantik'a b'ay chex ehøj. ¹⁵ »Kaw tz'ajan cheyute' heb'isnoj hujeb' semana, ch'ichohtij heb'isnoj yinh hune' tz'ayik lawi yek'ojtoj sábadó tu', hune' tz'ayik b'ay cheyiha'tij smanojohal ixim trigo xhb'atxb'elaxkanh ofrendahil yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. ¹⁶ Cheb'isa' 50 tz'ayik, cheyaha'koj hune' tz'ayik ch'ichitij yinh shuj tz'ayik sábadó tu'; lawitu' kat heya'noj hune' ofrenda wet hayin Yahveh hin ti' han, hune' yet ixim ak'la trigo. ¹⁷ Cheyiha'tij kab' ixim pan watx'eb'il yinh ixim

kok'la harina aykoj sipk'ab'anil; waxajeb' libra ixim harina tu' aykoj yinh hunun ixim pan tu', kat heyinojtij ixim ofrendahil wet hayin Yahveh hin ti' han, kat sb'atxb'elaxojkanh ixim yinh hinsat han.

¹⁸Hun chuh yilaxojtij ixim pan tu' b'oj hujk'onh no' nixhtej tzeh kaneluh hune' hab'il sq'inal b'oj tz'ajanlahan yeyi, hune' no' ni'an tzeh wakax yok kak'onh no' winaj kaneluh. Hun chuh yokoj no' ti' xahanb'alil b'oj hej ofrenda yet ixim trigo b'oj vino, hunq'ahan xhnhuslaxojtoj yinh kaw xuq' sam wet hayin Yahveh hin ti' han.

¹⁹»Lawitu' kat heyanojkoj hunuj no' winaj kaplaxh xahanb'alil yuh stanhoj mule, yok kak'onhoj no' nixhtej tzeh kaneluh hune' hab'il sq'inal yuh yokoj no' xahanb'alil, ha' hune' ofrenda yet aq'ank'ulal.

²⁰Ya' sacerdote xhb'atxb'enojkanh no' kak'onh tzeh kaneluh tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han b'oj ixim pan wet yeh tu' han, ha' ixim sat yet b'ab'el tz'unub'. Hune' ofrenda pohb'ililoj yuh ya'lax wet han, yet ya' sacerdote yeyi.

²¹Mach hunuj munil cheyub' yinh hune' tz'ayik tu'. Cheyamb'a' heb'ah kat heyek'tzenoj hune' q'inh xikiltaj yeyi, yuh yokoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. Ha' hune' chejb'anile ti' cheyijye' b'oj heyik'al yinh stohb'al q'inal, tzantik'a b'ay chex ehoj.

²²»Yet ch'apnoj stz'ayikal b'ay ch'ilaxojkanh sat tz'unub', mach chekutxb'a'kanh ixim trigo ayayoj sti'laj hetx'otx' b'oj mach chepitz'nhe' ixim xhto kanoj heyuh. Cheyaha'kanoj ixim tet mak meb'a' b'oj tet mak nan konhob'al. Hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han», xhi Komam.

Q'inh yet ch'en trompeta

²³ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ²⁴ «Tzotelanh tet heb' ya' israelita, kat hawalni tet heb' ya': Yinh sb'ab'el tz'ayik yet shuj x'ahaw, chex xewoj, cheyamb'a' heb'ah, kat henanojtij yinh heyoq'tzenoj ch'en trompeta. Ha' hune' q'inh xikiltaj yeh tu' cheyek'tze', yuh heyanojkoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. ²⁵ Mach hunuj munil cheyub' yinh hune' tz'ayik tu', chenusu' ofrenda wet hayin Yahveh hin ti' han», xhi Komam.

Q'inh yet ch'a'laxoj nimank'ulal yinh mule

²⁶ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ²⁷ «Yinh slahunheb' tz'ayik yet shuj x'ahaw, ha' hune' tz'ayik tu' b'ay ch'a'laxoj nimank'ulal yinh mule. Cheyamb'a' heb'ah, kat heyek'tzenoj hune' q'inh ti' wet hayin Yahveh hin ti' han. Cheyaha' ayuno, kat henusnuj ofrenda wet han. ²⁸ Mach hunuj munil cheyub' yinh hune' tz'ayik tu', haxkam ha' hune' tz'ayik tu' b'ay ch'a'laxoj nimank'ulal yinh mule. Ha' tu' yet xhtanhoj hemul yinh hinsat hayin Yahveh hin heDiosal ti' han. ²⁹ Maktik'a mach chaha' ayuno yinh hune' tz'ayik tu', ch'ilaxojiloj xol skonhob'. ³⁰ Ta ay hunuj mak xhmunlahoj yinh hune' tz'ayik tu', hayin kaw xhwiha'iloj hune' mak tu' xol skonhob' han. ³¹ »Yuxin mach hunuj munil cheyub' hunuj hex ti' yinh hune' tz'ayik tu'. Ha' hune' chejb'anile ti' cheyijye' b'oj sunil heyik'al yinh stohb'al q'inal, tzantik'a b'ay chex ehøj. ³² Hune' tz'ayik tu', xewb'al

chub'kankoj teyet, yilal heya'noj ayuno. Ch'ichohtoj yinh sb'alunheb' tz'ayik yet hune' x'ahaw tu' yet xhtoh tz'ayik, masanto yet xhtoj tz'ayik yinh hunxa tz'ayik», xhi Komam.

Q'inh yet nixhtej pat

(Nm. 29:12-39; Lv. 23:33-43; Dt. 16:13-17)

³³ Xtzotelpax Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ³⁴ «Tzotelanh tet heb' ya' israelita kat hawalni tet heb' ya': Yinh tz'ayik 15 yet shuj x'ahaw, cheyek'tze' hune' q'inh yet nixhtej pat, yuh yokoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. Hujeb' tz'ayik cheyek'tze' hune' q'inh tu'. ³⁵ Chepoho'iloj b'ab'el tz'ayik tu', kat heyamb'anoj heb'ah, yuh yokoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. Mach hunuj munil cheyub' yinh hune' tz'ayik tu'. ³⁶ Yulb'al hujeb' tz'ayik tu', chenusu' xahanb'al wet hayin Yahveh hin ti' han. Yinh swaxajeb' tz'ayik, chepoho'iloj hune' tz'ayik tu', kat heyamb'anoj heb'ah, kat henhusnuj ofrenda wet hayin Yahveh hin ti' han. Q'inh hune' tz'ayik tu', mach hunuj mak xhmunlahoj.

³⁷ »Ha' hunq'ahan q'inh ti' kaw ay yelapnojal yeh wet hayin Yahveh hin ti' han, b'ay yilal heyamb'anoj heb'ah, kat henhusnuj ofrenda wet han: hej xahanb'al xhnhuslaxkantoj sunil b'oj hej tajinh ofrenda, hej xahanb'al b'oj ofrenda yet vino, haka' kaw chuh ya'lax yinh hunun tz'ayik. ³⁸ Nanxa yeh sunil hunq'ahan q'inh ti' yinh hej xewb'al tz'ayik b'ay ch'alaxkoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han b'oj ofrenda jichan cheya' wet han, yinh hej ofrenda xhwayitij yinh heyanna heya'ni wet han b'oj ofrenda ta'web'ilkoj heyib'anh heya'ni.

³⁹ »Yinh tz'ayik 15 yet shuj x'ahaw tu', yet xax heyikanh hetz'unub' tu', hujeb' tz'ayik cheyek'tze' hune' q'inh yuh yokoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. Yinh b'ab'el tz'ayik b'oj yinh swaxajeb' tz'ayik, ha' hunq'ahan tu' xewb'al tz'ayik. ⁴⁰ Yinh b'ab'el tz'ayik, cheyiha'iloj sq'ab' te' satnom te' kaw k'ul, sq'ab' te' palma, sq'ab' te' te' hupan yeyi b'oj sxaj te' te' ay sti'laj ha' ha', yulb'al hujeb' tz'ayik cheyaha' tzalahoj hek'ul yinh hinsat hayin Yahveh hin heDiosal ti' han. ⁴¹ Hunun hab'il heyek'tzenoj hune' q'inh ti' yulb'al hujeb' tz'ayik, yuh yokoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. Yinh shuj x'ahaw cheyek'tze' hune' q'inh tu'. Ha' hune' chejb'anile ti' cheyijye' yinh stohb'al q'inal b'oj heyik'al xhto huluj. ⁴² Yulb'al hujeb' tz'ayik tu', sunil hex israelita hex ti', hat chex ehoj yul hej nixhtej pat, ⁴³ yunhe sunil heyik'al ch'ohtajnhenoj ta yet xex winihaltij b'et Egipto han, yulnhe nixhtej pat xex wa' ehoj han; hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han», xhi Komam.

⁴⁴ Hakti' xuh yalni ya' Moisés tet heb' ya' israelita yinh hej q'inh kaw ay yelapnojal yeh ch'ek'tzelaxoj tet Komam Yahveh.

Tzet ch'a'ni mujluj b'ay kaw xikiltaj yeyi

24 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ² «Chej heb' ya' israelita, ta chitij heb' ya' te' nab'a' aceite ch'eltoj yinh te' olivo, yunhe aynhetik'akoj q'a' q'a' yinh hej candil, haktu' chuh smujluj b'ay te' Pat xikiltaj yeyi. ³ Ya' Aarón xhwatx'enojkoj hej candil tu' yinhtaj q'ap velo aykanh b'ay te' Kaxhah yet lahk'ulal yul te' Pat

xikiltaj yeyi, yunhe smujluj ch'en sunilb'al aq'b'al yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. Ha' hune' chejb'anile ti' ch'ehojk'oj hexol b'oj heyik'al yinh stohb'al q'inal. ⁴Hej candil ayatoj yib'anh hune' b'atxob'al candil nab'a' oro, yilal smujluj ch'en hunun tz'ayik yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han.

Ixim pan pohb'ililoj tet Komam Yahveh

⁵»Chawatx'e' 12 ixim torta yinh ixim kok'la harina, yilal waxajeb' libra chub' yalil hunun ixim, kat hawanojiktoj ixim yul horno. ⁶Hat chawaha'atoj ixim yib'anh te' mexhah nab'a' oro, te' aykoj yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. Kab' txol chawute'atoj ixim, wajeb' ixim chawaha'koj yinh hunun txol tu'. ⁷Chawaha'koj nab'a' incienso skawilal hunun txol ixim chawaha'toj tu'. Ixim pan xhnuslaxoj ofrendahil tu', ha' ixim xhnanajtij tawet, ta wet yeh ixim pan tu' hayin Yahveh hin ti' han. ⁸Hunun sábedo yalaxojkoj ixim pan tu' yinh hinsat hayin Yahveh hin ti' han. Ha' hune' lahk'ulal ti' xhwatx'ikanoj yinh sb'ih heb' ya' hawet konhob' israelita yinh stohb'al q'inal. ⁹Yet ya' Aarón b'oj heb' ya' yuninal yeh ixim pan tu' yinh stohb'al q'inal. Hat slob'toj heb' ya' ixim b'ay hunuj lugar xikiltaj yeyi. Hunq'ahan ofrenda xhnuslax wet hayin Yahveh hin ti' han, kaw xikiltaj yeyi», xhi Komam.

Xkam naj tx'oj xuh stzotel yinh Komam Yahveh

¹⁰Yet tu', ay hune' naj winaj israelita smi', ch'ehayoj xol heb' ya' israelita, wal smam naj egipcio ya'. Hune' tz'ayikalil naj yunin ix israelita tu', xa' naj howal b'oj hune' naj israelita b'ay ch'ehayoj heb' ya'

israelita tu'; ¹¹ x'ok naj tz'akti'loj, tx'oj xuh stzotel naj yinh sb'ih Komam Yahveh, yuxin x'ilaxtoj naj tet ya' Moisés. Selomit sb'ih smi' naj tu', skutz'in ya' Dibri yeh ya' yinh yik'al ya' Dan. ¹² X'alaxiktoj naj yul preso yuh yechman heb' ya' tzet chute' Komam Yahveh yalnojtij tzet ch'utelaxoj naj.

¹³ Lawitu' xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam:

¹⁴ «Iwejltoj naj tx'oj xuh stzotel winh tu' yinhtaj b'ay chex ehayoj han. Sunil mak x'ab'en tzet xal naj tu', chaha'koj sq'ab' yib'anh swi' naj. Sunil anma ay yul konhob' tu' xhk'ojnojkamoj naj. ¹⁵ Al tet sunil heb' ya' israelita ta maktik'a tx'oj stzoteloj winh hayin hin sDiosal ti' han, ch'ek'oj ya' yanma yuh smul, kat stojkanoj smul tu' yib'anh. ¹⁶ Maktik'a ch'alnoj hinb'ih hayin Yahveh hin ti' han, yet stz'akti'nhenoj hunuj yet anmahil, xhk'ojlaxojkamoj yuh sunil anma ay yul konhob' tu'. Yala'tik'a ta nan konhob'al mak ch'alnoj hinb'ih hayin Yahveh hin ti' han yet stz'akti'nhenoj hunuj yet anmahil, mato kaw hat pitzk'anaj b'et tu'; hune' mak tu', xhk'ojlaxojkamoj.

¹⁷ »Maktik'a xhmaq'noj kamoj hunuj yet anmahil, ch'ek'ojpax ya' yanma yuh skamikal.

¹⁸ »Maktik'a xhpotx'noj hunuj no' noq', yilal ya'noj paxoj shelel no'.

¹⁹ »Maktik'a xhmaq'noj hunuj yet anmahil, haka'tik'a tzet xuh yinh hune' yet anmahil tu', haktik'apaxtu' ch'utelaxoj. ²⁰ Maktik'a xhmaq'noj q'ahoj hunuj maka, xhmaq'laxojpax q'ahoj; maktik'a ch'inojiltij sb'aq' sat hunuj yet anmahil, ch'ilaxojpaxiltij sb'aq' sat; maktik'a ch'inojiltij yeh

hunuj maka, ch'ilaxojpaxiltij yeh. Tzet-tik'a chub' hune' mak tu' yinh yet anmahil, haktik'apaxtu' ch'utelaxoj.

²¹ »Maktik'a xhpotx'noj hunuj no' noq', yilal ya'noj paxoj shelel no', yaja' maktik'a xhpotx'noj hunuj anma, xhpotx'laxojpaxkamoj.

²² »Hune'nhetik'a chejb'anile syijye' heb' ya' hawet konhob' b'oj heb' naj nan konhob'al; hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han», xhi Komam.

²³ Xal ya' Moisés sunil hunq'ahan tzetet ti' tet heb' ya' israelita, xinihaltij heb' ya' naj winaj tx'oj xuh stzotel yinh Komam Yahveh tu' yinhtaj b'ay ch'ehayoj heb' ya', b'et tu' xk'ojlaxkamoj naj. Haka' xute Komam Yahveh yalni schejb'anil ya' Moisés, haktu' xute heb' ya' israelita tu'.

Hab'il b'ay xewoj tx'otx' tx'otx'

25 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés b'et witz Sinaí, xalni Komam tet ya': ² «Al tet heb' ya' israelita ta yet hat-xa ayex sat tx'otx' tx'otx' xhwaha' teyet han, cheyaha' xewoj tx'otx' tx'otx', yunhe yokoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han.

³ Wajeb' hab'il chetz'unu' hej tz'unub' sat tx'otx' tx'otx' tu', chuh heyinojiltoj sq'ab' hetz'unub' mach satnoj, kat heyinojkanh sat hetz'unub' yulb'al wajeb' hab'il tu'; ⁴ yaja' cheyaha' xewoj tx'otx' tx'otx' yinh shuj hab'il, yuh yokoj hinmay hayin Yahveh hin ti' han. Matzet chuh hetz'un-nuj sat tx'otx' b'oj mach chuh heyinojiltoj sq'ab' heyuva yuh hetx'ahtx'enoj te'. ⁵ Mach chuh hek'upnujkanh ixim trigo tonhe ch'ahojiltoj sat tx'otx' tx'otx' tu' yet lawi yilaxojiltoj sat ixim b'oj mach chuh heyinojiltoj sat te' uva;

yilal ya'laxoj xewoj tx'otx' tx'otx' tu'. ⁶ Sunil tzetet chaha' tx'otx' tx'otx' tu' yulb'al yet xewoj tx'otx', k'uxan ch'ek'oj heyuh yinh helonoj: k'uxan ch'ek'oj yuh heb' naj hechejab'lom, heb' ix hechejab'lom, hemunlawom b'oj heb' naj nan konhob'al ch'ehayoj hexol. ⁷ Chuh slowojpax hej henoq' b'oj no' noq' ay yul hekonhob'. Sunil tz'unub' chaha' tx'otx' tx'otx' yinh hune' hab'il tu', ha' chelob' hunun tz'ayik.

Hune' hab'il b'ay tzalalal

⁸ »Hujel el chab'isa' hujeb' hab'il, yunhe hujeb' hab'il tu', 49 hab'il ch'elobjoj. ⁹ Yinh slahunheb' tz'ayik yet shuj x'ahaw, hune' tz'ayik tu' hat b'ay xhtanhoj mule. Cheyoq'tze' ch'en trompeta yul sunil konhob'. ¹⁰ Yet ch'apnoj 50 hab'il, chepoho'iloj hune' hab'il tu', chexikiltajnhe', kat hepujb'anojk'oj tet sunil anma ay yul konhob' tu', ta xhwatx'i librehal sunil. Ha' tu' xhwatx'oj librehal hej anma, kat smeltzohojtoj hunun mak yul yatut sk'atanh sfamilia, kat yetnhenojpax stx'otx' hunekxa. ¹¹ Yet ch'apnoj 50 hab'il tu', ha' tu' chex a'laxoj librehal: yinh hune' hab'il tu', matzet chetz'unu', mach chek'upu'kanh ixim trigo tonhe xul sat tx'otx' tx'otx', mach cheyi'altoj sq'ab' heyuva yuh hetx'ahtx'enoj te' b'oj mach cheyiha'kanh sat heyuva, ¹² haxkam yinh hune' hab'il tu' b'ay chex a'laxoj librehal, chepoho'iloj hune' tz'ayik tu', kat hexikiltajnhenoj. Hanhe tz'unub' tonhe ch'ahojiloj sat tx'otx' tx'otx', hanhk'anhe chelob'.

¹³ »Yinh hune' hab'il b'ay chex a'laxoj librehal tu', chex meltzohojtoj b'ay hetx'otx', b'ay ay stx'otx' hefamilia.

¹⁴»Ta ay hunuj mak stxonhnojtoĵ hunuj stx'otx' tet hunuj yet anmahil, mato ta ay hunuj mak xhloq'noj hunuj stx'otx' tet hunuj yet anmahil, mach chesub'u' heb'ah hunun hex. ¹⁵Maktik'a xhloq'woĵ tu', yilal stohlanoĵ haka'xa hab'il xax ek'toj yet-tax x'a'lax librehal heb' naj; mak stxonhoĵ tu', yilal sq'an-noĵ sthol tzet stxonho' tu', haka' sb'isil hab'il b'ay ch'ahoj sat stz'unub' yalanhto maxhto ch'ayiloĵ b'ay ch'a'laxoj librehal. ¹⁶Ta kaw tx'ihalto hab'il b'ay ch'ayojiloĵ b'ay chex a'laxoj librehal, ay sthol cheyaha'toj hetx'otx'; yaja' ta ninch'anxanhe hab'il b'ay ch'ayiloĵ, cheyi'aytij sthol hetx'otx' tu', haxkam sb'isil tz'unub' ch'ahoj sat tx'otx' tx'otx', ha' stxonhlaxojtoĵ.

¹⁷»Mach chex etloĵkoĵ yinh heyet anmahil, chex ayoĵ ni'anb'ahil wet hayin hin heDiosal ti' han, hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han.

¹⁸»Yijyewej heĵ hincheĵb'anil yilal syijyelax han, aweĵkoĵ yinh smunilal sunil tzet chin cheĵ heyub' han, yunhe chuh heyehoĵk'oj yinh aq'ank'ulal yul konhob' tu'. ¹⁹Chaha' tx'otx' tx'otx' sat tz'unub', kat helonoĵ, masantotik'a chex nohoĵkanoĵ, kat heyehoĵk'oj yinh aq'ank'ulal sat tx'otx' tx'otx' tu'.

²⁰»Chim heq'amb'e' teyet: ¿Tzet xin xhkolob' yulb'al shuj hab'il ta matzet xhkotz'unu' yuh jinoĵkanh sat?, ta kexchinahoj; ²¹xhwalkanoĵ teyet han, ta hayin xhwaha'aytij hintxahyeb'al heyib'anh yinh swaj hab'il han, yunhe kaw tx'ihal sat tz'unub' chaha'kanoĵ; chuh helonoĵkanoĵ sat tz'unub' tu' yulb'al oxeĵ' hab'il. ²²Yet chetz'un-nuj hetz'unub' yinh swaxajeb' hab'il, hato sat hetz'unub'

xeyikanh yet yalanhto tu', ha'to chelob', masanto yet cheyinojkanh sat ak'la tz'unub' yinh hunxa hab'il.

²³»Mach chuh hetxonhnojtoj tx'otx' tx'otx' yinh stohb'al q'inal, haxkam wet yeh tx'otx' tx'otx' han. Hex ti' ek'omne heyeh sat tx'otx', haka' mak nan konhob'al. ²⁴Yuxin chuh sloq'laxojpaxk'oj tx'otx' tx'otx' tu' teyet yul sunil konhob', kat yetnhenojpax naj yahawtik'a tx'otx' tu' tx'otx' b'oj sfamilia. ²⁵Ta ay hunuj heyuxhtaj chulkanoj meb'a'il yinh, kat stxonhnojtoj hunuj tzet aykoj yul sq'ab' teyet. Naj q'a' kawil yekoj yinh naj yinh sfamilia, ha' naj chuh skolnojkanoj tzet stxonho'toj naj yuxhtaj naj tu'.

²⁶»Ta mach hunuj sfamilia naj chuh stohlan yinh skolnikanoj tzet txonhb'iltoj yuh naj; yaja' ta xhkutxihayoj ch'en melyuh yuh naj txonh-nhetoj tu', yuh xkolnikanoj naj tzet txonhb'iltoj yuh; ²⁷yilal sb'isnoj naj hantajxa hab'il xax ek'toj yet-taxtik'a xtxonhnitoy naj tet mak xloq'ni tu', kat ya'noj paxoj naj ch'en melyuh hantajtik'a yetwanoj ay ya'noj naj tet naj loq'nhek'oj hune' tx'otx' tu'; haktu' chuh yetnhenojpax naj stx'otx' tu' hunekxa. ²⁸Yaja' ta mach xhkutxihayoj ch'en melyuh tu' yuh naj, yuh skolnikanoj naj stx'otx' tu'; xhkanojkanoj tx'otx' tx'otx' tu' tet naj loq'nhek'oj tu', masanto yet ch'apnoj hab'il b'ay ch'a'laxoj librehal stx'otx' naj tet, kat smeltzohojpax stx'otx' naj tet hunekxa.

²⁹»Ta ay hunuj mak stxonhnojtoj yatut yul hunuj konhob' peb'ilayoj, chuh yi'noj paxoj yatut tu' yulb'al hune' hab'il, ch'ichojtoj hune' mak tu' sb'isnoj tz'ayik yinh hune' tz'ayik b'ay xtxonhtoj yatut tu'; haxkam ha' hune' tiempo tu' steye b'ay chuh yi'noj paxoj yatut stxonhtoj tu'. ³⁰Ta mach skolo'kanoj hune'

mak tu' hune' nhah yulb'al hune' hab'il, mach ch'a'laxojpaxoj tet yinh hune' hab'il b'ay ch'a'laxoj librehal hej tzetet; xhkanojkanoj hune' nhah tu' tet naj xloq'nik'oj te' nhah tu' b'oj tet yik'al naj yinh stohb'al q'inal. ³¹ Yaja' yinh hej te' nhah ay yul hej wayanhb'al machkoj speyab'il, yilal yutelaxojkoj te' haka' yeh hej tx'otx' tx'otx' yet munil: chuh skol-laxojkanoj te', kat skanojkanoj te' librehal yet ch'a'laxoj librehal hej tzetet.

³² »Heb' naj yik'al ya' Leví, chuh sloq'nojiloj heb' naj yatut txonhb'ilxatoj yuh, yatut heb' naj ayiktoj yul konhob' tu', matzet xhkachnoj yunuj heb' naj.

³³ Ta ay hunuj heb' naj yik'al ya' Leví xhkolnojkanoj hunuj yatut txonhb'ilxatoj yuh yul konhob' tu', yilal ya'laxojpaxoj tet naj yet ch'a'laxoj librehal hej tzetet, haxkam yatut heb' naj yik'al ya' Leví ay yul konhob' tu', hanhk'anhe yatut heb' naj xol heb' naj israelita.

³⁴ Hej tx'otx' tx'otx' yet munil ay shoyanil konhob', yet heb' naj yik'al ya' Leví yeh tx'otx'; mach chuh stxonhlaxojtoj tx'otx', haxkam kaw yet heb' naj yik'al ya' Leví yeh tx'otx' yinh stohb'al q'inal.

Tzet yetwanoj ay yulax yinh mak meb'a' b'oj yinh mak chejab'lom

³⁵ »Ta ay hunuj hawet konhob' xhmeb'a'b'ojajoj, kat yuluj hak'atanh, yilal hakolwahoj yinh; haka' hunuj mak nan konhob'al, tonhe chul ek'i, haktu' chuh yehojajoj hexol. ³⁶ Matzet chawiha'iloj yinh naj, mach chawiha'iloj yal ch'en melyuh chawaha' sk'ame' naj; chawiha'ajoj hab'ah wet hayin hin haDiosal ti' han; mach chekacha' yehojajoj naj hexol. ³⁷ Mach chawaha'atoj yal ch'en melyuh yib'anh naj,

mach chatena'paxatoj stohol hej tzetet chawaha' slob' naj. ³⁸ Hayin ti' Yahveh hin heDiosal han, hayin xex wiltij b'et Egipto han yuh wa'ni tx'otx' Canaán teyet han, kat wok-kanoj heDiosaloj han.

³⁹ »Ta ay hunuj hawet konhob' chul meb'a'il yinh, yuxa smeb'a'il tu', kat stxonhnikantoj sb'ah tawet, mach chaweta' yinh munil haka' smunla hunuj naj chejab'lom. ⁴⁰ Haka' hunuj naj munlawom tz'ayik, mato haka' hunuj naj nan konhob'al ch'ehayoj hexol, haktu' chawute'koj naj. Xhmunlahoj naj tawinh masanto ch'apnoj hune' hab'il b'ay ch'a'laxoj librehal hej tzetet. ⁴¹ Lawitu' kat hawa'noj librehal naj b'oj hej yuninal; xahuh smeltzohojtoj naj b'ay sfamilia, b'ay ay stx'otx' heb' ya' yichmam. ⁴² Hincejab'lom sunil heb' ya' israelita ti' han. Hayin xwiltij heb' ya' b'et Egipto han, yuxin mach chuh stxonhlaxojtoj heb' ya' haka' hunuj naj chejab'lom. ⁴³ Mach tx'ojtoj chawute' hab'ah yinh heb' ya', yilal hawinojajoj hab'ah tet haDiosal.

⁴⁴ »Heb' naj hachejab'lom b'oj heb' ix hachejab'lom, yilal hach chaloq'o' heb' jetb'i b'ay konhob' aykoj hahoyanil. ⁴⁵ Chuh haloq'noj pax yuninal heb' naj nan konhob'al ch'ehayoj hexol, heb' naj pitzk'anaj yul hekonhob'. Chuh heloq'noj heb' naj tu' hechejab'lomoj, kat yokoj heb' naj heyetoj. ⁴⁶ Chuh heyanojkanoj heb' naj tu' tet heyuninal yet xax hex kami, yuh yoknojkoj heb' naj yuh heyuninal tu' yinh stohb'al q'inal; yaja' k'ul cheyila' heb' ya' heyet konhob' israelita tu'.

⁴⁷ »Ta ay hunuj naj nan konhob'al kaw xhq'alomb'ojkanojkanh sat hetx'otx', yaja' ay hune'xa naj heyet konhob' xhmeb'a'b'ikanayoj, kat

stxonhnikantoj sb'ah naj heyet konhob' tu' tet naj nan konhob'al tu', mato tet hunujxa sfamilia naj nan konhob'al tu'; ⁴⁸ yet xax txonhkantoj sb'ah naj heyet konhob' tu', chuh skol-laxojtij naj yuh hunuj yuxhtaj, ⁴⁹ yuh hunuj stío, yuh hunuj sprimo, mato yuh hunujxa mak sfamilia. Yaja' yet ayxapax tzet ay naj, haxa naj xhtohlanoj yinh skolnojtij sb'ah. ⁵⁰ Sb'isa' naj tu' b'oj naj yahaw, hantajxa hab'il ch'ek'toj yet-tax xloq'lax naj yuh yahaw tu', masanto ch'apnoj hab'il b'ay ch'a'laxoj librehal naj. Xhb'islaxoj hantaj hab'il x'ehik'oj naj sk'atanh naj yahaw tu', yinh hantaj stohol hune' naj munlawom tz'ayik chi'a, haktu' stohol naj chaha' yuh skanoj naj librehal. ⁵¹ Ta kaw tx'ihalto hab'il xhkankanoj yinh b'ay ch'ayiloj hune' hab'il b'ay ch'a'lax librehal hej tzetet, yuh skol-laxoj naj, stohla' naj haka' sb'isil ch'en melyuh x'a'lax yinh naj yet xloq'lax naj. ⁵² Yaja' ta hayeb'xanche hab'il yapni hune' hab'il b'ay ch'a'laxoj librehal naj tu'; haka'xanche hab'il maxhto ch'apnikoj tu', haknhetu' ch'en melyuh chaha' naj. ⁵³ Haka' hunuj naj munlawom xhta'wen smunla yulb'al hune' hab'il, haktu' chuh yil-laxoj naj. Mach tx'ojoj chuh yil-laxoj naj, mach ch'etalaxoj naj yinh munil.

⁵⁴ »Ta mach hunuj mak xhkolnojiltij naj hawet konhob' tu' yulb'al hunq'ahan hab'il tu', yet ch'apnoj hune' hab'il b'ay ch'a'lax librehal anma b'oj hej tzetet, ha' tu' ch'a'laxoj librehal naj b'oj yuninal. ⁵⁵ Hincejab'lom yeh heb' ya' hawet konhob' israelita ti' han. Hayin xwiltij heb' ya' b'et Egipto han. Hayin Yahveh hin heDiosal ti' xhwal han.

**Hej txahyeb'al yet xhyijyelax
schejb'anil Komam Yahveh**

26 ¹»Mach chewatx'e' hej yechel hej komon tiyoxh b'oj yechel anma, mato yechel hunujxa tzetet. Mach cheyaha'kanh hunuj ch'en ch'en sat hetx'otx', kat hetz'ahnoj ch'en, yunhe heyayoj jahnoj tet ch'en, haxkam hayin Yahveh hin ti' hin heDiosal han. ²Yijyewej hej hintz'ayik sábadó xewb'al tz'ayik han, kat heyeni ta ay yelapnojál yeh watut xikiltaj yeh han; hayin Yahveh hin ti' xhwal han.

³»Ta chex ehik'oj haka' yalni hinchejb'anil yilal syijyelax han, kat heyijyen heyanikoj yinh smunilal hej hinchejb'anil han; ⁴xhwaha'aytij ha' nhab' sat tx'otx' tx'otx' han yet ch'apnoj stz'ayikal b'ay ch'okoj ha'; haktu' chuh ya'noj tz'unub' sat tx'otx' tx'otx', kat satnoj hej te' te'. ⁵Kaw ay sat ixim trigo cheyiha', nahatil steye'kanoj ixim, masanto yet ch'apnoj stz'ayikal b'ay cheyiha'kanh sat heyuva; te' uva tu', kaw nahatil steye' b'ay aynhetik'akoj yahoj sat te', masanto yet ch'apnoj stz'ayikal b'ay cheyiha'kanh sat hetz'unub'. Chex wa'oj yinh kaw k'ul, chex nohojkanoj yinh k'ul yuh ixim pan; kaw aq'ank'ulal chuh heyehojk'oj yul hekonhob'. ⁶Xhwaha' aq'ank'ulal teyet sat tx'otx' tx'otx' tu' han, kaw aq'ank'ulal chex wayoj; mach mak tet chex xiwoj, chin k'aya'iloj no' xol-telajil noq' sat tx'otx' tx'otx' tu' han, mach howal yinh ch'en espada ch'okojtoj yul hekonhob'. ⁷Chetzumb'e' heb' naj ch'anikoj howal teyinh, yinhtik'a hesat xhkamoj heb' naj yuh heyespada. ⁸Howanh hexnhe chetzumb'e' heb' naj 100, 100 hexnhe chetzumb'e' heb' naj

lahunheb' mil; yinhtik'a hesat xhk'aywahojkan heb' naj, kat skamojkanoj heb' naj yinh heyespada. ⁹Mach xhwihai'iloj hinsat teyinh han, kaw tx'ihal chub'iloj heb'isil, kat hinkawxenojkanoj hinlahk'ulal b'oj hex han. ¹⁰Ayextotik'akoj heloni ixim trigo payxa x'ilaxkanh, kat yelojpaxiloj ixim ak'la trigo. Cheyi'altij ixim xil-la trigo tu', kat heyanojikoj ixim ak'la trigo.

¹¹»Chin ehojk'oj hexol han, k'ul chex wila' han.

¹²Chin toj teyinh han. Hayin chin okoj heDiosaloj han, kat heyokoj hinkonhob'oj han. ¹³Hayin Yahveh hin heDiosal han, hayin xex wiltij b'et Egipto han, yunhe matxa ch'ek' ya' heyanna yinh heyekoj schejab'lomoj heb' naj tu'. Hayin xwiloj hune' ijatz kaw al heyib'anh han, xex wa'ni b'elwoj han, yunhe heyinikanh heb'ah.

Yet mach xhyijyelax schejb'anil Komam Yahveh

¹⁴»Yaja' ta mach cheyijye' tzet xhwal han b'oj ta mach cheyaha'koj yinh smunilal hej hinchejb'anil ti' han; ¹⁵kat heyinhtajnhenkanoj hinchejb'anil yilal syijyelax han, hemanhk'onoj hinchejb'anil han, kat mach cheyaha'koj yinh smunilal sunil hinchejb'anil ti' han, kat hexanhnojmaloj hinlahk'ulal han; ¹⁶hayin kaw xhwaha'aytij sya'tajil heyib'anh han, xhwaha'aytij yab'il kaw tx'oj heyib'anh han, yab'il chew b'oj q'a', kat yelojkan yip sb'aq' hesat yuh yab'il tu'; ha' chex potx'nojkanotoj. Nab'a'xanhe chetz'unu' tzet chetz'unu', haxkam haxa heb' naj heyenemigo xhlonojkantoj sat hetz'unub'. ¹⁷Xhwihai'iloj hinsat teyinh han, kat hek'aywahoj yuh heb' naj heyenemigo. Ch'i'wahoj heb' naj teyinh,

haxa heb' naj ch'okoj heyahawoj. Waxamkami mach mak chex tzumb'enoj, yaja' xiwkilalnhetik'a chub'kanoj heyanna.

¹⁸»Yaja' ta lawi wanojtoj hunq'ahan tzetet ti' han, kat yehnhetik'a hemanhk'onoj hinchejb'anil han; hujel el xhwaha'aytij sya'tajil heyib'anh yuh hemul han. ¹⁹Chin maq'a' tixhchahoj helolo'al b'oj hewi'ehal han. Hinkachnoj yayoj ha' nhab' han, kat skawb'ojkaniloj sat tx'otx' tx'otx' haka' ch'en bronze. ²⁰Nab'a'xanche cheyeta' heb'ah hemunlahoj sat tx'otx' tx'otx', matxa tzet chaha' tx'otx' teyet, matxa te' te' satnoj sat tx'otx'.

²¹»Yaja' ta lawi wanojtoj hunq'ahan tzetet ti' han, kat yehnheto heyilwenojpxkoj heb'ah winh han, kat hemanhk'onoj hinchejb'anil han; hujel el xhwaha'ayoj sya'tajil heyib'anh yuh hemul han.

²²Xhwaha'tij no' xol-telajil noq' teyinh han, matxa hunuj heyuninal xhkanoj yuh no'; xita'kantoj no' hewakax, ch'ayojkantij heb'isil, matxa hunuj mak ch'ek'oj yul hej b'eh.

²³»Yaja' ta yet lawi wunuj sunil hunq'ahan tzetet ti' han, ta yehnheto hemanhk'onoj hinchejb'anil han, kat hepak'ikoj winh han; ²⁴hakin tu' han, chin pak'ojpxkoj teyinh han. Hujelto el xhwaha'aytij sya'tajil heyib'anh yuh hemul han. ²⁵Yuh xemanhk'o hinlahk'ulal han, chex hinchab' kamoj yinh howal yinh ch'en espada han. Yet chex elojkanh heyalni, kat hetoj heyeb'anoj heb'ah yul hekonhob', kat wanojaytij hej yab'il heyib'anh han, kat heyokojkanoj yul sq'ab' heb' naj heyenemigo.

²⁶»Yet xhwetanojtoj sunil tzet cheloh han, lahunhwanh heb' ix ix xhwatx'enoj hepan yul

horno, kat yitxq'alaxojtoj ixim teyinh; waxamkami chelob'toj ixim, yaja' maxhtik'a xhnohoj hek'ul.

²⁷ »Ta lawi yek'otoj hunq'ahan ti', yehnheto hemanhk'onojkanoj tzet xhwal han, kat hepak'ikoj winh han; ²⁸ chin pak'ojpaxkoj teyinh han, xhtokam tij lemna xhwil teyinh han; hujelto el xhwaha'ayoj sya'tajil heyib'anh yuh hemul han. ²⁹ Haktu' chuh hek'uxnujtuj hek'ahol b'oj hekutz'in. ³⁰ Xhweta'kantoj hej helugar nahat yekanh han, b'ay chex b'eyk'oj hehaq'e' hej komon dios; xhweta'kantoj b'ay ch'ahtoj hej xahanb'al yet incienso han, kat hintenb'anojkanojkanh henimanil yib'anh hej yechel hej komon tiyoxh tu' han, hej tiyoxh mach sq'inal, kat hex hinyahnoj han. ³¹ Haka'xanche yilot yul desierto, haktu' xhwute'kantoj hekonhob' han, kat wetanojkantoj b'ay chex b'eyk'oj hehaq'e' hej komon dios han. Matxa xhchab' hinwi' xuq'al sam heyofrenda cheyaha' wet han.

³² »Xhweta'paxkantoj hekonhob' han; xhk'ayojkaniloj sk'ul heb' naj heyenemigo teyinh, heb' naj chuluj ehoj yul hekonhob'. ³³ Chex hinpujb'a'kantoj yul hej konhob' han, xhwiha'tij ch'en espada teyinh han, kat hex hintzumb'enoj han, masantotik'a xhweta'kantoj hekonhob' han; haka' desierto xhwute'kantoj yul hekonhob' han, xah honh xiwoj jilnoj. ³⁴ Haktu' chuh stzalahoj sk'ul tx'otx' tx'otx', kat xewoj tx'otx' yulb'al hunq'ahan tz'ayik b'ay xhkanoj tx'otx' schukil; wal hex xin, hat chex ehojkanayoj sat stx'otx' heb' naj heyenemigo. Haktu' chuh xewoj tx'otx' tx'otx' tu', kat yutenojkaniloj tx'otx' hantaj mach xew tx'otx' heyuh yet yalanhto tu'. ³⁵ Yulb'al xhkanojkanoj tx'otx' tx'otx' tu' schukil,

xewoj tx'otx' yinh hantaj hab'il mach xew tx'otx' heyuh, yet ayextok'oj sat tx'otx'.

³⁶ »Hantaj hex mach chex kamoj sat stx'otx' heb' naj heyenemigo tu', xhwaha'koj hune' niman xiwkilal teyinh han, kat heyelojkanh yinh haknhenati'; waxamkami hunujnhe ni'an sxaj telaj xhb'iloj, chex elojkanh tet; waxamkami mach mak chex tzumb'enoj, chex elojkanh haka' mak tzumb'eb'il yuh ch'en espada. ³⁷ Chex lektahoj teyinh hunun hex haka' yet lanhan heyelkanh xol howal tet ch'en espada. Waxamkami mach mak chex tzumb'enoj, yaja' chex elojkanh: mach hunuj hex ti' chuh heyilwenojkoj heb'ah yinh heb' naj heyenemigo.

³⁸ Chex kamoj yul hej konhob'; skonhob' heb' naj heyenemigo, ha' chex potx'nojtoj. ³⁹ Maktajtotik'a mach xhkamoj hexol, hat xhtanhojkaniloj sat stx'otx' heb' naj yenemigo tu'; xhkamojkanoj heb' naj yuh smul, yuh stx'ojal; xhkamojkanoj heb' naj b'et tu' b'oj smam, yuh stx'ojal heb' naj yuxin xhkamojkantoj heb' naj.

⁴⁰ »Yaja' ta stxumu'iloj heb' naj stx'ojal, hej stx'ojal smam b'oj yinh hej tzetet mach k'uluj xuh b'oj yinh swi'ehal heb' naj yinh spak'ikoj winh han, ⁴¹ haxkam ha' hunq'ahan tu' ch'a'noj wanojtoj heb' naj b'ay hej skonhob' heb' naj yenemigo han; yaja' ta stxumu'iloj heb' naj smul tu', kat yinojajoy sb'ah heb' naj wet han; ⁴² chin nab'tij hinlahk'ulal watx'eb'il wuh b'oj ya' Jacob han, ya' Isaac b'oj ya' Abraham, kat hin nanojpaxtij tx'otx' tx'otx' han.

⁴³ »Yet stinhchanojkanoj heb' naj tx'otx' tx'otx' tu', yet matxakoj heb' naj sat tx'otx', xewoj tx'otx' yinh hantajtik'a stz'ayikal b'ay mach xew tx'otx' yuh heb'

naj. Yilal stxumnujiloj heb' naj smul xakoj tu', smul heb' naj xakoj yet mach xyijye heb' naj tzet xin chej yub' han, xmanhk'on heb' naj hinchejb'anil yilal syijyelax han.

⁴⁴ »Waxamkami hakti' chub'kanoj heb' naj winh han, waxamkami hat ay heb' naj b'ay stx'otx' heb' naj yenemigo tu', mach xhwiha'iloj hinsat yinh heb' naj han; mach xhwaha'kanoj heb' naj han, mach chin tanhtze'iloj heb' naj han b'oj mach chin b'ala'k'ayoj hune' hinlahk'ulal watx'eb'il b'oj heb' naj han; haxkam hayin Yahveh hin sDiosal heb' naj han. ⁴⁵ Chin nab'tij hinpayat lahk'ulal xin watx'e b'oj heyichmam han, yet xex winihaltij b'et tx'otx' Egipto yinh sat hunq'ahanxa konhob' han, yunhe wok heDiosaloj han, hayin Yahveh hin ti' xhwal han», xhi Komam.

⁴⁶ Ha' hunq'ahan chejb'anile yilal syijyelax ti' xa' Komam Yahveh tet ya' Moisés b'et witz Sinaí; ha' hunq'ahan ti' xa' Komam tet heb' ya' israelita.

Hej ofrenda pohb'ililoj yuh ya'lax tet Komam Yahveh

27 ¹ Xtzotel Komam Yahveh tet ya' Moisés, xalni Komam tet ya': ² Al tet heb' ya' israelita: «Yet ay hunuj mak ch'ochenoj spohnojiloj hunuj anma wet hayin Yahveh hin ti' han, haka' stohol hunuj anma yet xhkol-laxkanoj, haktu' stohla', ³ haka' yalni hune' lista ti':

»Heb' naj winaj 20 hab'il sq'injal, masanta yinh heb' naj 60 hab'il; stohla' heb' naj 50 ch'en melyuh nab'a' plata, haka' smalil ch'en melyuh ch'a'lax b'ay xikiltaj yeyi. ⁴ Wal yinh hunuj ix ix, ch'a'laxoj 30

ch'en melyuh nab'a' plata. ⁵Yinh heb' naj winaj howeb' hab'il sq'inal masanta yinh heb' naj 20 hab'il, ch'a'laxoj 20 ch'en melyuh nab'a' plata; heb' ix ix hakpaxtu' sq'inal, ch'a'laxojpax lahunheb' ch'en melyuh nab'a' plata yinh heb' ix. ⁶Yinh nixhtej winaj unin hune' x'ahaw sq'inal masanta yinh howeb' hab'il, ch'a'laxoj howeb' ch'en melyuh nab'a' plata, kat ya'laxojpax oxeb' ch'en melyuh plata yinh nixhtej ix unin hakpaxtu' sq'inal. ⁷Heb' ya' winaj ek'b'alxa 60 hab'il, ch'a'laxoj 15 ch'en melyuh plata yinh heb' ya'; heb' ya' ix ek'b'alxapax 60 hab'il sq'inal, ch'a'laxoj lahunheb' ch'en melyuh plata yinh heb' ya'. ⁸Yaja' ta kaw meb'a'kanoj hune' anma xta'wenkoj tzetet yib'anh yuh ya'ni wet han, kat mach xhk'ojoj stohlanoj tzet xhq'anlaxayoj tet, ch'ilaxojtoj tet ya' sacerdote yunhe yalnoj ya' hantaj ch'en melyuh chaha', haka' b'ay xhk'ojoj ya'noj.

⁹»Ta noq' no' ch'ilaxojtoj ofrendahil wet han, sunil tzet xhpohlaxojiloj yuh ya'laxoj wet han, xikiltaj chub'kanoj. ¹⁰Mach chuh shelelaxoj hunuj no' noq' k'ul yeyi yinh hunuj no' noq' mach k'uluj yeyi; mach chuh shelelaxojpax hunuj no' noq' mach k'uluj yinh hunuj no' k'ul. Ta xhelelaxoj hunuj no' noq' tu' b'oj hunujxa no', xhpohlaxojiloj no' skak'onhal, xikiltaj chub'kanoj no'.

¹¹»Ta hunuj no' noq' kistal yeh ch'a'laxoj wet han, no' mach chuh ya'lax wet ofrendahil han, yilal yilaxojtoj no' tet ya' sacerdote. ¹²Ya' sacerdote ch'anojkoj sthol no'. Hantajtik'a sthol no' chaha'koj ya', haktu' sthol no' ch'a'laxoj yuh anma. ¹³Ta choche' naj yahaw no' noq' tu' skolo'kanoj

no' noq' tu', yilalto stz'ajb'anojkoj naj hune' majan yib'anh stohol no' chaha'koj ya' sacerdote.

¹⁴»Ta ay hunuj mak xhpohnojiloj yatut wet han, ha' ya' sacerdote ch'anojkoj stohol te' nhah tu'. Yilal ya'laxoj haka'tik'a stohol chaha'koj ya' yinh te'. ¹⁵Ta choche' naj xpohnihiloj yatut tu', skolo'paxiloj yatut tu' hunekxa, yilal stz'ajb'anojkoj naj hune' majan yib'anhiloj haka' stohol tu', kat yetnhenoj naj te' hunekxa.

¹⁶»Ta ay hunuj mak xhpohnojiloj hunuj majan stx'otx' wet han, haka'tik'a stohol hej hinhat stz'unlaxoj sat tx'otx', haktu' stohol chaha' hune' mak tu'; ta howeb' quintal ixim hinhat yet ixim cebada ch'ayoj sat tx'otx', 50 ch'en melyuh plata ch'a'laxoj. ¹⁷Ta xspohiloj hune' mak tu' stx'otx' wet han, yet x'ichikoj hune' hab'il b'ay xhkol-laxkanoj tzetet, kat yok librehal, mach xhek'laxoj stohol hune' tx'otx' tx'otx' tu'; ¹⁸yaja' ta lawi yek'ojkantoj hune' hab'il q'inh b'ay ch'a'lax librehal hej tzetet, kat spohniloj hune' mak tu' stx'otx' wet han; ya' sacerdote ch'anojkoj stohol hune' tx'otx' tu', chiha'aytij ya' stohol haka' sb'isil hab'il xhto ek'ojtoj, kat yayojiloj hune' hab'il b'ay ch'a'lax librehal tzetet.

¹⁹»Naj xpohnihiloj stx'otx' tu' wet han, ta choche' naj skolo'paxtij stx'otx' tu' hunekxa, yilal stz'ajb'anojkoj naj hune' majan yib'anh haka' stohol chaha'koj ya' sacerdote, kat yetnhenojpax naj stx'otx' tu' hunekxa. ²⁰Yaja' ta mach skolo'kanoj naj stx'otx' tu', kat stxonhlaxojtoj tx'otx' tet hunujxa maka, matxa chuh yetnhenoj naj tx'otx'. ²¹Yet xhkanoj librehal tx'otx' tx'otx' tu' yinh q'inh yet ch'a'lax

librehal hej tzetet, xhpohlaxojkaniloj tx'otx' wet han, kat yetnhenojkanoj ya' sacerdote tx'otx'.

²² »Ta ay hunuj mak loq'b'il hunuj stx'otx' yuh, kat spohnojiloj yuh ya'noj wet han, yaja' mataj hune' tx'otx' chab'il yuh yerenciahoj; ²³ ya' sacerdote, ch'okoj ilnoj hantaj stohol tx'otx' tx'otx' tu', haka'totik'a hab'il ch'ek'ojtoj kat yayojiloj q'inh b'ay ch'a'lax librehal hej tzetet, haktu' stohol chaha'koj ya' yinh hune' tx'otx' tx'otx' tu'. Yinh hune' tz'ayik tu' stohla'kanoj naj tu' hune' tx'otx' tx'otx' tu', haka' hunuj tzetet pohb'ilxahiloj wet han. ²⁴ Yinh hune' hab'il b'ay xhkol-laxkanoj tx'otx' tx'otx', xhmeltzohoj tx'otx' tet naj txonh-nhetoj tx'otx' tu', tet naj kaw ay yet tx'otx'.

²⁵ »Sunil tzetet chaha'koj ya' sacerdote tu' stohol, yilal haka' smalil ch'en melyuh ch'a'lax b'ay xikiltaj yeyi, haktu' stohol chaha'koj ya', lahunheb' gramo^h yalil hunun ch'en melyuh tu'.

²⁶ »No' b'ab'el yunin no' wakax, no' b'ab'el yunin no' kaneluh, wet yeh no' hayin Yahveh hin ti' han, yuxin mach hunuj mak chuh spohnojiloj no' ofrendahil. ²⁷ Ta kistal yeh hej no' noq' tu', chuh skol-laxojkanoj no', kat stohlalaxojk'oj no'. Haka' stohol no' chaha'koj ya' sacerdote, haktu' stohol no' ch'a'laxoj, kat-to stz'ajb'alaxojkoj hunxa majan stohol no' yib'anh tzet chaha' tu'. Ta mach xhkol-laxojkan no' noq' tu', stxonhlaxojtoj no' haka' stohol no' xakoj ya' sacerdote.

²⁸ »Mach hunuj mak chuh stxonhnojtoj tzet ayah, mato yinh skolnojkanoj hej tzetet; yala'tik'a ta heb' naj winaj, hej no' noq' mato hej tx'otx'

^h27:25 *lahunheb' gramo* Ha' hune' mal ch'al-lax 20 geras hil.

tx'otx' yet munil, ta pohb'ilxakaniloj wet hayin Yahveh hin ti' han, mach hunuj mak chuh stxonhnojtoj, mato skolnojkanoj, haxkam sunil tzet xhpohlaxiloj wet han, kaw xikiltaj yeyi. ²⁹ Mach chuh skol-laxojpaxkanoj hunuj anma ta alb'ilxatik'a ta yilal skami, yilaltik'a skamoj hune' mak tu'.

³⁰ »Wet yeh sunil sdiezmohal tzet ch'ahoj sat tx'otx' tx'otx' han, sat hetz'unub', mato sat hej te' satnom te', haxkam pohb'ilxahiloj wet hayin Yahveh hin ti' han. ³¹ Ta ay hunuj mak ch'ochenoj skolnojkanoj hanik'oj sdiezmohal stzertet tu', yilal stohlanoj haka' stohol tzetet, kat nantik'a stz'ajb'a'koj hunxa majan stohol yib'anh tzet chaha' tu'.

³² »Wet yeh sdiezmohal henoq' han, hewakax mato hekaneluh; wet yeh sunil henoq' xhb'islaxoj tu' han, hayin Yahveh hin ti' han. ³³ Mach xht'anhxojoj naj tu' yinh no' noq' tu', ta tz'ajanlahan yeh no', mato machoj b'oj mach chuh shelenoj naj no'. Yaja' ta xhelelaxoj no' b'oj hunujxa no' noq', xhpohlaxojkaniloj no' skak'onhal wet han, kat matxa chuh skol-laxojkanoj no'», xhi Komam.

³⁴ Ha' hunq'ahan chejb'anile ti' xa' Komam Yahveh tet ya' Moisés b'et witz Sinaí, yuh ya'ni ya' tet heb' ya' israelita.